

PÁLYÁZATI PAVILON

a Tempus Közalapítvány magazinja

2017. tavasz

TKA.HU

FÓKUSZBAN

30 éves
az Erasmus+

A mobilitásról
a pályázók szemével

HOGYAN HASZNÁLJUK
AZ EGYETEMI RANGSOROKAT

EMELKEDŐ
ÖSZTÖNDÍJAK

AZ IDEÁLIS MENTOR

TANULÁSI
EREDMÉNYEK

DIGITÁLIS PEDAGÓGUS

SZÓLJ BELE!

Impresszum

FŐSZERKESZTŐ:
Kardos Anita
SZERKESZTŐ:
Czyżpál Zsuzsanna
FELELŐS KIADÓ:
Tordai Péter igazgató
GRAFIKAI TERVEZÉS,
TÖRDELÉS:
Sebestyén Szilvia
Vilími Kata
Kopcskó Attila
KIADJA a Tempus
Közalapítvány, 2017

Illusztrációként felhasználtuk a projektek résztvevői által készített fotókat.

Fotók: © Shutterstock

A magazin megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban foglaltak nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Postacím: 1438
Budapest 70., Pf. 508.
Infó: (06 1) 237 1320
telefon: (06 1) 237 1300
fax: (06 1) 239 1329
e-mail: info@tpf.hu
internet: www.tka.hu

ISSN 1786-1616

Felnőttképzési nyilvántartási
szám: E-000576/2014

A Tempus Közalapítvány minden pályázataival kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

Az Erasmus generáció tartja a lelket Európában

5

Erasmus+ arcok a Facebookról

12

A bioanalitika sokszínűsége

26

Miért RÁD van szüksége a cégnek?

36

No Hate Speech mozgalom

54

TARTALOM

2017. tavasz

5 FÓKUSZBAN: 30 ÉVES AZ ERASMUS+

- 5 Az Erasmus generáció tartja a lelket Európában
- 7 Az Erasmustól az Erasmus+ programig
- 8 Az Erasmus+ program magyarországi arcai
- 10 A legjobb francia cukrászoktól tanultam – Technológia és segítség
- 12 Erasmus+ arcok a Facebookról
- 19 Erasmus+ félidőben, avagy mit hoz a jövő?
- 21 Erasmus+ 30 a weben
- 22 Úton az Erasmus+

24 A FELSOŐOKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

- 24 Kevesebb papír, több mobil hallgató
- 25 Emelkedő ösztöndíjak
- 26 A bioanalitika sokszínűsége – CEEPUS Miniszteri Díjat nyert a magyar résztvevői hálózat
- 28 A magyar felsőoktatás promóciója külföldön
- 30 Az ideális mentor
- 31 Külföldi hallgatók mentorálása – Hogy senki ne érezze magát elveszítettnek!
- 32 Hogyan használhatóak az egyetemi rangsorok? – Kutatás a nemzeti és globális rankingekről
- 33 12 tipp nemzetközi alumni hálózat kiépítéséhez

34 AZ OKTATÁS ÉS A MUNKA VILÁGA

- 34 Üzlet, oktatás, innováció – Hazai fejlemények az Európai Felsőoktatási Térség modernizációjában
- 35 Szakmai gyakorlatos diákok mentorálása – Tempus Üzleti Kávéház a Lego és az Ericsson közreműködésével
- 36 Miért RÁD van szüksége a cégnek?
- 38 Vállalkozás alapítástól a generációváltásig
- 40 TANULÁS MINDEN SZINTEN
- 40 A mobilitásról a pályázók szemével – nyertes pályázóink útmutatása mobilitások tervezéséhez Erasmus+ iskolai és óvodai stratégiai partnerségi projektekből
- 42 Miért jó a hosszú távú mobilitás? – Pilot projektben egy magyar középiskola

44 Repülőrajtot vett a közoktatás európai fóruma

- 45 Az eTwinning projektmegevalóítást támogató felülete
- 46 Virtuális tér a felnőttkori tanuláért
- 48 Erasmus+ az óvodákban
- 50 Az a lényeg, hogy mit tud – tanulási eredmények a szakképzésben
- 52 Tanulási eredmény – A közös nyelv az oktatás és a munka világa között
- 53 Szólj bele – Egy napra a fiataloké volt az Országgház
- 54 No Hate Speech mozgalom – Fiatalok az online gyűlöletbeszéd ellen
- 56 Szolidaritás az Európai Unióban
- 58 A korai iskolaelhagyás megelőzése
- 60 Felhívás jó gyakorlatok megosztására a korai iskolaelhagyás témában

61 Új OECD-kiadvány a pedagógiai tudásról és a tanári hivatásról

- 62 Élmény, ötlet, tanulás – Alma a fán – Digitális pedagógus – IKT eszközök kreatív felhasználása az oktatásban
- 64 PROJEKTTÜKÖR
- 64 Kétkultúrájú iskolából interkulturális közösség
- 66 Iskola - az életre készít fel?
- 68 Játssza tanulni és játékosan tanítani – Fejleszd a vállalkozásod és a készségeid!

70 PÁLYÁZATI TIPPEK

- 70 Hogyan olvassuk az Erasmus+ pályázati útmutatót?

71 KÉPZÉSI AJÁNLÓ

- 71 Képzési naptár

Kedves Olvasó!

Az Európai Unió legsikeresebbnek tartott kezdeményezése, az Erasmus+ program idén harminc éves. Az elmúlt három évtized alatt a program egyfelől igen sok változáson ment keresztül – a jól ismert és joggal népszerű brand ma már a felsőoktatás mellett a többi oktatási / képzési ágazat (köznevelés, szakképzés, felnőtt tanulás), valamint az ifjúságügy és a sport területét is lefedi, és kiterjed az Európán kívüli együttműködésekre is – másfelől a lényeg kezdettől változatlan: elősegíteni a különböző európai országok állampolgárainak a nemzetközi tapasztalatszerzését, az intézmények, szervezetek közötti együttműködést.

Az évforduló egybeesik a jelenlegi programszakasz, a 2014-ben indult Erasmus+ program időközi értékelésével, és ennek révén a 2020 utáni időszakra vonatkozó igények és elképzelések felvázolásával. A Pályázati Pavilon mostani számának fókuszában ennek megfelelően az Erasmus+ program áll. A program eredményeit és értékeit különböző szemszögből igyekszünk bemutatni. Megszólaltatjuk Navracsics Tibort, az Európai Bizottság illetékes biztosát, a pályázatást végző nemzeti irodák közül a hazai mellett a finn és a brit iroda vezetőjét, és a program különböző célcsoportjainak számos képviselőjét. A rendszerszintű és az egyéni rátekintés konklúziója azonos: Európa, az Európai Unió jövőjét erősíti meg, ha van az Erasmus+ programnak jövője. A program az egyének számára is világossá teszi az európai uniós együttműködésben rejlő lehetőségeket – az egyéni karrierutak elősegítése és az oktatási és képzési rendszerek minőségének fejlesztése együtt jár az együttműködés, a tolerancia és a tudatosabban megélt nemzet identitások mellett az át- és megélhető európai identitás megerősödésével.

Bár az Erasmus+ program ma már messze nem azonos a felsőoktatással, a felsőoktatás területén a nemzetköziesedés érthető módon jóval előrébb jár a többi ágazatnál. Ezt mutatja az is, hogy a legjelentősebb források itt állnak rendelkezésre – a közvetlen európai uniós támogatások mellett a hazai költségvetés és a Strukturális Alapok pénzeszközei formájában. Ez lehetővé teszi azt is, hogy a korábbi éveknél lényegesen magasabb ösztöndíjban részesedjenek a kiutazó hallgatók, messze nem csak a tehetséges családok gyermekei számára biztosítva a külföldi tanulás lehetőségét – ahogy azt összeállításunk részletesen is bemutatja. A hazai felsőoktatásban az elmúlt években sokkal intenzívebbé vált a nemzetköziesedés, a szakpolitikai figyelem erősödése mellett mind több felsőoktatási intézmény tekinti a nemzetköziesedést stratégiai területnek, lehetséges kitörési pontnak. A Tempus Közalapítvány ezt a folyamatot az ösztöndíjprogramok koordinálása mellett a felsőoktatási intézmények szakmai támogatása által is elő kívánja segíteni. Magazinunk ezúttal ebből a nemzetközi megjelenések és a felsőoktatás külföldi promóciójának kérdéséről, a hallgatói mentorálás, az egyetemi rangsorok és az alumni hálózatok témáját villantja fel az olvasóknak.

A Pályázati Pavilon emellett érinti többek között az oktatás és a munka világának nemzetközi vonatkozású kapcsolódását, a hosszú távú szakképzési mobilitás új kezdeményezését, a tanulási eredmények alapú megközelítést és a korai iskolaelhagyás megelőzésének kérdését is. A Tempus Közalapítvány által koordinált programok és szakmai projektek közös jellemzője, hogy kilépnek az oktatás és képzés zárt világából, a legkülönbözőbb szinten, változatos formában és módon történő tanulás a társadalmi kihívásokra adott válaszok fontos eszközeként jelenik meg.

Remélem, hogy az olvasók is megtalálják a kiadványunkban azt a lehetőséget, ami a saját személyes életükben is elérhető, hogy a mobilitással és a nemzetközi együttműködésekkel kapcsolatos, ma még érzékelhető tartózkodás legyőzhető, és az európai oktatási térségben mind többen találhatják meg – diákként, hallgatóként, felnőtt tanulóként, tanárként, oktatóként, szakértőként – a saját helyüket.

TORDAI PÉTER
igazgató

FÓKUSZBAN: INTERJÚ

30 ÉVES AZ ERASMUS+

Az Erasmus generáció tartja a lelket Európában

Navracsics Tibor uniós biztos egyik legfontosabb célkitűzése, hogy az idén 30 éves Erasmus+ programot minél nyitottabbá tegye a hátrányos helyzetűek számára is. Az Európai Bizottság oktatási, ifjúságügyi, kulturális és sport tevékenységekért felelős biztosa szerint ugyanis a nemzetközi tapasztalatszerzés számos előnye mellett a programban résztvevők közvetlenül tapasztalhatják meg, hogy mit jelent európainak lenni.

A 2017-es év több szempontból is kiemelkedő az Európai Unió számára: idén ünnepeljük a Római Szerződés 60. és az Erasmus+ program 30. születésnapját. Az Ön számára melyek a legfontosabb üzenetei ezeknek az évfordulóknak?

A Római Szerződés aláírása óta, az elmúlt hatvan évben tartós békét teremtettünk, a kontinensen húzóó ideológiai és földrajzi megosztottságokat felszámoltuk. Létrehoztuk a biztonságot, a demokráciát, a békét adó Európai Uniót. Összehoztuk az embereket is, akik mára szabadon mozoghatnak az Unió területén, tanulhatnak vagy dolgozhatnak más országban. Mindennek meghatározó része az Erasmus+ program, amelynek résztvevői Európaszerte barátságokat köthetnek, közvetlenül

tapasztalhatják meg az integrációt – és az érzést, hogy mit jelent európainak lenni. Az Erasmus létrehozása óta eltelt 30 év alatt 9 millió európai fiatal élvezte már az oktatási, szakképzési és szakmai cserékre lehetőséget biztosító program előnyeit. Fontos kiemelni, hogy az Erasmus a fizikailag és ideológiailag szétválasztott Európát újra összekötötte. Ami 30 évvel ezelőtt elképzelhetetlen, álomszerű volt egy, a vasfüggöny mögött Kelet-Európában tanuló diáknak, mára bevett normává vált. Ma az „erasmoszás” sok fiatal számára fordulópontot jelent az életben.

Magyarországról 1998-ban utazhattak ki az első Erasmus hallgatók. Hogy látja, milyen változásokat hozott ez a magyar oktatás, illetve a programban résztvevők életébe?

Magyarország az első tíz évben, hasonlóan sok más kelet- és közép-kelet-európai országhoz, jellemzően küldő országnak számított, több mint kétszer annyi kimenő Erasmus hallgató volt, mint bejövő. Az évek során a hazai felsőoktatási intézmények egyre több idegen nyelvű képzést indítottak, így vonzóbbá is váltunk az Erasmus hallgatók számára. 2012 után következett be az a fordulat, hogy több külföldi hallgató érkezett hozzánk, mint ahány magyar hallgató ment külföldre.

A külföldi tapasztalatszerzés lehetősége hozzájárul ahhoz, hogy a magyar fiatalok is megszerezhessék a jelenleg és a jövőben szükséges munkaerő-piaci készségeket. Az is egyértelművé vált, hogy a mobilitásban részt vevő hallgatók – nemcsak a magyarok – kétszer akkora valószínűséggel helyezkednek el a tanulmányaik végét követő éven belül, mint a mobilitással nem élők.

9 MILLIÓ

RÉSZTVEVŐ

EGYETEMISTÁK ÉS
FŐISKOLÁSOK
4 400 000

IFJÚSÁGI
CSEREPROGRAMOK
1 400 000

SZAKKÉPZÉSBEN
TANULÓ DIÁKOK
1 300 000

OKTATÁSBAN DOLOGZÓ
SZAKEMBEREK
ÉS IFJÚSÁGSEGÍTŐK
1 800 000

EURÓPAI
ÖNKÉNTESK
100 000

ERASMUS MUNDUS -
DIÁKOK ÉS
SZAKEMBEREK
100 000

Forrás: © Európai Bizottság, 2017.

Mi magyarok hol helyezkedünk el jelenleg a programban részt vevő országok népszerűségi listáján?

Magyarország nagyjából közepén helyezkedik el a népszerűségi listán. Persze nehéz versenyezni azokkal az országokkal, ahol elterjedtebb az angol, német vagy a francia nyelv, vagyis erősebb a nagyobb nyugat-európai nyelvek hatása. Ugyanakkor a 2007/2008-as tanév 2150 beutazójáról 5 évvel később 4764 főre emelkedett a Magyarországra látogató hallgatók száma, tehát gyakorlatilag megduplázódott – és ez a szám azóta is növekszik. Mostanra évente több mint 5000 külföldi Erasmus hallgató érkezik Magyarországra felsőoktatási intézményekbe vagy szakmai gyakorlatra.

A legtöbb külföldi az ELTE-t, a Corvinust, a BME-t vagy a Szegedi Tudományegyetemet választja, és a legtöbb fiatal Franciaországból, Németországból, Törökországból, Spanyolországból vagy Romániából érkezik hozzánk.

Most tartunk a 2014-ben indult program-szakasz felénél. Hogyan értékelné az Erasmus+ program eddig elért eredményeit az induláskor megfogalmazott célokkal összevetve?

2015-ben a program 678 ezer európainak tette lehetővé, hogy külföldön folytasson tanulmányokat, vegyen részt képzésben, illetve végezzen fizetett vagy önkéntes munkát. Ez minden korábbi év eredményét felülmúlja. Ugyanebben az évben az EU 2,1 milliárd eurót ruházott be több mint 19 600 projektbe, melyekben összesen 69 ezer szervezet vett részt. Az Erasmus+ hét korábbi programnak lépett a helyébe, és a programcsomag az első évek tapasztalatai, eredményei alapján, úgy tűnik,

jó úton halad afelé, hogy teljesítse kitűzött célját, nevezetesen azt, hogy 2014 és 2020 között 4 millió embernek nyújtson támogatást. A legtöbb országban a felsőoktatási és szakképzési mobilitásra jelentkezők száma továbbra is meghaladja a rendelkezésre álló ösztöndíjak számát. Amikor fontosnak tartom elmondani, hogy az elődprogramokhoz képest az Erasmus+ a hátrányos társadalmi helyzetű emberek előtt is nagyobb mértékben nyitva áll.

Egyre többet hallani arról, hogy az Európai Unió válságba került. A fiatalok körében, az Erasmus generáció tagjai között is jelen van a szkepticizmus?

Szerencsére nincs, sőt éppen ezek a fiatalok tartják leginkább a „lelket” Európában. Azt az identitásválságot, amit a brit népszavazás kapcsán is tapasztalhattunk és napjainkban is érezhetünk, ezt az Erasmus generáció segít feloldani.

Sokan úgy vélik, hogy a létező identitások elmentésben állnak egymással. Hogy az európai identitás veszélyezteteti a nemzetit, a regionális, a helyit, a kulturális, az etnikait vagy a vallásit – és ennek következtében elvetik az európai identitást, mint történet például az EU-tagságról szóló brit népszavazáson. Nekem meggyőződésem, hogy a sok különféle identitás gazdagítja a létezésünket.

Összességében az a 9 millió európai polgár, aki az utóbbi 30 év során az Erasmus programnak köszönhetően életre szóló tapasztalatokat szerzett külföldön, valószínűleg el sem tud képzelni egy olyan Európát, amelyben nem utazhatnak az emberek az országok között szabadon. Az Erasmus+ generáció tagjainak azonosság-

tudatát nemcsak a hazájukhoz, illetve a szülővárosukhoz vagy lakóhelyükhöz való tartozás adja, hanem az Európához tartozás is.

Hogyan ünnepli az EU az Erasmus+ program 30. születésnapját, milyen európai szintű események várhatók?

Idén januárban indítottuk el Brüsszelben az Erasmus+ egész éves kampányát, amelynek során mind európai, mind helyi szinten többek között konferenciák, fórumok, vitaestek, ünnepségek és kiállítások várják az érdeklődőket. Az év során a 33 programországban 227 programot rendeznek mintegy 300 000 résztvevővel.

Ráadásul minden egykori erasmusosnak lehetősége van megosztania saját történetét, hogy hogyan járult hozzá a karrierjéhez, tanulmányaihoz vagy akár a magánéletéhez egy másik külföldi városban eltöltött néhány hónapos időszak.

Ön szerint milyen lesz a program 15 év múlva?

Szeretném sokkal nyitottabbá tenni a programot a lehető legkülönbözőbb háttérű fiatalok számára is. A közös értékeinkre és a befogadásra fókuszáló projekteknek kiemelt helyen kell szerepelniük. Ez nagyon fontos Európa jövőjének építése szempontjából – ebben az építkezésben szeretném a fiatalokat a közép-pontba helyezni, hogy ők legyenek a változás motorjai, az Erasmus+ program pedig egy kiváló lehetőség és eszköz erre.

Azt kívánjuk elérni, hogy a hallgatói mobilitás aránya átlagosan legalább 20% legyen. Jelenleg az EU-országok hallgatóinak körülbelül 10%-a folytat külföldön tanulmányokat vagy vesz részt külföldi képzésben köz- vagy magánforrásokból nyújtott támogatással. Szeretnénk, hogy ne legyen anyagi akadálya a programban való részvételnek.

Mit kívánna az Erasmus+ program 30. születésnapjára?

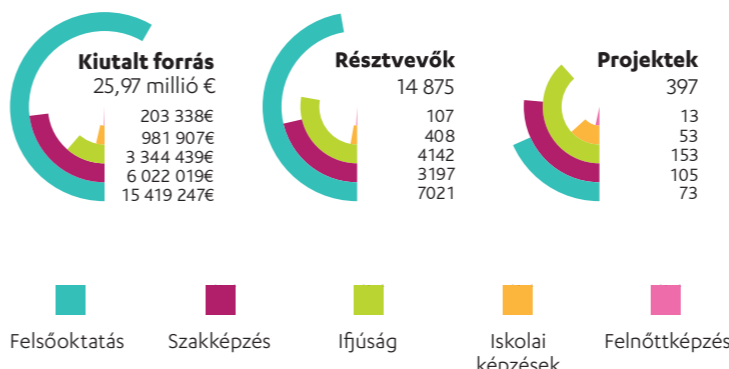
Hogy éljen még meg sokszor ennyit és minél többen vegyenek részt benne, használják ki ezt a programot. •

Az interjút készítette:
GYÖRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

Az Erasmustól az Erasmus+ programig

Magyarország 1998-ban csatlakozott az Erasmus programhoz, amely akkor még csak a felsőoktatásban tanulók számára volt hozzáférhető. A csatlakozás évében Magyarországról mindössze 856 hallgató vett részt a programban. 2017-re a programban részt vevő hallgatók száma elérheti a 66 200főt is.

Mobilitási projektek (2015)

Stratégiai partnerség projektek (2015)

A programban 1998 és 2017 között részt vevő magyar állampolgárok száma

- 87 400 fő** oktatási személyzet és ifjúsági dolgozók
- 40 600 fő** ifjúsági csereprogram résztvevők
- 2 400 fő** európai önkéntesek
- 66 200 fő** felsőoktatásban tanuló hallgatók
- 30 400 fő** szakmai továbbképzésen résztvevők
- 1200 fő** Erasmus Mundus hallgatók és személyzet

2014 és 2020 között a Magyarország számára biztosított Erasmus+ forrásokkal további 110 000 fő számára nyújtható támogatás. A magyar források a 2014-es 32 milliárd euróról 2020-ra várhatóan 57 milliárd euróra növekednek. •

Erasmus+ felsőoktatás

TOP 3 célország (2015)

- Németország
- Spanyolország
- Olaszország

TOP 3 magyar fogadóintézmény (2015)

- Eötvös Loránd Tudományegyetem
- Szegedi Tudományegyetem
- Budapesti Corvinus Egyetem

INTERJÚ
A 10. OLDALON!

soha ne mondd
hogy soha

SZÓ GELLÉRT

Franciaországban töltötte gyakornoki idejét, ahol szakmája csínját-bínját helyi cukrászoktól leshette el. Már tinédzser korában is komolyan érdeklődött a sütés iránt, a külföldön töltött idő alatt pedig továbbfejlesztette tudását és képességeit. Gellért jelenleg egy salgótarjáni cukrászda boldog tulajdonosa, és nemrég megnyitotta második üzletét is Egerben. Hasznosítva az Erasmus+ gyakornoki program során szerzett ismereteit, 2015-ben és 2016-ban is megnyerte a Magyarország tortája versenyt.

JENTETICS KINGA

Európa egyik legsikeresebb női vállalkozója, a PublishDrive nevű online platform egyik fiatal alapítótagja. Cége íróknak segít e-könyveket publikálni, amelyek 240 ezer digitális könyvtárban jelentek már meg. Eddig 44 országban, 33 nyelven, 200 ezer e-könyvet értékesített a vállalkozás. Hogy mi a siker titka? Többek között a nemzetközi gondolkodásmód és a céltudatosság. Olyan készségek ezek, amelyeket Kinga Erasmus hallgatóként is megtapasztalhatott Svájcban. Idén felkerült az amerikai Forbes magazin 30 év alatti, sikeres fiatalok európai listájára.

DÚZI TAMÁS

Szekszárdi borász, a Magyar Borszakértő Bizottság oszlopos tagja. 2014-ben családjával átvehette az „Év Bortermelője” címet. Tamás már egyetemi tanulmányai alatt is ki szeretne volna próbálni magát a nagyvilágban, és kíváncsisága első szakmai gyakorlatára egészen Németországig hajtott. Az Erasmus+ program támogatásával később eljutott Franciaországba és Portugáliába is, és sok olyan embert ismerhetett meg, akik munkájában inspiráltak. Azóta megszámlálhatatlan világversenyen vett részt és folyamatosan utazik. Abban hisz, hogy fejlődni csak mozgásban lehet, ehhez pedig kétségtelenül szilárd alapokat kapott az ösztöndíjas útjai során.

AZ ERASMUS+ PROGRAM MAGYARORSZÁGI ARCAI

HUDACSEK ÉVA

A Dunakeszi Széchenyi István Általános iskolában tanít, az Erasmus+ programban mint pedagógus vett részt. A külföldi projekteket rendkívül inspiráló közegnek tartja, saját bevallása szerint szüksége is van az ezekkel járó kihívásokra és kalandokra, mert ez élteti benne a játékos kedvű fiatal. Színjátszó múltjából fakadóan mindig is kereste azokat a lehetőségeket, amelyekben a játék és a színjátszás iránti szenvedélyt tudja ötvözni mindennapi munkájában. Exeterbe, a dél-nyugat-angliai kisvárosba az elmúlt években már kétszer is elutazott továbbképzésekre, ahol a színjátszás és a drámatechnikai eszközök alkalmazásáról szelészette tudástárát. Ma pedig minden egyes tanórát az itt tanult ráhangolódással és játékkal kezd.

HOLICZA PÉTER

Kitartása és szorgalma sok fiatal számára példaértékű. Ifjúsági olimpiai bajnok kajakosként saját maga tapasztalhatta meg, hogy befektetett munka és határozott célok nélkül a siker nem érkezik könnyen. Profi sportolói karrierjét mára befejezte, és az ebből származó biztos alapokkal tudatosan halad előre az elképzelései szerint. Jelenleg doktoranduszként a nemzetközi mobilitás területén kutat és publikál. Motivációja nem véletlen, hiszen Erasmus+ programokkal már több országban megfordult; többek között Portugáliában, Máltán, Hollandiában és az Egyesült Királyságban is. Mottója: „A mobilitás egy életstílus – csak el kell kezdeni!”

FÖLDI BARBARA

Valóra váltotta álmát: hobbijából lett a hivatása. ReCreativity nevű társadalmi vállalkozásában tovább gondolta az újrahasznosítás koncepcióját, ugyanis rendkívül kreatív módon alakít át hulladéknak tűnő anyagokat a legkülönbözőbb használati tárgyakká. Üzlettársával, Sipos Annával közösen dolgoznak műhelyükben, Európa-szerte workshopokon osztják meg tudásukat, és missziójuknak tartják, hogy más megközelítésből is megmutassák a fiataloknak a házi újrahasznosítást. Dobozokból készíteni pénztárcát vagy éppen táskát, ami ráadásul még trendi is? Miért ne! Ez az, amiért a ReCreativity nem csak egy környezetvédelmi projekt: attitűdváltás és tudásmegosztás is!

GALÁN ANGÉLA

Televíziós műsorvezető, aki újságíróként és dokumentumfilmesként is komoly eredményeket ért már el. 2011-ben, éppen egy évvel azután, hogy hazatért londoni Erasmus útjáról, Szlovákia magyarok című diplomafilmjéért elnyerte a Gundel művészeti díjat és a Junior Prima díjat is. Tudatosan választotta ezt a témát: Angéla Szlovákiában nőtt fel, családjában a nyelvek és nemzetiségek összefonódása természetes jelenség volt, a nyitottság éppen ezért határozta meg alapjaiban hozzáállását. Az elfogadásban, empátiában, sokszínűségben olyan közeget talált, ami a munkájában óriási kincsnek számít, hiszen nap mint nap rengeteg ember osztja meg vele történeteit és gondolatait.

DAVIDOVICS LÁSZLÓ

Davidovics László a gyomaendrői Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium igazgatója. 30 éve tanít, emellett pedig nemzetközi programokat koordinál, melynek köszönhetően már több mint 600 fiatal vett részt külföldi tanulmányúton vagy szakmai gyakorlaton. Munkájáért 2015-ben elnyerte az Európai Parlament rangos elismerését, az Európai Polgári Díjat. Az első cseriprogramok voltak számára a legemlékezetesebbek: annyira féltette az egymástól 40-50 km-re lévő farmokon elhelyezett diákjait, hogy többször meglátogatta őket. Érezték és látták a törődést, ezért elnevezték Leonardo Papának. Hosszú ideig így hívták a felnőttek is, rajta maradt ez a becenév.

EGRY ZSUZSANNA

Szenvedélyesen hisz abban, hogy a szülők és gyerekek közti erős kötelék jobb helyre teheti a világot. Különböző módszerekkel és személyre szóló tanácsokkal szeretne felhívni a figyelmet, hogy a legnagyobb ajándék, amit adhatunk gyermekünknek, az saját magunk: odafigyelés, együttműködés, türelem, érzelmi biztonság. Zsuzsanna hitvallása szerint a megoldhatatlannak tűnő nehézségek is áthidalhatók, de ehhez fontos, hogy a szülők felismerjék: saját érzéseikkel is foglalkozni kell. A „Kapcsolódó Nevelés” a közeli szülő-gyermek kapcsolatot helyezi előtérbe, Zsuzsanna pedig ezt kamatoztatva dolgozik a családok hosszú távú sikereiért a Széldi Szavakkal Alapítványnál.

Összeállította: SZÓKE DOROTTYA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

INTERJÚ

Vajon mi kell ahhoz, hogy egy fiatal cukrász két egymás utáni évben megnyerje a Magyarország Tortája versenyt, a harmadikban pedig már zsűritagként vehessen részt a sütemények értékelésében? Kreativitás? Elkötelezettség? A legjobb minőségű alapanyagok? Megkérdeztük Szó Gellértet, aki a 30 éves Erasmus+ program egyik hivatalos európai arca.

Gellért és testvére közösen építették fel vállalkozásukat, a G&D Kézműves Cukrászat és Pékséget, amelyet Salgótarjánban és Egerben üzemeltetnek. Az európai sztenderdeknek megfelelően működő cukrászüzem folyamatos fejlesztése mellett a társadalmi felelősségvállalás is kulcsfontosságú szerepet kap a mindennapjaikban.

vállalkozni a MENŐ

A legjobb francia cukrászoktól tanultam

Technológia és egyensúly

Miért választottad a cukrász szakmát, hogyan indultál el ezen az úton?

4-5 éve a testvéremmel elkezdtünk komolyabban érdeklődni a gasztronómia iránt, sokat jártunk éttermekbe, kávékat kóstoltunk, és egyszer csak kitaláltuk, hogy közösen nyitunk egy kávézót, ahol fagyalaltot is készítünk. Akkoriban cukrázdáról még szó sem volt. Miután elhatároztuk, hogy belevágunk, egyik éjjel a fagyaltról álmotdram, másnap reggel pedig eldöntöttem, hogy elmegyek és megtanulom, hogyan kell készíteni. Elkezdtem egy budapesti iskolát, de nem tetszett, ezért végül kimentem Olaszországba egy fagyalalgyetemre, ott indult ez az egész szerelem.

Közben a testvérem elkezdett a kenyér iránt érdeklődni, sokkal komolyabban, mint ahogy az egy átlagos pékségnél szükséges. Mindketten belemerültünk a szakmába, megtanultuk, melyek a legjobb alapanyagok, és hogyan érhetjük el a tökéletes egyensúlyt. Valójában azóta is folyamatosan tanulunk, még most is.

Mi motivált titeket, hogy belevágyjatok egy saját vállalkozásba, és ne alkalmazottként helyezkedjete el?

A szüleink vállalkozók, gyermekkorunk óta ezt a szemléletet tanultuk tőlük. Nagyon sokat jelentett, hogy támaszkodhattunk rájuk, sok erőt és bátorságot merítettünk a példájukból. A pénzügyi, stratégiai ügyekben anyunk a mai napig sokat segít. Mi elköltenénk a teljes bevételt új gépekre, folyamatosan fejleszteni szeretnénk, ő viszont kordában tart minket. Úgy gondolom, nagyon fontos, hogy merjünk újat álmodni, és meg is valósítsuk ezeket az álmokat, mert ez viszi előre az embert. Miniket ez a szakma érdek, ez az életünk, megpróbáljuk a lehető legtöbbet kihozni belőle.

A cukrászat Facebook oldalán szebbnél szebb desszertek képeit posztoljátok, amelyek között rendszeresen megjelennek újdonságok is. A folyamatos megújulás a stratégiátok része?

Az újdonságokkal kapcsolatban mindig a folyó példáját hozom: csak a folyó víz képes megújulni, az állóvíz egy idő után pocsolóvá válik.

Szerintem, ha nem újulunk meg folyamatosan az élet bármely területén, nem tudunk kreatívak lenni. Amikor kitalálunk és megalkotunk egy új sütit, az boldoggá tesz minket, és azokat is, akik elfogyasztják. Ez számunkra nagyon fontos, hiszen visszatükrözi, hogy valami jót tettünk.

Mik a terveitek a jövőre nézve? Bővültök további cukrázdákkal?

Igen, hamarosan nyitunk egy új cukrázdát Gyöngyösön. Addig szeretnénk bővíteni, amíg a minőség rovására nem megy, illetve amíg marad szabadidőm a saját fejlődésemre. Lehet folyamatosan fejleszteni egy céget, de ha magunkra nem jut időnk mellette, akkor nem érdemes.

Mit csinálsz a szabadidődben?

Mostanában horgászni vagy meditálni járok. Olyan dolgokat csinállok, amik segítenek befelé figyelni. Most jutottam el arra a szintre, hogy ugyanannyi időt kell magammal foglalkozni, mint amennyit a munkával töltök. Kell, hogy valami kizökkentsen, nem lehet folyamatosan csak egyetlen egy dolgot hajtani.

Kétszer is volt rá lehetőség, hogy az Erasmus+ program segítségével Franciaországba utazz és az ottani cukrász üzemek működéséről tanulj. Honnan jött az ötlet, hogy belevágyj?

Alapvetően nyitott és kíváncsi ember vagyok, szerintem mindenhol lehet valamit tanulni, ez pedig nagyon jó lehetőségnek tűnt. Annak köszönhetően, hogy a legjobb francia cukrászoktól tanultam a legmodernebb üzemekben, ma egész más technológiával dolgozok, mint a magyar cukrászok többsége. Az én üzemem pontosan úgy épül fel, mint ahogy kint láttam – ugyanolyan ütemben díszítünk, tésztázunk, mindent annak a mintájára csinálunk. Egy speciális fagyasztásos technológia segítségével garantálni tudjuk, hogy minden nap kiváló minőségű, friss süteményeket kapjanak a vendégeink.

A legfontosabb, amit Franciaországban tanultam, hogy a tervezés a jövő, ez a kulcsa mindennek. Ahogy az üzem működésébe, úgy a magánéletembe is elkezdtem rendszert vinni, és ez nagyon jó hatással van rám, azóta például pontos vagyok.

Mi motivál, mi jelenti számodra a sikert?

A francia cukrászat, ahol jártam, tagja a nemzetközi Relais Desserts társaságnak. Most az motivál, hogy bekerülhessek, szeretnék én lenni az első közép-európai tag.

Ez egy óriási kihívás, tökéletesen meg kell tanulnom hozzá franciául. Emellett persze az is célom, hogy mindig a legjobb minőséget nyújtsam a vendégeimnek.

Többször elhangzott már, hogy nagyon fontos számodra a magas minőség. Ez mit jelent a gyakorlatban?

Leegyszerűsítve annyit, hogy ha én jót akarok enni, akkor másoknak is jót adjak. Mindenki szereti a minőséget, csak nem mindegy, hogy enni, vagy adni – ez óriási különbség. Szerintem azt kell adnunk, amit mi magunk is szívesen elfogyasztunk. Ezért keresem meg például a legjobb minőségű tejet, amiről tudom, hogy a környék legelőin élő tehének adják. Most épp málnát ültetek, szeretnék egy gyümölcsöst, ahol saját magam természetem meg az alapanyagokat.

Mi a kedvenc sütid?

Most épp az Eszterházy - újragondoltam, és így nagyon izlik.

Édesszájú vagy?

Annyira nem, de nem bírnék ki egy hetet édesség nélkül.

Mit üzensz a 30 éves Erasmus+ programnak, illetve azoknak a fiataloknak, akik még nem próbálták ki magukat külföldön?

Nagyon köszönöm az Erasmusnak! Ezáltal boldogabb ember lettem, és a környezetemben élők is boldogabbak, akik a desszertjeimet fogyasztják. A fiataloknak pedig azt üzenem, hogy ha van rá lehetőségük, mindenképpen menjenek Erasmusra. Fogják fel úgy, hogy ez egy új lehetőség, legyenek nyitottak és nagy szívvel vágjanak bele. •

Az interjút készítette:
BALOGH ESZTER
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

Több mint félmillió embert értünk el a Facebookon a „Legyél te az Erasmus+30 arca!” felhívásunkkal. Bárki jelentkezhetett, aki már részt vett a programban vagy az elődprogramok valamelyikében, és szívesen vállalkozott arra, hogy személyes történetét megossza a nagyközönséggel. A közönségdíjasokról a szavazók dönthettek – volt, aki 2000-nél is több lájkot kapott. A szakmai zsűri által választott arcokkal együtt összesen 16-an képviselik az idén 30 éves Erasmus+ programot a köznevelés, a szakképzés, a felsőoktatás és az ifjúsági programok területéről. Ismerje meg őket!

Erasmus+ arcok a Facebookról

www.facebook.com/erasmusplusz.tanarok

Szakképzés

ÚJ SZAKMAI LEHETŐSÉGEK

Húsipari Erasmus+ szakmai gyakorlat

Dánia

IVÁNKÓ MÁRK

„A dániai gyakorlat ideje alatt 10 héten keresztül egy iskolai tanműhelyben dolgoztunk. Tetszett, hogy rövid idő alatt sok mindent hatékonyan meg tudtak nekünk tanítani, és ha hibáztunk, az a tanulás részének számított. A képzés alatt kicsi, de annál hasznosabb dolgokat sajátítottam el: például a késköszörülés technikáját, vagy azt, hogy a csontozásnál hogyan tartsuk a kést úgy, hogy ne fájjon a kezünk. Miután hazajöttem, a helyes késköszörülést több osztálytársamnak is sikerült megtanítanom.

A gyakorlat alatt is kiderült, hogy a csontozás az, amiben a legjobb vagyok. Ez az, amit a legjobban szeretek a szakmámban. 2016-ban elnyertem az ország legjobb csontozója díját, amihez szakmai gyakorlatom nagyban hozzájárult. Szeretem a szakmámat és ezen a pályán szeretnék továbbmenni. Jövőre végzek és szeretnék itthon, Magyarországon dolgozni.”

Vendéglátóipari Erasmus+ szakmai gyakorlat

Németország

KULI SZIMONETTA

„Négy hetes gyakorlatomat egy négycsillagos szálloda komplexumban töltöttem, ahol „laufer”-ként dolgoztam. A laufer olyan, mint a pincér, csak nem vesz fel rendeléseket. A gyakorlatom előtt nem tudtam 4-5 tányért a kezembe fogni, és el sem tudtam kezelni, hogy hatalmas súlyokat magabiztosan kivigyek emberek elé. Ez sokat fejlődött a kint töltött idő alatt. Volt egy mentorunk, aki megmutatta ezeket a trükköket és azután el is várta, hogy használjuk őket. Miután hazaértem, az volt az első, hogy a tányérfogás technikáját megmutattam a társaimnak.

A szakmai gyakorlatom megerősített abban, hogy jó szakmát választottam. Persze voltak nehézségek, de ezeken igyekeztem túllendülni. Mielőtt kimentem, úgy gondoltam, milyen jó, hogy ebbe a folyamatba is beleszólhatok! Hotel menedzser szeretnék lenni, így remélem, hogy lesz lehetőségem a ranglétrát végigjárni és belelátni a vendéglátás minden területébe.”

Virágkötő, Erasmus+ szakmai gyakorlat

Németország

MOLNÁR ZSÓFIA

„A Leonardo, majd az Erasmus+ program keretében két alkalommal is több hónapot töltöttem Németországban egy virágkötő üzletben. A két ország technikája között a legnagyobb eltérés az volt, hogy míg kint inkább a naturalista stílus (fa kellékek, ágak, spárga, natúr szalagok használata) jellemző, nálunk a sok, néhol túlzott kellékhasználat. Németországban a növényanyag is változatosabb, mint itthon, mert Hollandia elég közel van, így könnyebben szerzik be a virágokat, illetve nagyobb is az igény a különlegesebb dolgokra.

A kint töltött gyakorlati idő után az én munkáimra is jellemzővé vált a naturalista szemlélet. Az ott megtanultak elkísértek a 2016-os az Euroskills Szakmák Európa Bajnokságára, Svédországba, ahol harmadik helyezést értem el! A versenyen a többi résztvevő mind hasonló stílusban dolgozott, és minden nagyképűség nélkül állíthatom, hogy talán én voltam az egyetlen ember, aki kicsit mást mutatott a zsűrinek. Talán ez is hozzájárult a sikerhez.”

Mezőgazdasági Erasmus+ szakmai gyakorlat

Portugália

WIESZT KÍRA HANNA

„A szakmai gyakorlatomban az volt az egyik legjobb dolog, hogy egy tehenészet mindennapjain keresztül ismerkedhettem meg a mezőgazdasággal és a háziállatok tartásával. Az itthoni képzés inkább a növényekre megy rá, illetve állatokból is inkább a vadakra, nem pedig a háziállatokra.

A három hét után sokkal közelebb került hozzám a mezőgazdasági irány, hiszen kint gyakorlatban is megtapasztalhattam, hogy milyen jó az állatokkal együtt dolgozni, hogy mennyi kaland és tanulás van benne. Ha lenne lehetőségem, még kimennék tanulni. Portugália nagyon vonz, fantasztikus volt az ország kultúráját megismerni. Ugyanakkor bárhol el tudnám magam képzelni, de újból mezőgazdasági területre mennék, hiszen annak megismerésére kevesebb lehetőségem van itthon.”

Erasmus+ arcok
a Facebookról

www.facebook.com/erasmusplusz.tanarok

Pedagógus, Babos József Általános Iskola (Fertőd)
Németország

NÉMETH BEATRIX

„Szakgimnáziumunkban osztrák-magyar kooperációban szakképzés is folyik, és itt a határ mellett amúgy is fontos a német nyelv. A projekt révén olyan diákokat tudtunk külföldre vinni, akikben munkálkodott ugyan a világlátásra való hajlandóság, de egy kis ellenállást is le kellett győzni bennük. Ezt úgy oldottuk meg, hogy a gyerekekről készítettünk egy-egy német nyelvű bemutatkozó videót és az e-Twinning felületen keresztül kiküldtük külföldre, a németek és a lengyelek pedig hozzánk. Ezek alapján szépen össze tudtuk párosítani a gyerekeket a mi tanulóinkkal. Így már nem idegenként jöttek a diákok és mi sem idegenként mentünk ki. Ez nagyon sok háttér munkát követelt, de segített oldani a félelmet.

A projekttel a nyelvtanulás és a nyelvtanítás volt a célunk. Az iskolának egy olyan lehetőséget szerettünk volna teremteni, ahol a gyerekek német, és nem osztrák szót hallanak. Ezt sikerült is megvalósítanunk, hiszen a programban német nyelvtanárok vettek részt és a közös nyelv is kizárólag a német volt.”

Környezetvédelmi agrármérnök,
Erasmus+ felnőtt tanulási projektek
Olaszország, Nagy-Britannia, Franciaország

HALÁSZ GYÖRK

„Mindig az aktuális projekten szeretek a legjobban dolgozni. Az is izgalmas, ha mi vagyunk a fő pályázók, hiszen ilyenkor nagyobb a felelősségünk, de az is különleges, amikor partnerként dolgozhatunk együtt külföldi, hasonló gondolkodású szakemberekkel. A projektek során rengeteget utazom és nagyon sok emberrel találkozom. Minden együttműködés különböző: egészen más ország, más mentalitás, ahol másként gondolkoznak és más a gyakorlat.

Az egyik legkedvesebb élményem a legújabb, Green tour elnevezésű projektünkhöz fűződik. Az ökoturizmushoz és környezetvédelemhez kapcsolódó együttműködés a végzettségemből kifolyólag egyébként is a szívem csücske. Az olasz, angol és francia partnerek beosztották, hogy mikor, hol tartjuk majd találkozóinkat. A szervezők megjelölték Londont, Párizst és Rómát, azonban az összes partner külön kérte, hogy legyen Budapesten a találkozó, mert annyira szerették volna megnézni a várost! Így mi láthattuk vendégül partnereinket 2016 telén.”

Óvónő, Kertvárosi Óvoda Siklósi Úti
Tagóvodája (Pécs)
Románia, Szlovákia, Horvátország, Ausztria

SCHMIDT ÉVA

„2010-ben, amikor először hívták fel a figyelmünket az óvodák számára nyitott pályázatokra, még témánk sem volt. Végig gondoltuk, hogy mi az óvodánk erőssége, mire van szükségünk, és nekivágtunk. Azóta már több nemzetközi együttműködésben is részt vettünk, amelyekbe be tudtuk vonni a legkisebbeket és szüleiket is.

Első kezdeményezésünk egy Socrates projekt volt, amelyben négy uniós országgal közösen kidolgoztunk egy zenepedagógiai módszert (Veronika zeneprojekt), amit a mai napig sikerrel alkalmazunk, továbbképzéseket szervezünk belőle. Most egy Erasmus+ projekten dolgozunk (HELP), amelynek középpontjában a környezettudatos gondolkodás és az egészséges életmódra való nevelés mellett kiemelt szerepe van a gyermekek lelki egészségvédelmének, és itt is művészeti eszközöket használunk (zene, mese, tánc, dráma, mozgás, vizualitás) a tevékenységeink megvalósításához.

Mindig sikerként élem meg, ha a mi példánkból kiindulva másik óvoda is gondolkodik rajta, hogy pályázni szeretne, és részt is vesz nemzetközi együttműködésekben. Úgy tapasztalom, az óvodák nehezebben kapcsolódnak be ilyen programokba, de látva a jó példát, talán többen felismerik a lehetőséget.”

Pedagógus, Dunakeszi Széchenyi István
Általános Iskola
Egyesült Királyság

HUDACSEK ÉVA

„Nyelvtanárként mindig is használtam kis meséket, előadásokat az óráimon, és ez nagyon sikeres lett. Főleg az olyan gyerekek körében, akiknek nem ment olyan jól a nyelvtan, nagy sikerélmény volt, hogy a játékban ügyesek lehettek.

Így amikor jelentkeztem a drámakurzusra Exeterbe, tudtam, hová megyek. A képzés alatt az egyik legkedvesebb élményem, hogy a 16 tanár úgy összekovacsolódott, mint egy nagy csapat. Ez nekem sok erőt, energiát adott, ami a tavalyi tanévben végigkísért. Három lépéssel a föld fölött lebegtem az iskolában, nem fáradtam el! Miután hazajöttem, az iskolában a kollégáknak rendeztem egy úgynevezett „játék órát”.

A kinti játékokat átfordítottam, és végigjártottunk egy csomó mindent. Ezek az anyagok alsós tanító nének, magyartanárok, osztályfőnökök, fejlesztőpedagógusok, sőt, erkölcstantanárok számára is használhatóak, a diákoknak pedig nagyon tetszenek a bemelegítő játékok és a drámajátékok is.” •

Az interjúkat készítette: WEEBER-JANZSÓ LILLA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Hallgatók

Erasmus+ arcok a Facebookról

www.facebook.com/Erasmus.osztondij.hallgatoknak

BODROGI FLÓRA
Egyetemi nemzetközi koordinátor, volt Erasmus+ ösztöndíjas
Ausztria

A legtöbb szavazattal te nyerted meg a Legyél Te az Erasmus30 arca felhíváson a közönségdíjat, melyhez ezúton is gratulálunk! Még mindig kint élsz Grazban, most is csak a fotózás miatt utaztál haza. Mi az, ami még 3 év után is ennyire megmozgat?

Órákig tudnám sorolni, mennyi mindent adott nekem az Erasmus, ezáltal nőttem fel. Itt laktam életemben először egyedül külföldön, megtanultam, hogyan kell kezelni a problémákat, ügyeket intézni, kapcsolatokat építeni, tájékozódni, és mindezt természetesen nem az anyanyelvemen. Életem legjobb döntése volt, hogy belevágtam. Ha ezt kihagytam volna, nem lennék az, aki.

A szakmai gyakorlatodat az egykori fogadó egyetemeden Erasmus koordinátor irodájában végezted, most pedig már ott dolgozol, mellyel, ahogy fogalmaztál, egy álmod vált valóra. Mit csinálsz a mindennapi munkád során?

Miután ösztöndíjaként átéltem, hogyan lesz teljesen idegen emberekből egy család, itt

megtapasztalom, mennyi munka van amögött, hogy valaki átélhesse ezt az élményt. Már látom, hogyan zajlik a jelentkezése mind a kiemelő, mind a bejövő diákoknak, hogyan működnek a programszervezés háttérmunkálatai. Együtt dolgozunk azon, hogy a külföldi diákok szemeszterét felejtethetlenné tegyük. Hálás vagyok, hogy egy ilyen szuper nemzetközi csapat tagja lehetek.

Milyen gyakran tudsz találkozni a kint megismert barátokkal, ahogy fogalmaztál, az Erasmus-családdal?

A barátokkal azóta szinte mindannyian meglátogattuk egymást, ők már voltak Budapesten, én voltam náluk. Legutóbb kint Grazban találkoztunk, az olasz, cseh és belga barátnőimmel együtt ünnepeltünk szilveszterkor.

Mit üzensz a 30 éves Erasmusnak?

Azt kívánom, hogy gyűjtsön maga köré minél több embert, hogy minél több diák ismerje meg ezt a lehetőséget – az Erasmust mindenkinek meg kell tapasztalnia!

Háromszor voltál Erasmus+ ösztöndíjjal külföldön, mindháromszor Portugáliában. Mi az, ami mindig visszahúzott?

Amellett, hogy rengeteg a napsütés, gyönyörű az óceánpart és bármikor szörfözhetsz, egy gyerekkori álmom vált valóra odakint – az utolsó alkalommal sikerült eljutnom a sivatagba, Marokkóba is, ahol a programnak köszönhetően egy fantasztikus hetet töltöttem! Ezen kívül miután hazatértem, megcsináltam a középfokú nyelvizsgát portugál nyelvből, ami még hiányzott a mesterdiplomámhoz. Így volt teljes a kör.

Mi az, amit az Erasmusnak köszönhetsz?

Nem túlzás, hogy az Erasmus megváltoztatta az életemet. Szerencsésnek tartom magam, hogy ilyen fiatalon ennyi gyönyörű helyet láttam már és ennyi remek barátot szereztem szerte a világban. Az élethez pozitívan, mosolyogva állok hozzá, úgy gondolom, nincs olyan akadály, melyet egy volt Erasmusos hallgató ne tudna megoldani valamilyen formában.

A két szakmai gyakorlatodat a kinti Erasmus Student Networknél töltötted, most pedig a Pannon Egyetem Külső Bizottságának elnöke vagy, itthon is folytatod az ösztöndíjprogram népszerűsítését. A gyakorlatban mit jelent ez, hogyan éritek el a hallgatókat?

A kinti ESN irodában megszerzett tudás, tapasztalat, hogy hogyan kommunikáljunk a hallgatókkal, nagyon sokat segít a mindennapi munkám során. Órákat látogatunk, előadásokat és élménybeszámolókat tartunk, valamint bemutatjuk a pályázás menetét a hallgatóknak. Elsődleges célunk az, hogy minél több diákot bírjunk rá arra, hogy ne szalassza el ezt a lehetőséget. Ugyanebből a motivációból kiindulva vettem részt pár éve a Tempus által szervezett mobilitási órákon is, ahol középiskolásoknak tartottunk előadásokat az Erasmus ösztöndíjról. Örömmel tapasztaltam, hogy az akkor még középiskolás hallgatócsoportból néhányan már ki is próbálták magukat külföldön.

Mi az egyik legemlékezetesebb pillanatot az Erasmusodról?

Amikor jó barátommal, Cuscoval, a tevével karöltve nézzük a napfelkeltét a sivatagban. Az Erasmus valóban segít abban, hogy megvalósítsd az álmaidat – örök emlék marad!

CSREPKA MÁTÉ
volt Erasmus+ ösztöndíjas
Portugália

BECSEI ATTILA
volt Erasmus+ ösztöndíjas
Portugália

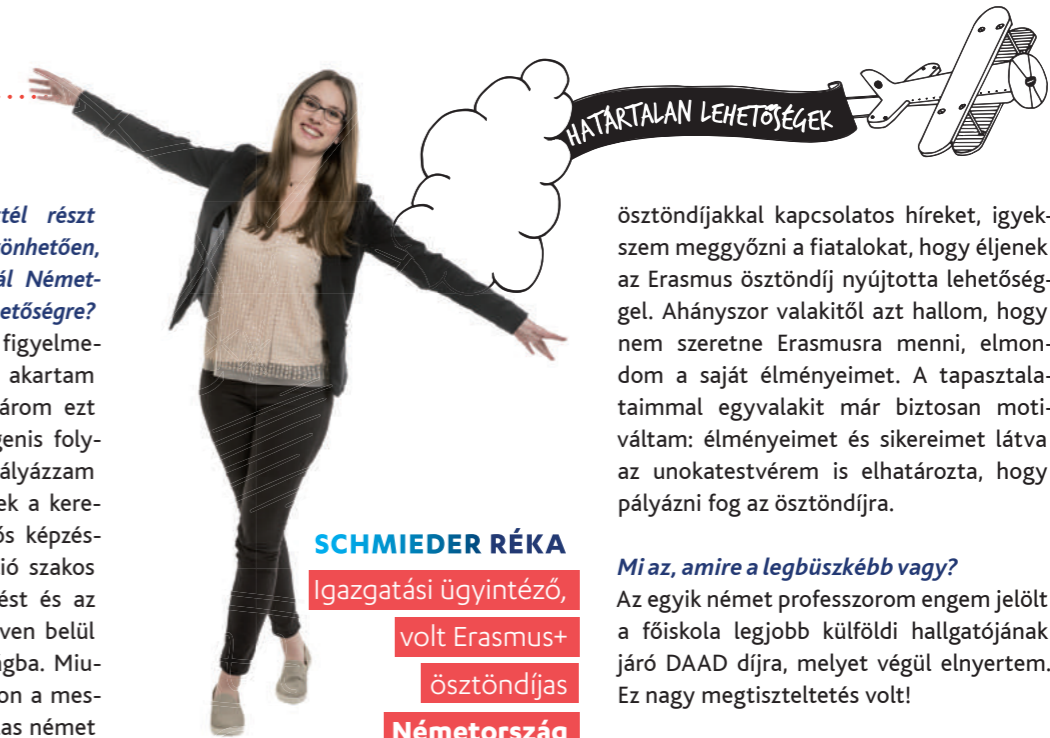
Kettős diploma képzésben vettél részt az Erasmus ösztöndíjnak köszönhetően, mellyel egy tanévet kint tanultál Németországban. Hogyan találtál rá a lehetőségre? Az egyik tanárom hívta fel rá a figyelmemet. Az alapképzés után nem akartam továbbtanulni, és amikor a tanárom ezt megtudta, meggyőzött, hogy igenis folytassam az egyetemet és hogy pályázzam meg azt a mesterképzést, aminek a keretein belül részt vehetek a kettős képzésben. Így, mint kulturális mediáció szakos hallgató, megpályáztam a képzést és az Erasmus ösztöndíjat is és egy éven belül már ki is költöztem Németországba. Miután hazajöttem, befejeztem itthon a mesterképzést, leadtam egy 20 oldalas német nyelvű összefoglalót, és a magyar mesterdiplomám mellé egy német, teljes értékű diplomát is kézhez vehettem.

Milyen személyes kompetenciáid fejlődtek a külföldi ösztöndíjnak köszönhetően? A tíz hónap alatt a német nyelvtudásom anyanyelvi szintre fejlődött, emellett perze az angolom is rengeteget javult. Sokkal bátrabb lettem, megtanultam nagyközönség előtt beszélni, előadást tartani vagy akár 20-30 fő előtt tolmácsolni. Korábban

Portugáliában, Lisszabonban töltöttél egy félévet Erasmusszal. Nálad hogy került képbe az ösztöndíj lehetőség?

Nagyon gyorsan... Kiutazás előtt egy hónappal jelentkeztem és tudtam meg, hogy mehetek, éppen vizsgaidőszak volt. Semmit nem tudtam átgondolni, hogy mit vigyek, mit pakoljak. A lisszaboni reptéren arra gondoltam, mit keresek én itt, a következő géppel hazamegyek. De aztán összeszedtem magam, és nem bántam meg: életem legjobb féléve volt.

Mit adott neked az ösztöndíjas időszak? Rengeteg élményt, barátot. A kint töltött idő alatt annyi új élménnyel, tapasztalattal és külföldi baráttal lettem gazdagabb, amennyit nélküle lehet, hogy egy életen át sem szereztem volna! Ezekből a merőben más, új impulzusoktól lényegesen megváltozik az embernek a világról alkotott képe, nyitottabb és befogadóbb lettem az új dolgokra. Ez az új mentalitásbeli különbség adja meg az egész életre azt a pluszt, ami miatt nem szabad kihagyni az Erasmust!

SCHMIEDER RÉKA
Igazgatási ügyintéző,
volt Erasmus+ ösztöndíjas
Németország

elképzeltetlenné lett volna, hogy egyedül utazom, de ma ez már nem jelent gondot.

Most a Pécsi Tudományegyetemen dolgozol, épp egy közös tanulmányutat szervezel Pécs és Görlitz között, emellett továbbra is szívügyednek tekinted az Erasmus népszerűsítését. Utóbbira munka mellett hogy jut idő?

Erasmus toborzásokon veszek részt, továbbítom Facebookon az Erasmus

ösztöndíjjal kapcsolatos híreket, igyekszem meggyőzni a fiatalokat, hogy éljenek az Erasmus ösztöndíj nyújtotta lehetőséggel. Ahányszor valakitől azt hallok, hogy nem szeretne Erasmusra menni, elmondom a saját élményeimet. A tapasztalataimmal egyvalakit már biztosan motiváltam: élményeimet és sikereimet látva az unokatestvérem is elhatározta, hogy pályázni fog az ösztöndíjra.

Mi az, amire a legbüszkébb vagy?

Az egyik német professzorom engem jelölt a főiskola legjobb külföldi hallgatójának járó DAAD díjra, melyet végül elnyertem. Ez nagy megtiszteltetés volt!

Mit kívánsz a 30 éves Erasmusnak?

Még több száz, de inkább ezer születésnapot kívánok neki és több millió lelkes, kíváncsi, kalandvágyó fiatal!

Mi az, ami egyből eszedbe jut az Erasmus élményekből, amire szívesen emlékszel vissza?

Naplemente, a háztetőkön ülve a barátaimmal beszélgetünk, lábunk alatt pedig ott hever az egész város...

Azóta talákoztál a kint megismert barátokkal?

Igen, többször is. Visszamentem már Lisszabonba, ők voltak itt Pesten, ebben a hónapban pedig Milánóban tervezzük találkozni. Egész életre szóló barátságok születtek.

Mit üzensz a 30 éves Erasmusnak?

Legalább még 30 évig nyissa fel az emberek szemét, hogy a világ várja őket! •

Az interjúkat készítette: JUHÁSZ ALINA
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

Erasmus+ arcok a Facebookról

<https://www.facebook.com/EurodeskFLP>

Ifjúság

volt EVS önkéntes
Portugália

GIGLER DÓRI

Gigler Dóri Portugáliában volt EVS önkéntes. Számára az EVS bátorságot és önismeretet adott. Megtapasztalta, milyen, ha kinyílik a világ, és rájött, hogy az életét ő maga irányítja. Nincsenek korlátok: ha tengerpart mellett akar élni, akkor majd Portugáliába utazik, ha sarki fényt szeretne minden este lefekvés előtt látni, akkor meg Izlandra.

A korlátok nem az országhatárokon vannak, hanem a fejünkben. Az EVS alatt ezeknek a lebontását kezdte el, és ez a folyamat azóta is töretlenül tart.

HR munkatárs,
volt EVS önkéntes
Ciprus

BARKA DANIELLA

Barka Daniella Cipruson volt EVS önkéntes, egy, kísérő nélküli, kiskorúak számára működtetett menedékhelyen. Két önkéntestársával egy rövidfilmet is készített a szigetre jellemző kulturális sokszínűség kérdéséről, mely megnyerte a francia Erasmus+ nemzeti iroda fődíját.

Daniella szerint az EVS jó lehetőség, hogy találkozz különböző kultúrájú, eltérő vallású, más kontinensekről származó emberekkel, ami megtanít az elfogadásra, hiszen mindenki egyedi és pont ez az, ami különlegessé tesz minket.

Ifjúsági cserre résztvevő
Szeged

SZABÓ KÍRA

Öröm, kaland, bátorság: Szabó Kíra egy nemzetközi ifjúsági cserén vett részt az Erasmus+ programban. Az Old Masters – Young Traditions projektben lengyel, olasz, török, portugál, görög és magyar fiatalok találkoztak Szegeden, ahol egy ifjúsági közösségi tér kialakításán dolgoztak, miközben a fenntarthatóság módszereivel és technikáival ismerkedtek meg.

Kíra számára ez nagyon sokat jelentett: új embereket és kultúrákat ismert meg, és közelebb került önmagához. Az élmények hatására a 17 éves Kíra azóta is aktívan részt vesz egy ifjúsági szervezet munkájában és példájával arra ösztönöz másokat, hogy soha ne keressenek kifogásokat, hanem éljenek az élet által kínált lehetőségekkel!

Szervezetfejlesztő,
volt EVS önkéntes
Svédország

SZABÓ RÓBERT

Szabó Róbert abszolút kilépett a komfortzónájából: egy svédországi szigeten volt EVS önkéntes. Az ökofalu közössége üde váltás volt a több évnnyi multis munkatapasztalat után. A falu és a város között például velomobillal közlekedett, a szigeten igazi „öko James Bondnak” érezhette magát, aki megváltja a világot.

Az egy év alatt környezetbarát kertészeti és építési technikákat próbált ki, áthajózott Észtországba, és rengeteg élményt gyűjtött a lakóközösségében. Róbert sok mindent tanult a svédektől, tapasztalatairól blogot is ír, hogy azokat másokkal is megossza. A svéd kalandok hatására álma, hogy társadalmi vállalkozóként folytassa, jelenleg ezen dolgozik. •

Összeállította: TARJÁN ENIKŐ
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

Erasmus+ 30 a weben

A Tempus Közalapítvány honlapján létrehoztunk egy új felületet, ahol az Erasmus+ program 30. születésnapjával kapcsolatos híreket, rendezvényeket és érdekességeket egy helyen találják meg látogatóink:

Itt megismerhetik az Erasmus+ 30 arcát, köztük olyan ismert és elismert fiatalokat, akik korábban részt vettek a programban, mostanra pedig komoly szakmai eredményekkel büszkélkedhetnek. Bemutatjuk a januári Facebook kampányunk nyerteseit is, akik arcukkal és történeteikkel a közönség vagy a szakmai zsűri döntése alapján szintén az Erasmus+ programot képviselik az év során. **Eseménynaptárunkban** listázzuk azokat a soron következő programokat, amelyek kapcsolódnak a születésnaphoz, a már lezajlott rendezvények fotói között pedig a képgalériák menüpont alatt lehet böngészni.

Megtalálható egy válogatás az Erasmus+ 30 témájú médiamegjelenésekből, illetve a kapcsolódó híreink is elérhetőek a felületről. **Születésnap felhívásaink, játékaink** is itt kaptak helyet.

Az Európai Bizottság honlapján további információk is található az Erasmus+ program születésnapjával kapcsolatban:

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/anniversary_hu

A Forrástárból letölthető, magyar nyelven is elérhető infógrafikákat és segédanyagokat, valamint az Erasmus+ promóciós eszköztárat bárki igénybe veheti, aki népszerűsíteni szeretné a programot. •

<http://tka.hu/erasmus30>

Kiemelt témák az év során:

- társadalmi befogadás,
- a fiatalok a munkaerőpiacon,
- aktív európai állampolgárság,
- oktatás és önkéntesség,
- nemzetközi együttműködések,
- a sport szerepe,
- nyelvi készségek fejlesztése,
- minőség az oktatás és képzés területén,
- nyitottság más kultúrák felé.

Összeállította: BALOGH ESZTER
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

KAPCSOLATTEREMTÉS

Erasmus+ félidőben – avagy mit hoz a jövő?

„A múlt tapasztalataira építeni, szem előtt tartva a jövőt”

– áll az Erasmus+ pályázati útmutató első oldalain. Sokan még most ismerkednek az Erasmus+ programmal, de a Tempus Közalapítvány a program félidei értékelésének apropóján már lassan az új, 2020-ban kezdő időszak előkészítése felé tekint. Hogyan fog kinézni az új program, mennyi forrás áll majd rendelkezésre, milyen tevékenységeket fog tartalmazni és mi is lesz a neve? Verses Istvánnal, az Erasmus+ Programiroda vezetőjével beszélgettünk a jövőről.

Az Erasmus+ az uniós integráció négy legismertebb vívmánya között szerepel. Hogyan tudja ezt a népszerűséget fenntartani a program?

Ennek legegyszerűbb módja, ha megtartja a legnépszerűbb, legsikeresebb programelemeket. Fontos lenne a továbbiakban is a népszerűség fenntartásához, ha a részvételt, a bekapcsolódást esetlegesen gátló tényezőket, így pl. az adminisztratív akadályokat jobban le lehetne bontani, a szabályokat még jobban a felhasználók igényeire lehetne alakítani, és még inkább felhasználóbarát pályázati és beszámolási felületek állnának rendelkezésre 2020-tól.

Várhatóan mik lesznek a következő program átfogó prioritásai és hogyan alakulnak ezek az egyes szektorok kapcsán?

A program átfogó prioritásai várhatóan nem fognak változni. Továbbra is fontos szempont

lesz az európai uniós alapértékek népszerűsítése, a társadalmi befogadás, az interkulturális megértés és az aktív állampolgárság. Változások várhatóan a szektorális prioritásokban lesznek. Az uniós szakpolitikai irányvonalakat mindig a tagállamok képviselői alakítják és a társadalmi kihívásokra adott válaszokon alapulnak. Ezek a programban is megjelennek. Arra számítunk, hogy az Erasmus+ program még erőteljesebb mértékben járulhat hozzá az Európai Unió előtt álló társadalmi-gazdasági kihívások kezeléséhez az oktatás és képzés részéről. Ilyen lehet a foglalkoztathatóság, a társadalmi befogadás és a minőségi oktatás kérdésköre például. A képzési rendszerek átjárhatósága még fontosabbá válik. Várhatóan előtérbe kerül 2020-tól a keretrendszerek támogatása, amely a jelenleginél sokkal inkább a tanulási eredményen alapuló megközelítésről és az informális tudás elismertetéséről fog szólni. Ennek megfelelően a képesítések és a tudás hordozhatósága kerül a középpontba.

A technológiai eszközök használata hangsúlyosabb lesz-e a programban?

Egyértelműen igen, ez egy európai szintű trend jelenleg is. Az új generáció számára az IT eszközök használata alapvető. Kényelmesebb és egyszerűsített pályázatkezelést tesz lehetővé az irodának és a felhasználóknak. Jelenleg is kitölthető elektronikusan a pályázati űrlap és a beszámoló, viszont reményeink szerint ez egyszerűbb és sokkal inkább felhasználóbarát lesz. Kommunikációban és a projektek eredményeinek terjesztésében pedig a különböző online csatornák és közösségi média eszközök használata szinte alapkövetelmény lesz.

Jelenleg szervezetek a kedvezményezettjei az Erasmus+ program pályázatainak. Várható, hogy ezt kiterjesztik egyénekre?

Amennyire most látszik a tervekből, várhatóan nem lesz egyéni pályázat, mert a pályázatok fontos része, hogy szervezeti és intézményi stratégiára épüljön rá. Emellett az is elvárás, hogy fenntartható legyen, valamint szükséges az is, hogy a pályázat adott szektorhoz és ágazathoz kapcsolódjon, és ne csak egyéni érdeket szolgáljon ki.

Mekkora lesz várhatóan a következő program költségvetése?

Az ma már általános vélemény, hogy új programszakasz elején az előző program végére elért támogatási szintet tartani kell. Ez nagyságrendileg 40%-os növekedést jelent az aktuális számokhoz képest. Bízunk benne, hogy ez elérhető célkitűzés.

Hogyan lehetne még több első pályázót

bevonni a támogatottak közé? Hangsúlyt helyez-e majd erre az új program?

Egyértelműen cél lesz ez is a tervezés során. Folyamatosan bővíteni kell a pályázói kört, de nem elsősorban a több pályázat miatt. Bizonyos szektorokban jellemző az a fajta túlpályázás, ami sok jó minőségű beadott pályázatot, ezért alacsonyabb nyeresési esélyt jelent. Magyarországon klasszikusan ide tartoznak az ifjúsági cserék, a szakképzési mobilitási és a köznevelési tanári mobilitási projektek. A cél az, hogy minél több intézmény ismerje meg az Erasmus+ programot, és növeljük a potenciális pályázói kört.

Inkluzív vagy elitista lesz az új program?

Sok vád éri a jelenlegi programot, hogy kiválósági alapon szelektál, de jelenleg is célkitűzés, hogy mindenki számára reális és elérhető lehetőség legyen. Ezt támogatja például a szociális alapú kiegészítő támogatás a felsőoktatásban. A Tempus Közalapítvány álláspontja, hogy a követelmények leszállítása helyett inkább a pályázói kapacitás fejlesztésére kell törekedni. Növelni szeretnénk az átgondolt, minőségi és megalapozott pályázatok számát. •

Az interjúkat készítette: SZABÓ CSILLA
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

Mit gondolnak az Erasmus+ program jövőjéről a többi nemzeti irodában?

Mikko Nupponen,
Erasmus+ Nemzeti Iroda –
Finnország

Milyenek szeretné látni az Erasmus+ programot 2025-ben?

Egy olyan Erasmus+ programot szeretnék látni, amely lehetővé teszi az európaiak számára, hogy megtanulják megismerni egymást, valamint másféle kultúrákat és életformákat. Továbbá olyat, amiben az Erasmus+ programban résztvevők olyan új készségeket és kompetenciákat sajátítanak el, amelyek segítik őket mind szakmai mind pedig magánéletükben. Olyan Erasmus+ programot szeretnék látni, amely a hagyományos tevékenységeken túl egyre inkább használja a modern technológiát (például a virtuális valóságot), és ilyen módon lehetővé teszi az európai együttműködést mindazok számára, akik valamilyen okból kifolyólag nem tudnak vagy nem akarnak más országokba utazni.

Fontosnak tartom, hogy az Erasmus+ program törekedjen a kiválóságra az oktatás és az ifjúsági munka minőségének előmozdításában, miközben a méltányosságot segíti elő azzal, hogy mindenki számára lehetővé teszi a részvételt.

Hyvää syntymäpäivää Erasmus+!
(Boldog születésnapot Erasmus+!)

Madeleine Rose,
Erasmus+ Nemzeti Iroda –
Egyesült Királyság

Mit kíván az Erasmus+ 30. évfordulójára?

Azt, hogy váljon még inkább láthatóvá a "plusz" az Erasmus+ programban, támogatva a programban meglévő értékeket.

Hogyan látja a jelenlegi Erasmus+ program jövőjét a következő 10 év távlatában?

Egy olyan jövőbeli programot látok, amely fokozottan eléri a szakképzés területét és annak résztvevőit, miközben széleskörű lehetőségeket biztosít számukra. Ez az a terület,

ahol a program közvetlenül a fiatalokra tett jelentős és pozitív hatásait igazán meg tapasztalhatjuk. Sokan közülük az Erasmus+ program nélkül sosem dolgoztak vagy tanulhattak volna külföldön. Szeretném ösztönözni a szektorokon átívelő együttműködés fokozottabb láthatóságát, lehetőleg egy ki-fejezetten e célt szolgáló intézkedéssel.

Emellett kívánom, hogy minden szektor résztvevői megtapasztalhassák a szakmai fejlődést a programnak köszönhetően.

ÚTON AZ ERASMUS+

SZE, GYŐR

PTE, PÉCS

Tavasszal nemcsak az Erasmus+ ösztöndíjasok indultak útnak szerte Európában, hanem a Tempus Közalapítvány munkatársai is. Az Erasmus+ roadshow keretében Győrtől Debrecenig több mint 1300 kilométert tettünk meg. Öt város hat egyetemén mutattuk meg a fiataloknak, hogy mi mindent kínál számukra az idén 30 éves Erasmus+ program.

ELTE Nemcsak az ösztöndíjakkal kapcsolatban segítettünk tájékozódni, hanem **karrier tanácsadást** is tartottunk.

Az egyetemi Erasmus+ koordinátorok mellett az **Erasmus Student Network** is részt vett a szervezésben.

Önbizalomnövelő workshop, túlélő tréning, egyéni tanácsadás és játék várta az érdeklődőket.

Debrecenben **nemzetközi süteménykóstolóval** várták a hallgatókat 7 ország itt tanuló egyetemistái.

Megmutattuk a meggyőző **motivációs levél** írásának trükkjeit.

A leggyakoribb kérdés ez volt: hogyan kereshetek fogadó egyetemet vagy gyakornoki helyet? A válasz a www.osztondijkereso.hu oldalon is megtalálható.

CORVINUS Igyekeztünk legyőzni a kalandvágyó fiatalok kezdeti aggályait.

Egyedi grafikával ellátott kítűzőt is lehetett készíteni a standoknál.

DE, DEBRECEN

Óriási sikerük volt a **Valentin napi üzenetekkel ellátott jelvényeknek** február 14-én Győrben.

LÉGY RÉSE TE IS AZ ERASMUS+ KÖZÖSSÉGNEK!

TÖBB MINT 1200 HALLGATÓVAL TALÁLKOZTUNK

Kevesebb papír, több mobil hallgató

Az Erasmus+ hallgatói mobilitás egyik sarokköve, hogy a hallgatók külföldön töltött mobilitási időszakát a küldő intézményben teljeskörűen elismerjék. A 2015-ös Erasmus+ éves jelentés szerint a beszámítási arány jelenleg 85%, ami a 2013-as állapothoz képest 17%-os növekedést mutat. A diákok beszámolóit szerint Belgium, Izland, Litvánia, Norvégia és Dánia járnak élen a külföldi tanulmányok elismerése terén (mind 90% felett). Más országokban – így Magyarországon is – nem ilyen kedvező a kép. A Miskolci Egyetemen készült kutatás szerint például a hallgatói mobilitás egyik akadálya a külföldön teljesített tárgyak beszámíthatóságának nehézsége, és az ebből fakadó félelem, hogy a mobil diákok megcsúsznak a tanulmányaikkal.

Ugyanakkor Európa-szerte számos fejlesztendő terület van még: gyakran előfordul például, hogy a hallgatók nem kapnak tájékoztatást a kiutazást megelőzően arról, hogyan történik majd a tanulmányaik beszámítása, és a fogadó egyetem kurzuskínálata sem mindig elérhető időben, a tanulmányi szerződés elkészítésekor.

TANULMÁNYI SZERZŐDÉS ONLINE RENDSZERBEN

A tanulmányok beszámításának folyamatát könnyítheti meg többek között az az online eszköz is, amelyet a European University Foundation és az Erasmus Student Network dolgozott ki a partnereivel, az Erasmus+ program támogatásával. A fejlesztés lényege, hogy a hallgatók egy online rendszeren belül tudják előkészíteni a tanulmányi szerződésüket, illetve kapcsolatba tudnak lépni a küldő és a fogadó intézmény koordinátorával, akik véglegesítik, elfogadják és online aláírják a dokumentumot. A hagyományos, papír alapú eljárás az aláírások beszerzése miatt több postafordulóval jár és igen időigényes, ezt váltja ki az online rendszer, melynek a gyorsasága mellett az is az előnye, hogy rugalmasabb és hatékonyabb, ha például változás történik és a tanulmányi szerződést módosítani kell. Így egyszerűbbé válik a tanulmányi szerződések kezelése, hatékonyabb az adminisztráció, és a koordinátoroknak is több idejük marad a tartalmi kérdésekre, a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére és az együttműködések keretében megvalósuló tevékenységekre. •

A tanulmányi szerződések kezelését segítő online rendszer béta verziója elérhető a projekt honlapján: <https://learning-agreement.esn.org>

Forrás: az Európai Bizottság Erasmus+ 30 hírlevele (2017. március) és a Learning Agreement Online System projekt honlapja

dr. Bartha Zoltán – Sáfrányné
Dr. Gubik Andrea, *A hallgatók nemzetközi mobilitásának akadályai a Miskolci Egyetemen, 2016*
www.researchgate.net/publication/304487658_A_hallgatok_nemzetkozi_mobilitasanak_akadalyai_a_Miskolci_Egyetemen

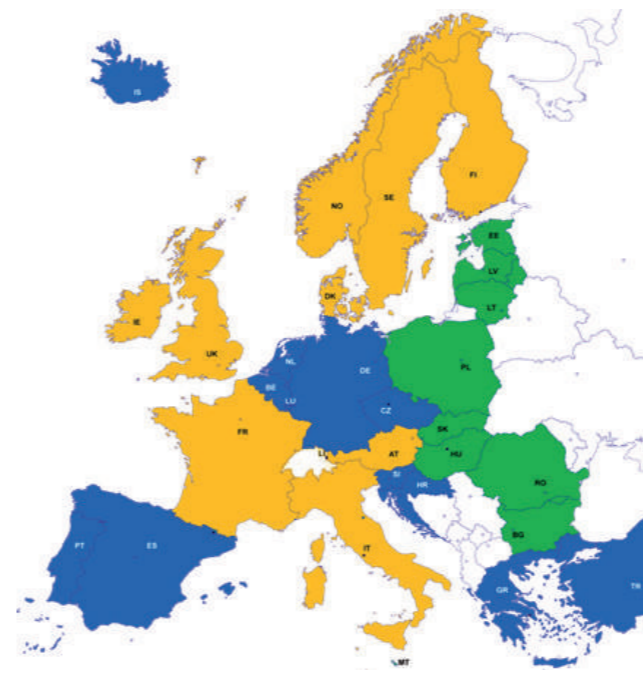
EMELKEDŐ ösztöndíjak

Erasmus+ ösztöndíjak

Növekedett az egyéni Erasmus támogatások havi összege, így jelenleg a magyar Erasmus+ hallgatók célországától függően 400 és 600 euró közötti havi ösztöndíjat kaphatnak.

A 2017/18-as tanévtől a tanulmányi mobilitások esetében havi 200 euró, szakmai gyakorlatok esetében pedig havi 100 euró szociális alapú kiegészítő támogatás adható a hallgatóknak.

MEGÉLHETÉSI TÁMOGATÁS (HALLGATÓI MOBILITÁS)

Fogadó ország	Tanulmányi célú mobilitás	Szakmai gyakorlat
Ausztria, Dánia, Finnország, Franciaország, Egyesült Királyság, Írország, Olaszország, Liechtenstein, Norvégia, Svédország	500 €	600 €
Belgium, Ciprus, Cseh Köztársaság, Németország, Görögország, Spanyolország, Horvátország, Izland, Luxemburg, Hollandia, Portugália, Szlovénia, Törökország	450 €	550 €
Bulgária, Észtország, Litvánia, Lettország, Macedónia, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia	400 €	500 €
Kiegészítő szociális támogatás	200 €	100 €

Campus Mundi ösztöndíjak

Campus Mundi részképzés esetén is folyamatos pályázati lehetőséget biztosítunk – szakmai gyakorlatra már eddig is folyamatosan lehetett jelentkezni.

Külföldi részképzés esetén a 2017. őszi pályázati határidőt október 30-ig meghosszabbítjuk (pályázatot tehát október 30-ig folyamatosan lehet benyújtani, a bírálattól és a döntésig is folyamatos lesz ugyanúgy, mint a Campus Mundi szakmai gyakorlat esetében).

Részképzés és szakmai gyakorlat pályázattípusok esetén a doktori hallgatók automatikusan 50 pontot kapnak a tanulmányi eredményükre vonatkozó bírálati szempontnál.

Campus Mundi szakmai gyakorlat esetén megszűnik az Erasmus+ zero grant státusz mint előfeltétel, ezzel lényegesen egyszerűsödik a hallgatók számára a pályázati folyamat.

Campus Mundi részképzés és szakmai gyakorlat esetében differenciáltan emelkedtek az ösztöndíj összegek és a szociális kiegészítő támogatás összege:

ERASMUS+ PROGRAMORSZÁGOK:

Alacsonyabb megélhetési költségű európai országok: Bulgária, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Macedónia, Málta, Románia, Szlovákia
200 000 Ft/hó

Közepes megélhetési költségű európai országok: Belgium, Ciprus, Csehország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Izland, Luxemburg, Németország, Portugália, Spanyolország, Szlovénia, Törökország
210 000 Ft/hó

Magas megélhetési költségű európai országok: Ausztria, Dánia, Egyesült Királyság, Finnország, Franciaország, Írország, Liechtenstein, Norvégia, Olaszország, Svédország
220 000 Ft/hó

EGYÉB ORSZÁGOK:
350 000 Ft/hó

Szociális kiegészítő támogatás összege (egységesen):
35 000 Ft/hó

A fenti változások a 2017. tavaszi fordulóban pályázatot már benyújtott Campus Mundi hallgatókra visszamenőlegesen is érvényesek. •

A bioanalitika sokszínűsége

CEEPUS Miniszteri Díjat nyert a magyar résztvevői hálózat

Immár harmadszor nyerte el a CEEPUS hálózatokat minden évben kitüntető Miniszteri Díjat az a partnerség, amely így a legtöbbször elismert együttműködés lett a programban. **A bioanalitika tanítása és tanulmányozása (Teaching and learning bioanalysis)** című hálózatban magyar egyetemek is részt vesznek. A hazai koordinátorok – **Dr. Kilár Ferenc** professzor (Pécsi Tudományegyetem) és **Dr. Gáspár Attila** egyetemi docens (Debreceni Egyetem) – megosztották velünk, mi a sikeres együttműködés titka.

A CEEPUS program legsikeresebb hálózata 1998-ban alakult Pécsen, a Pécsi Orvostudományi Egyetem, valamint a Janus Pannonius Tudományegyetem egy-egy intézetének, tanszékének részvételével, Dr. Kilár Ferenc professzor (Analitikai és Környezeti Kémia Tanszék) irányításával. A Debreceni Egyetem 2001 óta vesz részt a hálózatban Dr. Gáspár Attila egyetemi docens (Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék, Bioanalitikai kutatócsoport) vezetésével. Az eredetileg hat partnerrel indított CEEPUS hálózat az évek alatt igencsak kibővült: jelenleg bolgár, cseh, horvát, lengyel, macedón, moldovai, osztrák, romániai és szlovák intézmények dolgoznak benne. A marosvásárhelyi partnerintézmény az utóbbi öt évben vette át a hálózati koordinációt.

Mindkét magyar professzor egyetért abban, hogy a hálózat sikerének titka a jó koordinátor, aki lelkesedését át tudja ragasztani a hálózat tagjaira, és átérzéssel, együtt-gondolkodással vezeti a hálózatot.

Legalább ilyen fontos azonban a partnerségi kör kijelölése. Itt maximálisan érvényesül, hogy a partnerek hathatósan tudják segíteni egymás munkáját, mivel a bioanalitika különböző területein dolgoznak. „A hálózat tagjai mint analitikusok, klinikai vegyészek, biokémikusok, molekuláris biológusok, gyógyszerészek, orvosok, illetve vegyésztechnológusok, és az analitikai és klinikai kémia, illetve a gyógyszerészeti analitika kutatását és oktatását végzik. Az egyik kutatócsoport újfajta elvű analitikai módszert fejleszt ki, amit egy másik kutatócsoport klinikai minták elemzésén, egy harmadik kutatócsoport pedig környezeti minták elemzésén tesztl. De vannak a hálózatunkban, akik elméleti kérdésekben vagy az analitikai elválasztások számítógépes szimulációiban erősek, így ők erről az oldalról segíthetik a kísérletesen kapott eredmények értékelését” – mondta el Dr. Gáspár Attila.

A megfelelő partnerek megtalálása pedig néha a véletlen műve, ahogy arról

A CEEPUS Miniszteri Díjat a Központi CEEPUS Iroda alapította 2001-ben azzal a céllal, hogy ösztönözze és elismerje a CEEPUS hálózatok magas színvonalon végzett szakmai tevékenységét. Az éves kitüntetést a nemzetközi szakértő bírálói értékelés során legkiválóbbnak ítélt hálózat kapja meg 2002 óta. Magyarország egyértelműen az egyik legtöbbször kitüntetett ország, tizenhat év alatt összesen hét alkalommal nyerte magyar koordinációjú hálózat a díjat.

Dr. Kilár Ferenc története is tanúskodik: „A Varsói Egyetemet Velencében sikerült „megtalálnom”. Egy nemzetközi konferencián találkoztam az egyetem akkor még egyetemista hallgatójával, és a bemutatott poszter alapján tudtam, hogy nekik is hoznánk kell csatlakozni. A hallgató professzora nagy-nagy kételkedéssel engedte, hogy a következő pályázati ciklusban a Varsói Egyetem általa vezetett egysége is részt vegyen, pedig hamarosan az egyik legaktívabb és a lehetőségeket legjobban kiaknázó partner lett.”

A hosszú távú eredményekről szintén Dr. Kilár Ferenc számolt be: „A kutatómunka eredményei megjelennek a közösen megjelentetett közleményekben, valamint a diplomamunkákban és a PhD dolgozatokban. A korábbi hallgatók közül számosan már ifjú oktatóként vesznek részt a hálózat munkájában majdnem mindegyik egyetemről.”

A sikerekhez az is hozzájárul, hogy a tagok közötti intenzív és kölcsönösen előnyös szakmai együttműködések szoros baráti kapcsolatokká alakultak, amelyek a hálózatot egyfajta nagy családdá tették az elmúlt 20 év alatt. Ebben kiemelt szerepet játszik az évenként megrendezésre kerülő **nyári egyetem**, amely igen népszerű mind a hallgatók, mind az oktatók körében, és ahol a szakmai munka mellett mindig akad idő a szórakozásra. „Hagyomány, hogy az egyes országok csoportjai az egyik este rövid „művészeti” műsort mutatnak be egymásnak, ilyenkor előkerül a furulya, a trombita, a gitár, kórusok alakulnak, vagy éppen csak cseh nyelvtörő mondókákat tanítanak. Vicces és izgalmas percek voltak, amikor a nagyon eltérő korú, testsúlyú és tapasztalatú részt-

vevők együtt tették próbára képességeiket sziklamászó falon, lovaglás, íjászat vagy néptáncolás során” – idézi fel az emlékeket Dr. Gáspár Attila, a 2013-ban Debrecenben tartott nyári egyetem szervezőjeként.

A CEEPUS Miniszteri Díjat a hálózat koordinátora, Dr. Donáth-Nagy Gabriella (Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem) fogja átvenni a partnerség nevében. •

KILIN EMŐKE
Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási csoport

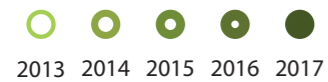
A bioanalitika egyes molekulák, biokomponensek (például fehérjék, enzimek vagy DNS) meghatározását végzi (bio)analitikai kémiai módszerekkel. Bioanalitikai módszereket egyre több területen használnak, a gyógyszeripar, a gyógyászat, az orvosi diagnosztika mellett például a környezetvédelem vagy az élelmiszeripar.

A MAGYAR FELSŐOKTATÁS PROMÓCIÓJA KÜLFÖLDÖN

Campus Hungary ◇ Campus Mundi ◇

Stipendium Hungaricum

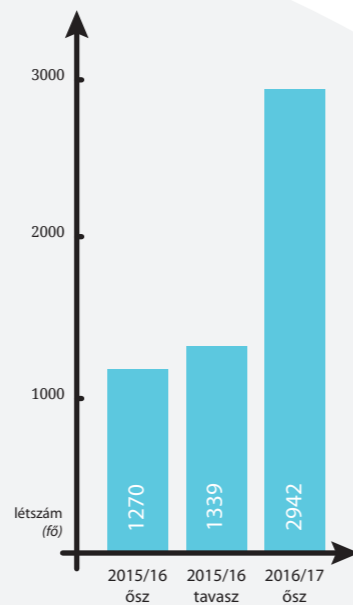
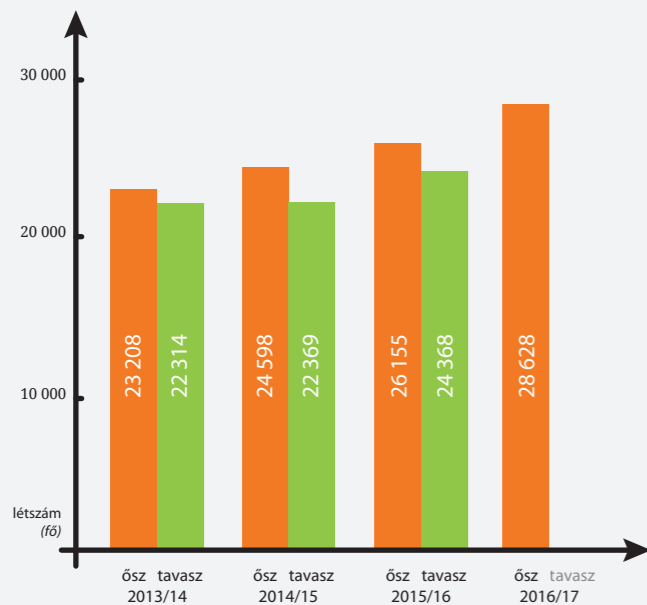
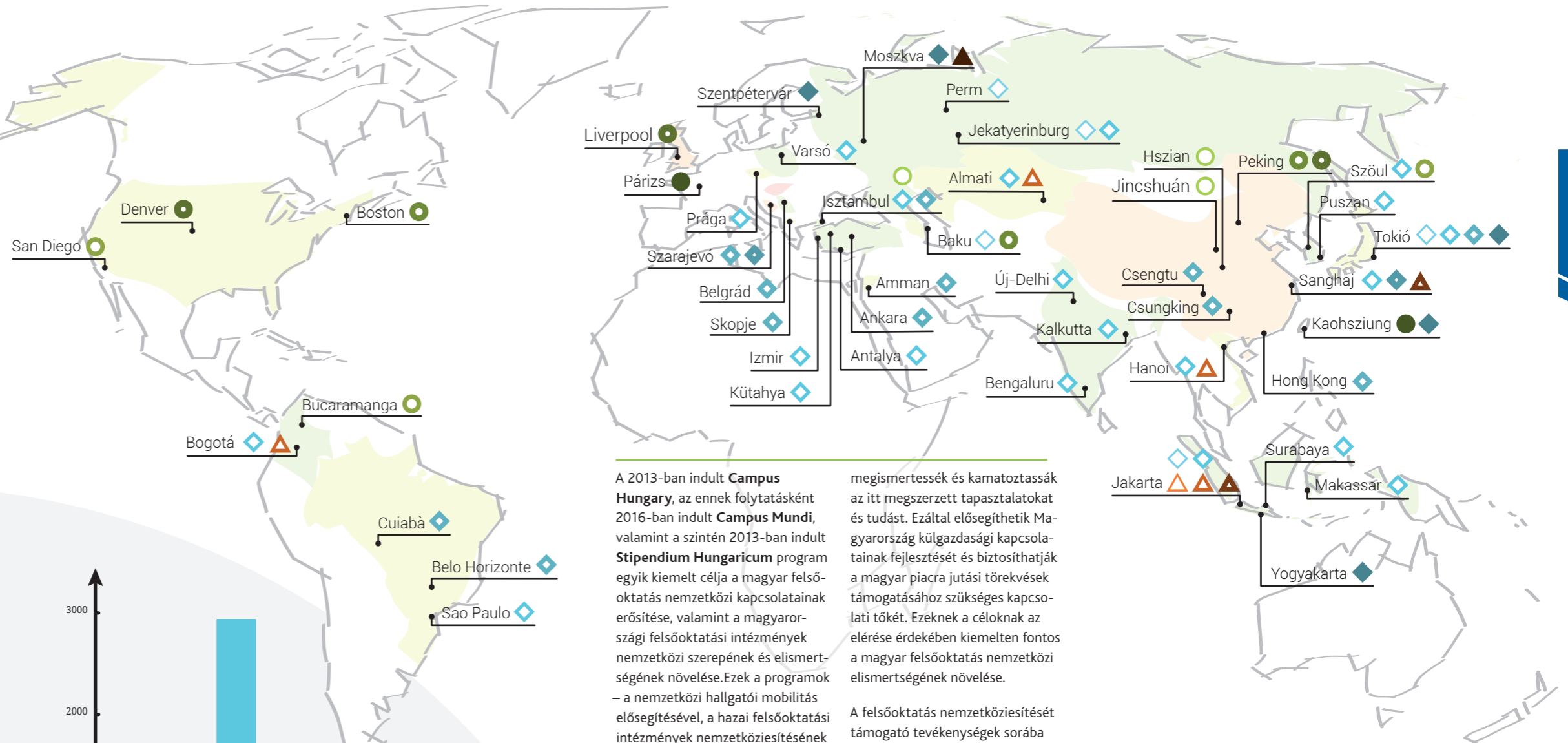
INTÉZMÉNYI VÁSÁR

HALLGATÓI VÁSÁR

FÓRUM / hálózatépítő szakmai rendezvény

A külföldi hallgatók létszáma Magyarországon 2013 és 2016 között, (fő)

A Stipendium Hungaricum hallgatók létszáma, (fő)

Forrás: Oktatási Hivatal, Felsőoktatás Információs Rendszer

A 2013-ban indult **Campus Hungary**, az ennek folytatásként 2016-ban indult **Campus Mundi**, valamint a szintén 2013-ban indult **Stipendium Hungaricum** program egyik kiemelt célja a magyar felsőoktatás nemzetközi kapcsolatainak erősítése, valamint a magyarországi felsőoktatási intézmények nemzetközi szerepének és elismertségének növelése. Ezek a programok – a nemzetközi hallgatói mobilitás elősegítésével, a hazai felsőoktatási intézmények nemzetköziesítésének támogatásával és hallgatóvonzó képességük erősítésével – ahhoz a kormányzati célhoz járulnak hozzá, hogy **a Magyarországon tanuló külföldi hallgatók száma 2021-ig a jelenlegi 25 ezerről 40 ezerre növekedjen.**

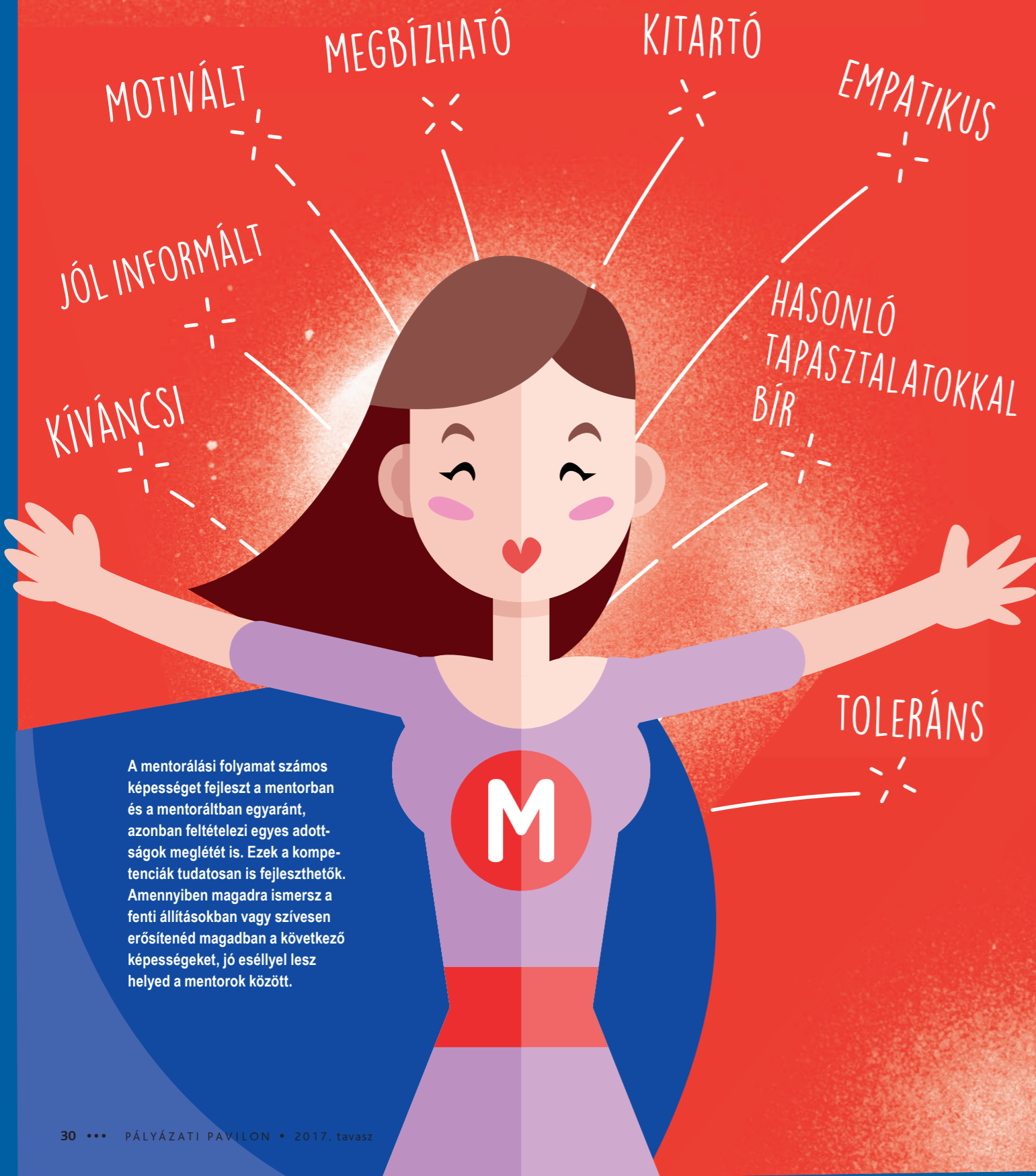
A programok hátterében olyan külpolitikai és gazdaságpolitikai célok húzódnak, melyek arra irányulnak, hogy a Magyarországon tanulmányokat folytató külföldi diákok visszatérve hazájukba,

megismertessék és kamatoztassák az itt megszerzett tapasztalatokat és tudást. Ezáltal elősegíthetik Magyarország külgazdasági kapcsolatainak fejlesztését és biztosíthatják a magyar piacra jutási törekvések támogatásához szükséges kapcsolati tőkét. Ezeknek a céloknak az elérése érdekében kiemelten fontos a magyar felsőoktatás nemzetközi elismertségének növelése.

A felsőoktatás nemzetköziesítését támogató tevékenységek sorába tartozik a magyar egyetemek külföldi oktatási vásárokon, szakmai rendezvényeken való megjelenése, amely Study in Hungary hívószóval, egységes branddel szolgálja a hazai felsőoktatás népszerűsítését, külföldi promócióját.

Infografikánk átfogó képet ad a programok támogatásával eddig megvalósult külföldi megjelenésekről, amelyek a hazai felsőoktatás nemzetköziesítési törekvéseit szolgálják.

AZ IDEÁLIS MENTOR

A mentorálási folyamat számos képességet fejleszt a mentorban és a mentoráltban egyaránt, azonban feltételezi egyes adottságok meglétét is. Ezek a kompetenciák tudatosan is fejleszthetők. Amennyiben magadra ismersz a fenti állításokban vagy szívesen erősítenéd magadban a következő képességeket, jó eséllyel lesz helyed a mentorok között.

Külföldi hallgatók mentorálása

Hogy senki ne érezze magát elveszettnek!

Évről évre nő a hazánkban tanuló külföldiek száma. Ezeknek a fiataloknak nagy szükségük van segítségre, támogatásra és biztatásra.

Képzljük el, hogy egy idegen országba érkezünk tanulni. Nem beszéljük a nyelvet, nem ismerjük a kultúrát, és még a betűk elolvása sem megy igazán.

Állunk a pályaudvaron, és fogalmunk sincs, merre induljunk. Megkérdezni senkit nem tudunk, hisz angolul alig beszélnek a helyiek.

Kint szakad a hó, a csomagunk nehéz, és már 24 órája úton vagyunk. A szállás képe viszont szinte elérhetetlenül távolinak tetszik, a kétségbeesés pedig kezd rajtunk eluralkodni. Ráadásul ezen a helyen minimum fél évet fogunk eltölteni, krediteket teljesítve – család, barátok és legfőképpen: segítség nélkül!

És most képzljük el ugyanezt a képet annyi változtatással, hogy

az állomáson vár ránk egy megbízható személy, akivel már hetekkel korábban leegyeztettünk mindent az érkezésünkkel és a további teendőkkel kapcsolatban.

Beszéli a helyi nyelvet, és angolul is jól tud. Ismeri a kultúrát, ott-hon van az egyetemi világban, kapásból tud éttermet javasolni, ha éhesek vagyunk, és akkor sem esik kétségbe, ha orvosi ügyeletre kell velünk sietnie. Tudja, mi vár ránk az elkövetkezendő hónapokban, és vállalja, hogy mellettünk lesz. Ugye, mennyivel barátságosabbnak tűnik így a kép? A változás oka: a mentor.

Ahhoz, hogy egy külföldi hallgató megtalálja a hozzá leginkább illő segítőt, illetve hogy a mentor felkészülten várhassa őt, elengedhetetlen egy jól működő, nemzetközi hallgatókat segítő mentorprogram.

Bár a legtöbb hazai egyetemen és főiskolán valamilyen formában már működik hasonló szervezet, a visszajelzések alapján ez a terület még további fejlesztésre szorul – a Tempus Közalapítvány számos tevékenységével járul hozzá ehhez.

A Campus Mundi program keretében intézményi műhelyfoglalkozásokat szervezünk. Az első ilyen 2016. december 6-án valósult meg a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) és a Felsőoktatási Tanácsadás Egyesület (FETA) konzorciumának közreműködésével. A rendezvény szakmai részve-

vői a mentorálás kérdéskörét járták körül, hogy megvilágítsák, melyek azok a fókuszpontok, amelyek egy sikeresen működő mentorprogram elindításához, valamint működtetéséhez feltétlenül szükségesek. A résztvevők megvitatták azt is, hogy milyen ismeretekkel kell rendelkeznie egy felkészült mentornak ahhoz, hogy hatékonyan lássa el feladatát. Annál is inkább, mivel a Stipendium Hungaricum programnak köszönhetően egyre nagyobb számban érkeznek hazánkba Európán kívüli hallgatók is, akiknek támogatása jelentősen több adminisztrációs és kulturális terhet róhat a mentorokra.

Segédanyagokat is összeállítunk, amelyek összegzik a műhelymunkán összegyűjtött információkat, valamint a hazai és külföldi jó gyakorlatokat. Az első kézikönyvvel a mentorrendszerek működtetői számára szeretnénk segítséget nyújtani a mentorprogram elindításához és sikeres működtetéséhez szükséges tudnivalók ismertetésével. A második kézikönyv pedig diákmentorok számára készül, akik a kiadvány lapozgatásával válaszokat kaphatnak a mentoridőszak alatt felmerülő gyakorlati kérdéseikre. •

MÉSZÁROS GABRIELLA

Tempus Közalapítvány, Study in Hungary egység

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:
WWW.TKA.HU » NEMZETKÖZIESÍTÉS

Hogyan használhatóak az egyetemi rangsorok?

Kutatás a nemzeti és globális rankingekről

„Mozgó célpontra lő” a társadalomtudomány, amikor értelmezni igyekszik az elmúlt negyedszázadban világszerte elterjedt egyetemi rangsorokat.

Nem csupán a rövid idő, hanem a rangsorok alakulásának egy sajátos motívuma is változékonnyá teszi a rankingkutatások tárgyát. A rangsorokat ugyanis születésük óta kíséri a viták és kritikák sora, melyek egyáltalán nem elvont, módszertani jellegűek, hanem közvetlen egyetempolitikai, helyenként jogi vonatkozásokkal is bíró összeütközések. A rangsorjelenleg összetettségét fokozza, hogy az egyetemek egyszerre méretetnek meg a globális és a nemzeti rangsorokban, s az eltérő vonatkoztatási rendszerek alkalmazása végképp elbizonytalanítja a relevanciájukat.

E témához kapcsolódóan a Tempus Közalapítvány megbízásából a Tudástársadalom Alapítvány **Felsőoktatási rankingek a magyar felsőoktatás nemzetköziesítésének és a hallgatói mobilitás szolgáltatában, valamint a magyar felsőoktatás nemzetköziesítése a felsőoktatási rankingek szolgáltatában** tárgyú kutatást valósít meg a Campus Mundi projekt keretében.

A kutatás a rankingek használatához gyakorlati **segédletet is kínál** a felsőoktatásban érdekelt szereplők (például a hallgatók, felsőoktatási intézményvezetők, oktatók) részére, ugyanis ezeket a rangsorokat alapvetően tájékoztató-tájékoztató, vagyis kommunikációs eszközökként lehet értelmezni.

A kutatás esettanulmányként elemzi a magyar egyetemek rangsorpozícióit, konkrétan pedig a magyar felsőoktatás iránt érdeklődő külföldi hallgatók által használt globális és regionális rangsorok szempontjait vizsgálja, kiegészítve a magyar hallgatók nemzetközi mobilitásában meghatározó országok felsőoktatási rangsorainak adataival.

Az elemzés során kialakított értelmezési keret lényege, hogy a rangsorok nem az egyetemek teljesítménymérését valósítják meg, hanem a felsőoktatás jelenleg leghatékonyabb médiakommunikációs eszközei.

Dr. Fábi György *Egyetemek a nemzeti és globális rangsorok keresztesztelésében* című szakértői összefoglalója alapján szerkesztette:

DR. KOVÁCS LAURA és KASZA GEORGINA

Tempus Közalapítvány, Study in Hungary egység

TOVÁBBI KUTATÁSOK A CAMPUS MUNDI KERETÉBEN

2017 áprilisától indul el a **hazai doktori iskolák nemzetköziesedésének vizsgálata**, amely a hallgatók és az intézmények, illetve a kapcsolódó szervezetek munkatársainak véleményén alapul. A kutatás célja, hogy világos képet adjon a hazai doktori iskolák nemzetközi vonatkozásairól. Fontos feladata, hogy feltárja a doktori iskolák nemzetköziesedéséhez kapcsolódó intézményi jó gyakorlatokat, a hazai és a nemzetközi PhD hallgatók igényeit, véleményét.

A doktori iskolák vizsgálata mellett ebben az évben kiemelt célunk, hogy részletes képet kapjunk a **nemzetközi hallgatók hazai intézményi „integrációjáról”**, intézményi és program-szintű megoldásairól, valamint az ezzel kapcsolatos hallgatói és intézményi igényekről, véleményekről. Az elmúlt években a nemzetközi hallgatók számának emelkedésével az intézmények részéről is felmerült az igény, hogy a nemzetközi hallgatók integrációját a korábbiaknál hatékonyabb módon oldják meg.

12 tipp

NEMZETKÖZI ALUMNI HÁLÓZAT KIÉPÍTÉSÉHEZ

A korábban Magyarországon tanulmányokat folytatott külföldi hallgatók összefogását célzó nemzetközi alumni hálózat kiépítése 2016-ban vette kezdetét a Campus Mundi projekt keretében. Ennek egyik fontos eleme a hazai felsőoktatási intézményekkel való szoros együttműködés, aminek része az intézményi szintű alumni tevékenységek fejlesztését célzó képzések és tréningek szervezése, a nemzetközi tapasztalatok megosztása.

A 2016 novemberében megtartott első ilyen képzési alkalom témája a nemzetközi alumni toborzása és elköteleződésük erősítése volt.

Carolyn Wever, az Amszterdami Egyetem Alumni Kapcsolatok Fejlesztéséért felelős irodájának igazgatónöje a nemzetközi alumni tagok elkötelezésének lehetséges módszereiről beszélt (ők maguk mintegy 140 ezer korábbi hallgatóval állnak kapcsolatban). Pamela Barrett, a Barton Carlyle nemzetközi oktatási tanácsadó cég igazgatója pedig további toborzási fortélyokkal is megismertette a résztvevőket.

▶ *Az alumni hálózat az intézményi brandépítés egyik eszköze.* ◀

A nemzetközi alumni megszólítása és elkötelezése már a **leendő külföldi hallgatók toborzásánál** elkezdődik.

Érdemes szem előtt tartani, hogy **az alumni hálózat kiépítése komoly beruházás**, ami hosszú távon fog megtérülni mind az egyetemnek, mind pedig az országnak.

Az alumni tagoknak rendkívül nagy szerepe lehet egy intézmény nemzetközi promóciójában. **A leghitelesebb az, ha ők a saját tapasztalataikra alapozva mondják el**, miért jó az adott felsőoktatási intézményben tanulni. Hazatérve akár egy helyi öregdiák hálózat létrehozásában is segíthetnek, de számos marketingötlettel is szolgálhatnak.

A külföldi hallgatókat addig kell elkötelezni, **amíg még az országban tanulnak**, mivel hazatérésük után megszólítani őket rendkívül nehéz.

Az alumni munkatársak hatékony munkájának alfája és **omegája a naprakész adatbázis**. A különböző CRM rendszerek használata nagyban segítheti a napi munkát.

Nemzetközi alumni hálózatot **nem lehet önkéntesek nélkül felépíteni és működtetni**.

A nemzetközi alumni tevékenységet – ugyanúgy, mint bármilyen más projektet vagy üzleti tevékenységet – **időről időre felül kell vizsgálni**, a tevékenység hatásainak folyamatos mérésére kiemelten fontos feladat.

A nemzetközi alumni tevékenység az intézmények nemzetköziesítési céljait is szolgálja – különös tekintettel a külföldi hallgatók toborzására –, ezért célszerű, ha **a nemzetköziesítési stratégia részeként** kezelik.

A **közösségi médiában való kapcsolattartás** fontosságát nem lehet elgészer hangsúlyozni. Figyelembe kell venni azt is, hogy a világ más tájain a kapcsolattartás eszközeül nem csak a nálunk is ismert és bejáratott platformokat használják a hallgatók.

A nemzetközi alumni tevékenységből fakadó **előnyöket érdemes megismertetni az intézmény többi munkatársával és a felsővezetéssel** is!

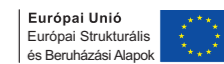
Az alumni tagoknak nyújtandó szolgáltatásokról, illetve további lehetséges igényeikről mindig érdemes **közvetlenül tájékozódni**, például kérdőívek segítségével.

A tevékenységeink tervezése során mindig figyelembe kell venni, hogy **az egykori hallgatók mely életciklusban járnak**, az adott periódusban mennyire fogékonyak a témára. A pályájuk csúcán lévő általában igen elfoglaltak, míg a frissen végzettek még lelkesek és könnyen aktivizálhatók, csakúgy, mint a friss nyugdíjasok, akiknek már több az ideje és a megosztandó tapasztalata.

ANGYAL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány,
Kommunikációs egység

A KUTATÁSRÓL TOVÁBBI RÉSZLETEK ITT TALÁLHATÓK: www.tka.hu » Nemzetköziesítés » Tanulmányok, kutatások

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Üzlet, oktatás, innováció

Hazai fejlemények az Európai Felsőoktatási Térség modernizációjában

A színvonalas kutatás-fejlesztés és innováció a gazdaság mozgatórugója napjainkban. Mind a jelen, mind a jövő felsőoktatásának arra kell törekednie, hogy megfelelő számú, magasan képzett, korszerű elméleti és gyakorlati tudással bíró szakembert képezzen évről évre, a gazdaság igényeit is szem előtt tartva – hiszen a jövő szakembereit ma képzik.

A Tempus Közalapítvány hosszú ideje igyekszik ösztönözni az oktatási intézmények és az üzleti-ipari szféra hatékony együttműködését. Bemutatta a két ágazat kooperációs lehetőségeit és különböző innovatív oktatási módszereket. Nagy hangsúly esik a módszertani ötletek, jó gyakorlatok, bevált megoldások megosztására.

A szakpolitikai változásokra fókuszáló tevékenységek mellett egyetemi, főiskolai oktatóknak, munkatársaknak kínál a témában szakmai fejlődési lehetőséget az a projekt, melyet a Tempus Közalapítvány az Emberi Erőforrások Minisztériumával karöltve, az Európai Unió pénzügyi hozzájárulásával valósít meg, **az Európai Felsőoktatási Térség reformjának támogatása** keretében. Az alábbiakban kiemelünk néhányat az eddigi eredmények közül.

IRÁNYTŰ AZ EURÓPAI FELSZÓOKTATÁSI TÉRSÉGHEZ

Az Európai Felsőoktatási Térségről és a Bologna folyamattal kapcsolatos témákról számos weboldal, cikk, összefoglaló áll rendelkezésre a világhálón. De mi minden tartozik ehhez kérdéskörhöz, melyek a Bologna folyamat ma is érvényes céljai, hol található lényeges, naprakész, érthető tájékoztatás a témáról? Ezekre a kérdésekre próbál választ adni a Tempus Közalapítvány szakértők

közreműködésével létrehozott **Mindent az Európai Felsőoktatási Térségről** címet viselő **információs portálja**:

www.tka.hu » Nemzetköziesítés » **Mindent az Európai Felsőoktatási Térségről**

Jelenleg nyolc témakör 44 cikke között választ kaphatunk többek között olyan kérdésekre, hogy mitől lesz jó egy felsőoktatási intézmény, vagyis mire jó a minőségbiztosítás; hogyan lehetünk részei az Európai Felsőoktatási Térségnek; melyek az úgynevezett Bologna-eszközök és hogyan ösztönözhető a használatuk; miként növelhető a végzettek foglalkoztathatósága; min múlik, hogy sikerül-e a szakmai gyakorlatokból a maximumot kihozni és milyen együttműködések léteznek a felsőoktatási intézmények és a cégek között; valamint, hogy mi módon támogathatók a hátrányos helyzetű és speciális igényű hallgatók felsőoktatási életútjuk során.

Örömmel vesszük az olvasók véleményét, észrevételeit, emellett újabb cikkek írására is szívesen fogadjuk igényeiket és javaslataikat (eha@tpf.hu).

INNOVÁCIÓ, STRATÉGIAALKOTÁS, VÁLLALKOZÓI SZEMLELET, TUDÁSCSERE, NYÍLT SZAKÉRTŐI HÁLÓZAT MAGYARORSZÁGON

2017 májusában nyilvánossá válik az OECD, az Európai Bizottság, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Tempus Közalapítvány együttműködésében megvalósult HEInnovate országkutatásról szóló jelentés.

Az európai szintű HEInnovate folyamathoz 2014-ben az elsők között csatlakozott Magyarország. Egy workshop keretében 20 magyar és környező országbeli intézmény 3-5 képviselője ismerkedett meg az intézmények innovatív és vállalkozói potenciálját, a vezetés és szervezeti menedzsment hatékonyságát, az oktatás és képzés minőségét, a nemzetköziesítés szintjét értékelő eszközzel. A HEInnovate honlapon személyre szabott iránymutatást, tanácsokat kaphatnak az intézmények, valamint esettanulmányok és jó gyakorlatok is megtalálhatók az oldalon. Elérhetők továbbá az intézményi workshopok szervezését támogató segédanyagok és útmutatók.

Jelenleg az Emberi Erőforrások Minisztériuma kezdeményezésére szakértők dolgozzák ki a felsőoktatási intézmények

számára azt az útmutatót, amely segítséget nyújt, illetve jó gyakorlatokat mutat be, hogy mi módon fejleszthető a felsőoktatási intézményekben az innovációs készség, a vállalkozói szemlélet, az ún. harmadik misszió, azaz az aktív szerepvállalás egy-egy régió társadalmi-gazdasági fejlődésében a tudáscsere és szakmai együttműködések által. A Tempus Közalapítvány továbbra is szakmai partnerként vesz részt a folyamat koordinálásában, a szereplők közötti kommunikáció segítségével.

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ A DUÁLIS KÉPZÉSHEZ ÉS A GYAKORNOKOK FOGLALKOZTATÁSÁNAK SZERVEZÉSÉHEZ

A Magyarországon 2015-ben hivatalosan bevezetett duális képzésbe számos felsőoktatási intézmény és cég kapcsolódott már be. A témában a Tempus Közalapítvány és az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2016-ban szakmai műhelyt rendezett. Az itt bemutatott jó gyakorlatok és esettanulmányok alapján készült el a **duális képzés szervezését támogató gyakorlati útmutató**, amely a duális képzések régi és új szereplőinek – cégeknek és felsőoktatási intézményeknek – nyújt iránymutatást a gyakornokok szakmai gyakorlatának szervezéséhez és fejlődésének támogatásához.

www.tka.hu » **Kiadványok** » **Kézikönyv a duális képzésről**

Az Európai Felsőoktatási Térség reformjának támogatása (EHEA) elnevezésű projekt folytatódik egészen 2018 közepéig. Addig számos izgalmas, a felsőoktatás egészére nézve hasznos tevékenységgel kívánunk még hozzájárulni a projekt sikeréhez.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
www.tka.hu » **Nemzetköziesítés**
www.bolognafolyamat.hu

Összeállították: BESZE SZILVIA és BORSOSNÉ POLÓNYI ORSOLYA
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

SZAKMAI GYAKORLATOS DIÁKOK MENTORÁLÁSA

Tempus Üzleti Kávéház a Lego és az Ericsson közreműködésével

Miért érdemes és mikor szükséges a szakmai gyakorlatos hallgatók számára mentort biztosítani? Milyen készségekkel és kompetenciákkal rendelkezik egy jó mentor? Milyen hozadéka lehet a munkahelyi mentorprogramoknak a cég egészét tekintve? Többek között ezekre a kérdésekre kerestük a választ a Lego és az Ericsson szakembereinek közreműködésével.

2017. január 26-án Ács Jánossal, a Lego Manufacturing Kft. onboarding menedzserével és Beszke Szilviával, az Ericsson Magyarország Kft. K+F igazgatójával beszélgettünk a magyar és külföldi szakmai gyakorlatos hallgatók mentorálásának előnyeiről, kihívásairól. A vállalati szakemberek beszámoló mellett hallhattunk Fejér Mercédesz korábbi Erasmus+ szakmai gyakorlatos hallgató Portugáliában szerzett tapasztalatairól is, valamint Beke Márton, a Tempus Közalapítvány csoportvezető-helyettese válaszolt az Erasmus+ program nyújtotta szakmai gyakorlati lehetőségeket a Tempus Üzleti Kávéházban.

Magyarország egyre vonzóbb a külföldi diákok számára, mostanra évente több mint 5000 Erasmus hallgató érkezik magyar felsőoktatási intézményekbe vagy szakmai gyakorlatra.

A magyar és külföldi szakmai gyakorlatos hallgatók mentorálása a cégek számára hosszú távú befektetés, ami fontos szerepet tölt be a márkaépítésben, az utánpótlás-nevelésben, a munkatársak leterheltségének csökkentésében, valamint a társadalmi felelősségvállalás terén. Olyan hallgatók jelentkezését fogadják

A külföldi szakmai gyakornokok után a cégeknek se bért, se járulékot nem kötelező fizetniük. A gyakornokok hallgatói jogviszonyban maradnak az intézményükkel, ottani társadalombiztosítási jogviszonyuk fennmarad. Az Erasmus ösztöndíjasok a gyakornoki időszak alatt – amely két hónaptól egy évig tarthat – havi 500-600 euró közötti összeget kapnak annak függvényében, hogy a fogadó ország alacsony, közepes vagy magas megélhetési költségű ország-e. A cégek az ösztöndíj megléte mellett dönthetnek úgy, hogy kiegészítik azt és diákszövetkezeten keresztül plusz bért fizetnek a gyakornokoknak.

Miért RÁD van szüksége a cégnek?

Milyen a jó motivációs levél? Hogyan kerüljem el a közhelyeket az önéletrajzomban? Hogyan készüljek fel az állásinterjúra? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel foglalkozik *A karriertanácsadó válaszol...* rovat a Nemzeti Europass Központ honlapján, ahol szakértők adnak hasznos tippet az álláskeresőknek. Az alábbi cikk, és a sorozat többi tagja megtalálható az europass.hu/a-karriertanacsado-valaszol-sorozat oldalon.

Miben különbözik egy frissdiplomás egy frissdiplomástól?

Most már a csapból is az folyik, hogy megkülönböztető jegy a nyelvtudás, a munkatapasztalat, a specifikus tudás (pl. speciális szoftverek ismerete). De ha minden frissdiplomás feldíszíti az önéletrajzát ezekkel, akkor hogyan különböztethetők meg egymástól? A kompetencia alapú álláskeresés világában kalandozva felismertük, hogy rengeteg időt kell fektetnünk saját magunk fejlesztésébe, hogy hitelesen meg is tudjuk mutatni leendő munkaadónknak, miért ránk van szüksége a cégnek.

Hogyan kezdünk hozzá? – a belső tartalom

A nulladik lépés a „kompetencia” szó meghatározása: mit is értünk alatta. Vegyünk egy nagyon száraz definíciót: „a személy ismereteinek, készségeinek, képességeinek, magatartási, viselkedési jegyeinek összessége, amely által a személy képes lesz egy meghatározott feladat eredményes teljesítésére” (2001/C1. törvény a felnőttképzésről, 29 § 10.).

szívesen, akik a vállalat számára releváns területen tanulnak, beszélnek idegen nyelveken, elsősorban angolul, tanulni szeretnének, nyitottak, lelkesek, motiváltak, és mernek kérdezni a fejlődésük érdekében.

Mindkét cégnek bejáratott folyamatai vannak a szakmai gyakorlatos hallgatók kiválasztására. A Lego éves szinten 30-40, míg az Ericsson 70-80 gyakornok fogadását valósítja meg. Ez utóbbinál jelenleg négy külföldi diáklány teljesíti szakmai gyakorlatát műszaki területen.

Külföldi hallgatók toborzása esetén is kulcsfontosságú szerepe van a vállalatok felsőoktatási intézményekkel kötött stratégiai megállapodásainak. A Lego a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Polimer Tanszékével és a Nyíregyházi Egyetemmel áll szoros együttműködésben. Az Ericssonnak az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel, illetve a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel van stratégiai kapcsolata.

A vállalati gyakorlat azt mutatja, hogy a mentorokat elsősorban szakmai ismereteik alapján választják ki. Beskid Vilmos elmondása alapján fontos, hogy a mentor tudja és akarja is átadni tudását a gyakornoknak. Olyan szakembereket választanak mentornak, akik leterheltségük függvényében önként vállalják a hallgatók mentorálását, személyközi ismeretekkel és vezetői készségekkel rendelkeznek. Egyik vállalat sem alkalmaz ösztönző rendszert a mentorok jutalmazására, de kiemelten fontos, hogy a mentor is jelen legyen a hallgató kiválasztásakor. Az Ericssonnál a mentorok munkaidejük 10%-át fordíthatják ez irányú feladataik végzésére, és egy összetartó, egymást támogató mentorhálózat működik a vállalatnál. Felismerték, hogy a mentorokból jó csapat- és szakmai vezetők válhatnak.

Mindkét szakember megerősítette, hogy a vállalatok a munkahelyi mentorprogramok működtetését hosszú távú befektetésnek tekintik.

Vállalati előny, hogy a hallgató a szakmai gyakorlat alatt megismeri a cég kultúráját, a vállalat is megismeri a hallgatót, akivel továbbra is kapcsolatban maradhatnak. A szakmai gyakorlatos hallgatók jó hírét viszik a vállalatoknak és ez egy jó márkaépítési eszköz is.

A meghívott vendégek tapasztalati példákra hivatkozva elmondták, hogy a tanulmányaik után a hallgatók gyakran visszatértek gyakorlati helyükre. •

ZOLNAI EMESE
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Az önfejlesztés kettős fókuszú az álláskeresés időszakában: egyrészt felpróbáljuk az álláskereső szerepet, megnézzük, mennyire kényelmes, és ha valahol szorít (például nincs nyelvtudás a birtokunkban), akkor ott energiát fektetünk be. Rengeteg díjmentes nyelvtanuló oldal létezik, amelyek rövid idő alatt segítenek szintre hozni a nyelvtudást.

Másrészt a saját „tartalmunk” vagy „márkánk” gazdagítása és önismeretünk fejlesztése mellett érdemes tanulni a munkaerőpiacot, megismerni a másik oldalon ülő partner szempontjait is. A www.proactivetalent.io oldal például összegyűjtötte a legújabb alkalmazásokat, eszközöket, amelyeket a toborzással foglalkozó szakemberek használnak. Ezek az oldalak segítik az álláskeresőt abban, hogy megismerje a másik fél működését, jobban felkészüljön az állástalálásra, új ismeretekre tegyen szert és esetleg új álláskeresési csatornák nyíljanak meg előtte.

Kihagyhatatlan minden pályakezdő számára a saját LinkedIn profil létrehozása: ez egy közösségi oldal, de kimondottan szakmai fókuszú, rengeteg vállalat használja toborzásra, mert gyors és hatékony. A saját profilban első pillantásra megállapítható, hogy a jelölt mennyi energiát fektet az önfejlesztésre, további előnye, hogy az „Endorse” funkcióval azonnal látható kompetenciaajánlásokat is adhatnak nekünk referenciaszemélyek, pl. tanárok, mentorok, gyakornoki programvezetők.

Kívülről megszerzett tudás

Néhány példa, hogy mit üzen a folyamatos tanulás és önfejlesztés a leendő munkáltatónknak: Ha az önéletrajzban szerepel, hogy szakmai közösség tagja, netán kezdeményezője vagy, az tudatosságot, felelősségvállalást, proaktivitást, jó tanulási képességeket, rugalmasságot, csapatszellemet mutathat. Szakmai csoportokhoz a LinkedInen is tudsz csatlakozni, de érdemes használni a Meetupot is, ahol virtuális és valódi közösséget alapíthatsz egy-egy érdeklődési kör mentén, vagy beléphetés már működő csoportokba és részt

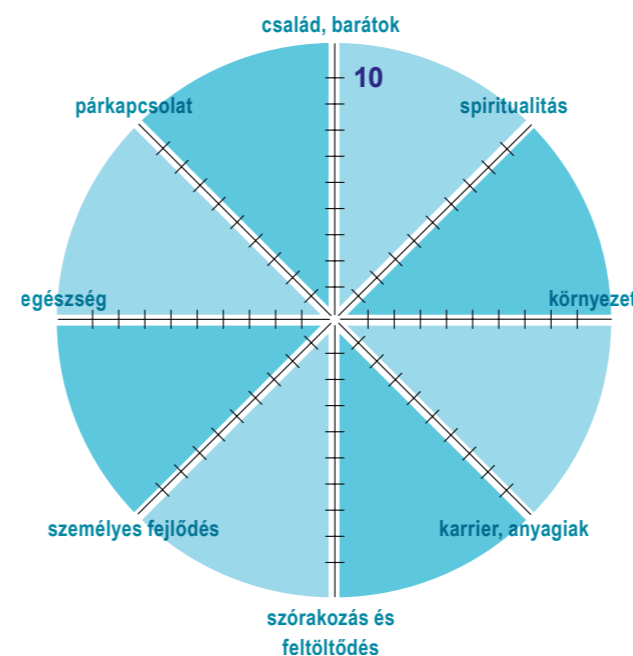
vehetsz sokszor díjmentes szakmai eseményeken is.

Az önfejlesztés kiapadhatatlan forrása természetesen a Youtube! Könnyen el lehet veszni a kínálatban, ezért érdemes néhány fajsúlyosabb csatornára feliratkozni, például kimondottan pályakezdőknek kínál hasznos információkat a *Skillopedia*.

Ha az álláskeresőnek van saját csatornája, ahol hobbijával, egyéb teljesítményével kapcsolatos információkat oszt meg a világgal, érdemes belinkelni az önéletrajzba, természetesen csak akkor, ha vállalható tartalmat közöl.

Egy pályakezdőt egy másik pályakezdőtől főleg a motivációja és a saját életpályájával szemben mutatott felelősségérzete különbözteti meg. Vagy ahogy John C. Maxwell írja: „A legtöbb ember nincs tisztában azal, hogy a sikertelen és a sikeres emberek alapvetően nem a képességeik terén különböznek egymástól, inkább abbéli vágyukban, hogy kibontakoztassák a bennük szunnyadó lehetőségeket. Márpedig ha a lehetőségek kibontakoztatásáról van szó, akkor mi sem eredményesebb, mint elkötelezni magunkat a személyünk fejlesztése mellett.” •

SVÉDA DÓRA
humánforrás szakértő, tréner

Vállalkozás alapításától a generációváltásig

A tudomány elefántcsonttornya helyett a vállalkozások konkrét támogatását tűzte ki stratégiai célul a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE). A kis- és középvállalkozások megerősítésében és a családi vállalkozások utódlásának támogatásában fontos szerepe van az európai források tudatos beépítésének is.

A BGE (korábban Budapesti Gazdasági Főiskola – BGF) vállalkozásbarát egyetem stratégiájának alapjai a kétezres évek elejére nyúlnak vissza. Az intézmény vezetőiben ekkor tudatosult, hogy a főiskolának komoly szerep juthat a fiatalok vállalkozásra való felkészítésében és a kkv-k (sok esetben kényszervállalkozások) vezetőinek és tulajdonosainak képzésében, továbbképzésében. E meggyőződés vezetett oda, hogy az egyetem 2016–2020-as fejlesztési tervének egyik pillére a vállalkozásbarát egyetem.

Az ezt megalapozó kutatási eredmények közül kiemelkedett egy Leonardo da Vinci összehasonlító kutatás (*Reference Material project, 2003–2006*), amely frappánsan mutatta ki Európa keleti felének a kis- és középvállalkozások területén való elmaradását a fejlettebb és hosszabb vállalkozói múlttal rendelkező nyugati félhez képest. A BGF meglátta a veszélyeket, amelyek egy megfelelő elméleti felkészültség nélkül induló vállalkozásra leselkednek, a kkv képzések fejlesztése bekerült az intézményfejlesztési tervekbe, az európai források pedig szinte folyamatosan támogatták ezt.

Világosan kiderült, hogy komoly társadalmi igény van az elméleti mellett gyakorlati képzésre a kkv-k alapításával és működtetésével kapcsolatban, és hogy a hagyományos osztálytermi képzés a cégvezetők számára nem megfelelő. Mivel cél volt a vállalkozói képzéseket megjelentetni a főiskola alapképzésében is, kézenfekvő volt egy többnyelvű virtuális mesterképzés alapjainak kifejlesztése, amelyre az akkori Erasmus program adott lehetőséget (*Erasmus virtual campuses, 2007–2010*). Ebben erős vállalkozóképzési profillal rendelkező angol, francia és német egyetemekkel együtt, vállalkozói szervezetek közreműködésével sikerült egy nívós e-learning tananyagot előállítani. Akkoriban az online tananyagfejlesztés felgyorsult, az interaktív platformok, szimulációs megoldások alkalmazása alapfeltétellé vált. A BGF fiatal tanári-kutatói csapata az új eszközrendszert egy Leonardo da Vinci Innovációtranszfer projekt keretében (*ENELFA – Entrepreneurship by E-Learning For Adults, 2011–2014*) sajátította el úgy, hogy menet közben egy kis-

vállalkozói képzés modulrendszerét adaptálta normandiai mintából kiindulva.

Az Erasmus+ program indulását hamarosan követte a BGF egyetemé válása. Az oktatói kar tovább erősödött, megnyílt az út a kkv szektor mélyebb tanulmányozására és az eredményeken alapuló újabb tananyagfejlesztésekre. Innentől kaptak központi szerepet a családi vállalkozások és a kkv-knál bekövetkező generációváltás problematikája, amibe a kkv-kat célzó kutatásaik és projektjeik során törvényszerűen beleütköztek az egyetem kutatói. Miután az EU keleti feléhez tartozó országok kisvállalkozói ebben az időszakban jutottak el első generációváltásukhoz, míg nyugaton ez régóta kutatott és gyakorolt terület, a következő projekt, az INSIST (*Intergenerational Succession in SMEs' Transition, 2014–2016*) ezt a témát kívánta átfogni. A projekt keretében a partnerországokra vonatkozó összehasonlító kutatás alapján tananyag készült, melyben a generációváltás általános stratégiai, jogi és pénzügyi, szociális és kulturális, valamint mentorálási kérdései jelennek meg.

ÍGY PÁLYÁZUNK MI

Az elmúlt évek sikeres pályázatainak tapasztalatai alapján érdemes nagyjából öt hónapot szánni a pályázat beadása előtt a projektek tervezésére – hangsúlyozzák a BGE pályázati irodájának szakértői. A pályázat megjelenését követően az intézményi igényfelmérés, ötletgenerálás és a pályázati formában való megvalósíthatóság vizsgálata után következhet a partnerkeresés. A következő lépés az előkészítő kutatás, valamint a hozzáadott érték és célmeghatározás már velük együtt történik. Az itt szükséges energiabefektetés, amely csak nyertes pályázat esetén térül meg, már megmutatja azt is, mennyire elkötelezettek a reménybeli konzorciumi tagok. Ezután indulhat csak el a pályázat tényleges megírása. A munkaterv és pénzügyi terv összeállítása, valamint a szükséges dokumentumok begyűjtése az utolsó nagyjából két hónap feladata.

A legfontosabb a szakmai tartalom, a munkaterv és a költségterv egységessége. A fő célok kibontása után következhet az elérésükhöz szükséges tevékenységek részletezése, a munka- és időterv kialakítása, majd az egyes munkacsoma-

gok pénzügyi vonzatának kalkulációja. Az utolsó lépés a támogató tevékenységek (menedzsment, minőségbiztosítás, disszemináció, fenntarthatóság) hozzárendelése. Ahhoz, hogy valamennyi partner számára elfogadható pályázati anyag álljon össze, elengedhetetlen a folyamatos kapcsolattartás, valamint a feladatok előzetes elosztása és a határidők kijelölése már a pályázatírás szakaszára is. Nagyon fontos, hogy a pénzügyi tervezés során a költségvetés megtervezése csak az első lépés! Ennek alapján az egységköltségek figyelembe vételével kell a támogatási igényt meghatározni. Fontos továbbá, hogy minden partner tudatosítsa, hogy szükség lehet saját erő hozzáadására is.

És hogy miért éri meg mindezt koordinátorként magunkra vállalni? Bár kétségtelenül több feladatot és nagyobb felelősséget jelent, így van lehetőség a saját igények határozottabb érvényesítésére, a számunkra megfelelő partnerválasztásra és végül, de nem utolsó sorban nagyobb költségvetés megszerzésére is.

Az INSIST eredményei hozták a következő felismerést: a túlterhelt kkv vezetők és tulajdonosok egyre kevésbé vállalják a hagyományos tréningeket, sokkal inkább szorulnak professzionális folyamat-tanácsadókra, ún. mentorokra. A következő kutatás feltárta az üzleti mentorok szükséges kompetenciáit, majd az eredményekre alapozva, ismét egy Erasmus+ stratégiai partnerség projekt (*TRUST ME – TRaining for Unique Skills and Techniques for Mentoring, 2015-*) keretében mentorképzéseket fejlesztett a BGE. Mivel az üzleti mentorság uniós szinten nem szabályozott foglalkozás, már látható, hogy szükség lesz egy nemzetközi mentor kvalifikációra, amelyek elérését az egyetem és partnerei célul tűzik ki a jövőben.

A jelenleg is futó *Családi vállalkozások fenntarthatósága és növekedése (FAME – Family Business Sustainability and Growth)* Erasmus+ projekt kiindulópontját is az INSIST projekt, és az ezen keresztül a családi vállalkozások előtt tornyosuló számos probléma azonosítása adta. Az egyetem hagyományos partnerein túl nemzetközi think tankek bevonásával egy családi vállalkozás specifikus egyetemi mester képzés 2. évének fejlesztését tűzte ki célul.

A Budapest LAB Vállalkozásfejlesztési Központ a vállalkozásbarát egyetem stratégia logikus folytatásaként jött létre 2017 elején, összhangban a BGE tudományos, kutatási tevékenységével. A műhely célja, hogy a kelet-európai vállalkozásfejlesztés egyik legelismertebb kutató-, fejlesztő-, képző-, tudás- és tartalomszolgáltató bázisává fejlődjön. •

DR. CSILLAG SÁRA, DR. RADÁCSI LÁSZLÓ, DR. SOLTÉSZ PÉTER, TÍMÁR GIGI ÉS VARGA LÁSZLÓ, *Budapesti Gazdasági Egyetem*

A vállalkozói készség fejlesztése az Erasmus+ program segítségével

Az Erasmus+ program egyik legfontosabb célkitűzése, hogy **elősegítse a foglalkoztathatóságot, ezáltal hozzájáruljon Európa versenyképességének növeléséhez.** Olyan projektek megvalósításához ad támogatást, amelyek elősegíthetik a hazánkban is jelenlévő problémák megoldását. Ilyen például az **ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelem**, a mindennapi életben való boldoguláshoz szükséges készségek oktatása vagy a **vállalkozói készségek fejlesztésének elősegítése.**

Ezekkel a témákkal az elmúlt években számos projekt foglalkozott, amelyekben más országok meglévő tapasztalatait felhasználva, közös, innovatív megoldásokat kerestek a felmerülő kihívásokra, illetve olyan újításokat vezettek be az oktatásban, amelyeket a nemzetközi tapasztalatoknak köszönhetően ismerhettek meg a résztvevők. A **Tempus Közalapítvány új kiadványában** ezekből mutatunk be néhányat.

A 2016 végén a témában szervezett kerekasztal-beszélgetés résztvevői a legfontosabbnak azt tartották, hogy ismerjük fel és értékeljük reálisan a lehetőségeinket, hiszen megalapozott önbizalom birtokában képesek lehetünk megküzdeni a nehézségekkel, fel tudjuk dolgozni a sikereinket éppúgy, mint a kudarcainkat, valamint motiváltak lehetünk az önfejlesztésre, illetve készek az innovációra. A vállalkozóvá válás kulcsa ugyanis szerintünk a problémaérzékenységen túl a kooperáció erejébe, a változtatás képességébe és a jövőbe vetett hit, valamint a folyamatos megújulásra való képesség.

A szakmai beszélgetés tapasztalataiból és a bemutatott jó példákból készült kiadvány elérhető a honlapunkon: www.tka.hu » Könyvtár

A mobilitásról a pályázók szemével

Nyertes pályázóink útmutatása mobilitások tervezéséhez **Erasmus+ iskolai és óvodai** stratégiai partnerségi projekteken

Az Erasmus+ program elindulásával a partnerségi és konzorciumi projektek új formát öltöttek, az iskolai és óvodai együttműködések nemzetközi stratégiai partnerségek keretein belül kapnak lehetőséget szakmai céljaik megvalósítására. Ezzel összhangban a projekteken megvalósított mobilitások szerepe és helye is átalakult, megvalósításuk fókuszpontjai áttevődtek. A Tempus Közalapítvány 2016 decembere és 2017 februárja között független kutató részvételével felmérést végzett az Erasmus+ iskolai és óvodai stratégiai partnerségekben részt vevő intézményekben megvalósított mobilitásokról. Pályázóink véleményét kértük a megvalósítás hatékonyságával, a tervezés folyamatával és az esetleges nehézségekkel kapcsolatban, illetve arról, hogy mit tartanak a mobilitások legfontosabb előnyeinek a projekteken. A következőkben röviden összefoglaljuk a felmérés eredményeit.

Online kérdőívünket 88 magyar intézményi koordinátor töltötte ki. A kiértékelést tartalmazó jelentésbe az iskolai- és óvodai résztvevőkkel folytatott interjúk eredményeit is beépítettük.

A felmérésből kiderült, hogy még a tapasztalt pályázóinknak is meg kellett ismerkedniük az Erasmus+ új szervezési kereteivel, de a válaszok nagy része szerint ezekben a projekteken sikerül alkalmazkodni az új keretekhez. Az új pályázóként részt vevő intézmények koordinátorai arról számoltak be, hogy a különböző mobilitástípusok funkciójának megértésére aránylag sok időt kellett szánniuk, a közalapítvány munkatársaitól segítséget kellett kérniük. Az intézményeknek a mobilitásokat már a pályázat beadásakor részletesen meg kellett tervezniük, hiszen az iskolák életrendje, vizsgaideje erősen eltérő. Természetesen az egymásra épülő feladatok és a hozzájuk rendelt mobilitások a projekt leforgása alatt változhatnak, de önmagában sok segítséget jelentett az előzetes tervezés.

A részt vevő intézmények egy része kiemelte, hogy az Erasmus+ program elindulásával úgy érezték, a korábbiakhoz képest más fókuszot kapott a mobilitás, és úgy látták, hogy a program leginkább a módszerközpontú megközelítést támogatja. Azonban azt is felismerték, hogy az új program keretében is támogatható a tanulóközpontú megközelítés, illetve a mobilitásokat mint a módszertani törekvések megvalósításának eszközeit is a projekt meghatározó részévé tudták tenni.

A felmérés eredményei alapján a partnerségekben megvalósuló legnépszerűbb mobilitástípus a nemzetközi partnertalálkozó volt, melyet a rövid távú diákmobilitás követ a listán. A munkatársak közös, rövid távú képzése a fenti két típus után következik. A korábbi Comenius programban megismert előkészítő látogatások hasznosnak bizonyultak a partnerségek számára, ennek hiányában az Erasmus+ programban legtöbbször nemzetközi partnertalálkozóval indítják a közös együttműködést, itt egyeztetik a partnerek az egyes mobilitási események kereteit, dátumait és hozzávetőleges programját. A partnerek különböző mobilitástípusok kombinálásait is megvalósították, többször találkoztunk a nemzetközi partnertalálkozók vagy munkatársak közös, rövid távú képzésének rövid távú diákmobilitással történő kombinálásával. Az intézményi koordinátorok azonban kiemelték, hogy ez csak bevált, megbízható projektpartnerek között lehetséges, hiszen a pedagógusok elfoglaltsága alatt a diákokról a fogadó kollégák és családok gondoskodnak.

A megkérdezett résztvevők a következőket tartották a mobilitási események fő előnyeinek:

- + Egymás kultúrájának megismerése, a nyelvi és kommunikációs készségek erősítése mindenképpen hozzáadott értéket képvisel a mobilitások alatt.
- + Az együttműködés közvetlen átélése, a közös produktív munka, teljesítményre ösztönzés és inspiráció szintén fontos eleme az utazásoknak.
- + A jó gyakorlatok akkor válnak igazán érthetővé, ha bepillanthatunk a megvalósítás folyamatába. A helyszínen történő megismerésük hozzájárul az otthoni könnyebb felhasználhatósághoz, az óratervekbe való beillesztéshez, illetve az intézményi stratégiai célok megvalósításához.
- + A közös mobilitási események teret adnak a különböző viták, versenyek vagy más programok megvalósítására is.

TIPPEK MOBILITÁSOK TERVEZÉSÉHEZ támogatott pályázóinktól:

„Nemcsak az iskola, hanem az egész város ügye is a projekt. Így első mobilitásnak érdemes egy megbízható, tapasztalt partnert választani. Vagy mi vállaljuk be az első mobilitást, hogy mi mutassunk példát a többieknek.”

„Úgy terveztük meg a pályázatot, hogy a projektcélok és a mobilitások szorosan összekapcsolódnak: egy-egy mobilitási esemény egy-egy módszertani területre fókuszált, méghozzá azok szervezésében, akiknél ez már bevált.”

„Munkaszervezési szempontból fontosnak tartottam, hogy mindenki vegyen részt a mobilitásokban: egyrészt motivációs szempontból, másrészt mindenki abból tanul a legjobban, ha közvetlenül részt vesz. Amikor hazajönnek a kollégák, mindig van beszámoló. Az utazásban részt vevő core group (24 diák) minden mobilitás után találkozik, és megtanítják a többieknek, amit tanultak.”

„A legfontosabb a partnerek kiválasztása és a téma. Ehhez általában hozzárendeződnek az érdeklődő kollégák. Ha a projekt nyer, a többi kolléga felé is nyitunk, hogy csatlakozhasson, így a munkatársak is vállalhatnak egy-egy feladatot, például bemutató óra, iskolán kívüli program vagy ajándékkészítés a vendégeknek.”

A felmérésben **88 projektet** jellemeztek pályázóink.

Össességében **504 mobilitást** valósítottak meg, átlagosan **5,73 mobilitási eseményt** projektenként.

A mintában szereplő mobilitások során összesen **1 114 munkatárs utazott**, projektenként átlagosan **12,66 fő**, mobilitásonként átlagosan **2,21 fő**.

A részt vevő tanulók száma **2 794 fő**, projektenként átlagosan **31,75**, mobilitásonként átlagosan **5,54 fő** volt.

Projektenként átlagosan csaknem **25 napot** töltöttek külföldön a résztvevők.

Az EU tagállamai közül **27** szerepel fogadó országgént a megkérdezett projektek valamelyikében. Emellett az Erasmus+ programhoz teljes jogú tagként csatlakozott országok közül további **4** (Izland, Macedónia, Norvégia és Törökország) is részt vesz ezekben a projekteken.

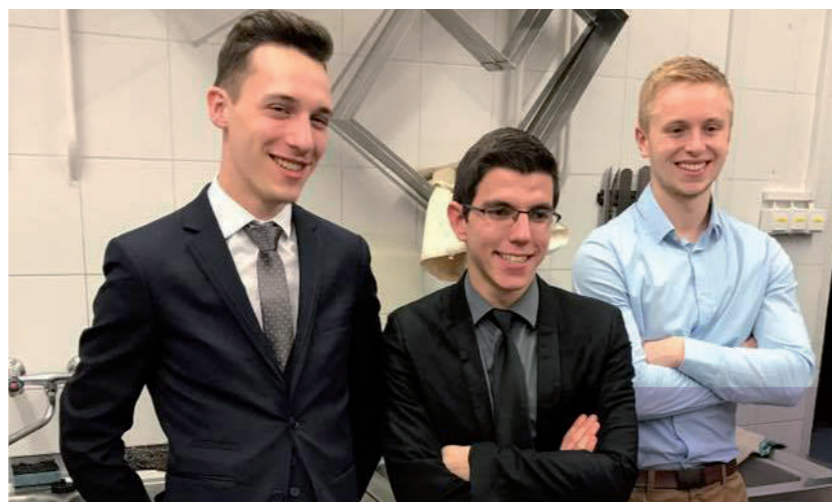
A legnépszerűbb fogadó ország **Lengyelország** volt a projekteken (**49**), utána **Olaszország**, **Spanyolország**, **Németország** és **Törökország** következik (**30-nál több** mobilitás).

Miért jó a hosszú távú mobilitás?

Pilot projektben egy magyar középiskola

Az Európai Bizottság 2016 decemberében mutatta be a hosszú távú szakképzési mobilitást támogató **ErasmusPro** kezdeményezést. Ennek célja, hogy a jelenleg Európában kevésbé népszerű, 6 hónapnál hosszabb távú külföldi szakmai gyakorlatokat előmozdítsa, ezzel mélyítve a gyakornoki idő hasznosságát szakmai és nyelvi szempontból, ezáltal pedig növelje a résztvevők elhelyezkedési esélyeit a munkaerőpiacon.

Az ErasmusPro kezdeményezés előkészítésére két pilot projektet is indítottak (2016-ban és 2017-ben), melyek célja, hogy megvizsgálják, melyek azok a tényezők (jogi, tanulmányi, intézményi, gyakorlati stb.), amelyek megakadályozhatják a tanulók hosszabb távú mobilitáson való részvételét. Ezekre alapozva fogják az igényeknek megfelelően kidolgozni az ErasmusPro részleteit.

Az első, tavaly közzétett felhívás eredményeként egy francia és egy spanyol projekt nyert támogatást. Mivel a francia projektet konzorciumi tagként bekapcsolódó Vendée megyei, Saint Michel Mont Mercure-i francia szakképző iskola régóta partneri kapcsolatban áll a *Szegedi Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Turisztikai Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájával*, konzorciumi tagként ők is meghívást kaptak a projektben való részvételre. A pilot projekt egyetlen magyar részt vevő középiskolájának munkatársa, **Komáromi Annamária**, az eddigi tapasztalatairól mesélt.

Hogyan indult az együttműködés? Akadtak-e nehézségek?

A mi iskolánknak már régi gyakorlata van a hosszú távú mobilitások tekintetében, hiszen több mint 10 éve küldünk ki egy-két tanéves képzésekre tanulókat Vendée megyébe, és már a hatodik tanulónk szerez így francia bizonyítványt szakács szakmában. Ugyanakkor nagyon eltérőek az egyes tagországok feltételei a tanulók fogadásában, ezért gyakorlatilag lehetetlen egységes szabályozásban gondolkodni. Minden országban más-más jogi, gazdasági, intézményi környezet található, ezért a helyi körülményekhez kell alkalmazkodniuk az egyes partnereknek. Ami közös: gyakorlati és elméleti képzést biztosítani a fogadott tanulók számára.

Milyen előnyei vannak a hosszú távú mobilitásnak a 3-4 hetes kiutazásokkal szemben?

A szokványos néhány hetes mobilitások alkalmával nem tudnak olyan szinten elmé-

lyülni a diákok az egyes munkafolyamatokban. Ha hosszabb időre utaznak ki, jobban átláthatják az adott szervezet, munkahely működését, komplex folyamatokat tudnak követni, ezen kívül az adott ország kultúráját, szokásait, mindennapjait is mélyebben megismerhetik. Például a francia diákok karácsonykor együtt ünnepelhettek egyik kollégánk családjával, húsvétkor pedig Ópusztaszeren ismerhették meg népszokásainkat.

Egyszerre látnak el küldő és fogadó intézményi feladatokat is. Mennyire megterhelő fogadóként helytállni?

Nagy rajtunk a felelősség: olyan körülményeket, feltételeket kell biztosítanunk a hozzánk érkező diákok számára, amelyek biztonságosak, szakmailag és emberileg építő jellegűek, és úrrá kell lennünk az esetleges nehézségeken. Egyéni tanrendet készítettünk a diákoknak, megnéztük, melyek azok az órák, amelyek követhetők

a külföldi diákok számára (pl. angol, német nyelvórák, gyakorlati órák a tankonyhán, tanéteremben). Emellett folyamatosan tartani kell a kapcsolatot a munkahelyekkel, intézni az adminisztrációs háttér: tartózkodási engedélyt, bérletet, lakhatást intézni. Gyakorlatilag az egész tantestület érinti az ittlétük, mert rendszeresen az iskolában vannak, duális képzésben vesznek részt, a képzési ciklus végén pedig értékelést kapnak.

De mint minden partnerkapcsolat, ez is a kölcsönösségen alapszik, vagyis a mi diákjaink – akik szintén a francia iskola tanulói – ugyanezt a gondoskodást kapják meg.

Hogyan telnek a fogadott diákok minden napjai? Milyen a kapcsolatuk a magyar diákokkal és tanárokkal?

Jelenleg egy szakács, egy pincér és egy kereskedő tanulót fogadtunk, akik novemberben jöttek és a tanév végéig maradnak. Duális képzésben vannak, egy hét iskola – egy hét gyakorlat bontásban. A munkahellyel előre egyeztetett tanrend és tematika alapján tanulnak, az iskolában gyakorlati órákra járnak és nyelvet tanulnak: angolt, szakmai angolt és magyart. Ugyanúgy dolgoznak, mint a magyar tanulók, az iskolai héten kb. 25-30 órán vesznek részt. A mi kollégáink és diákjaink szempontjából pozitív, hogy szakmai tapasztalatokat tudnak cserélni, recepteket, készítési és tálalási eljárásokat, szakmai fogásokat ismerhetnek meg egymástól, így gazdagítva a repertoárt. Sokszor bebizonyosodik, hogy a jó szakemberek félszavakból, mondhatni félmozdulatból megértik egymást.

Mit tudni a kint levő diákokról?

A kint levő diákjaink jól vannak, ott is duális a képzés, csak sokkal gyakorlat-orientáltabb: két hét gyakorlatot egy hét iskola követ. Ők már beszéltek valamennyire franciául, tehát az iskolában is ugyanúgy járnak órákra, mint az osztálytársaik. Eleinte nagy a honvágy, de sok törődést kapnak a munkáltatótól és az iskolai mentortól. Új munkarendet, új alapanyagokat, új gazdasági struktúrát ismernek meg.

Ha egy intézmény szeretne ilyen jellegű projektben részt venni, mit kell tennie?

Elsősorban partnert kell találnia. Tapasztalataink szerint olyan partnerrel érdemes elkezdeni ezt a felelősségteljes munkát, akivel már a rövidebb távú mobilitások lebonyolításában is gördülékeny az együttműködés, van megfelelő tapasztalati háttér. Nagyon át kell gondolni, mit, mikor, hogyan, kivel, milyen körülmények között tudnak megvalósítani, elkötelezett kollégákkal és munkahelyekkel.

Mik a további tervek? Miképpen fogják kamatoztatni a megszerzett tapasztalatokat?

2017 februárjában magyarországi partner-találkozóra került sor, melyen a Szegedi SZC tagintézményeinek igazgatói és a Vendée megyei tagintézmények vezetői vettek részt. Új partnerkapcsolatok születtek, a Krúdyn kívül két másik tagintézmény is

jelezte szándékát, hogy küldenének és fogadnának tanulókat. Egyiknek ezek közül nincs Erasmus+ projektje, de konzorciumi tagként be tudnak kapcsolódni. A Krúdy szempontjából ez kiváló lehetőség arra, hogy kapcsolati hálóját bővítse, szakmai, pedagógiai kapcsolatok kötéssenek az egyes iskolák tanárai és tanulói között, és a későbbiekben akár stratégiai partnerségi projektbe is be tudunk kapcsolódni. A projekt kísérleti jellegű, mi is tapasztalunk, tanulunk, arra törekszünk, hogy ebből a több hónapos képzésből mindenki maximálisan tudjon profitálni. •

BERKES BLANKA
Tempus Közalapítvány,
Erasmus+ mobilitási csoport

Repülőrajtot vett a közoktatás európai fóruma

www.schooleducationgateway.eu

Már 30 000 fölött jár a regisztrálók száma a **School Education Gateway** platformon. Jól jelzi az érdeklődést, hogy ezt alig 6 hónappal a 2016. októberi hivatalos indulás óta sikerült elérni. A tanárok, iskolavezetők, szakértők, döntéshozók és más közoktatási szakemberek hozzáféréseinek a nyelvi korlátok sem szabnak határt, hiszen a portál tartalma 23 nyelven, köztük magyarul is elérhető.

A School Education Gateway jó úton halad tehát a felé, hogy megkerülhetetlen fóruma legyen az európai közoktatásnak. Célja, hogy elősegítse a párbeszédet a különböző szereplők, így a kutatás, a szakpolitika, illetve a gyakorló pedagógusok, szakemberek között. Egyediségét az adja, hogy az egyes pedagógiai kérdésekhez kapcsolódóan egy helyen található meg szakpolitikai állásfoglalásokat, szakértői anyagokat, kutatási eredményeket, továbbképzési lehetőségeket és konkrét példákat, jó gyakorlatokat is, melyeket gyakran Erasmus+ együttműködések keretében dolgoztak ki.

Az Erasmus+ program kínálta pályázati lehetőségeket egyre többen ismerik. Könnyű azonban belátni, hogy az anyagi források önmagukban nem feltétlenül tudnak érdemben hozzájárulni az iskolákban folyó munka fejlesztéséhez. A platform egyik fő célja, hogy a módszertani támogatáson túl szakmai, tar-

talmi téren is segítsen megtervezni és megvalósítani a nemzetközi együttműködések.

Egyre több pályázatban olvashatjuk, hogy ezt a platformot használták a mobilitási projektek keretében megvalósuló külföldi továbbképzések felkutatására. Itt többek között kulcsszó, nyelv, célország és képzési idő szerint is tudunk keresni és olvashatjuk a volt résztvevők értékeléseit is. Lehetőség van további mobilitás típusok, például tanítási tevékenység vagy szakmai látogatások helyszínének megtalálására is.

Sőt, akár a saját iskolájukat is regisztrálhatják azok, akik szívesen fogadnának külföldi kollégákat. A szakmai látogatásnak fogadó intézményként is nagyon sok hozadéka van, hiszen a saját intézményünk falai között biztosíthatjuk a nemzetközi tapasztalatcsere lehetőségét, és oszthatunk meg jó gyakorlatokat közös érdeklődésre számot tartó kérdésekben. Mindez nem kerül semmibe, hiszen a vendégek saját Erasmus+ projektjükből fedezik a költségeket, és fontos megemlíteni azt is, hogy a köznevelési mobilitási projektek keretében rendhagyó módon, az interkulturális élmények lehetőségét a tanuló számára is megteremti ez a forma. Partnerségi projektek esetén a konzorciumi partnerek felkutatásában tud segítséget nyújtani az oldal, melyen az intézmény profiljába illeszkedő partnereket tudnak keresni az érdeklődők, ország, intézménytípus, projektidőtartam és kulcsszó alapján.

A felület az Erasmus+ projektek tervezésén és előkészítésén túl a megvalósításuk során is hiánypótló. Rövid keresés után az Európai Unió bármely nyelvén gazdag

2017-ES ÚJDONSÁGOK:

- FOLYAMATOSAN FEJLESZTIK AZ OLDAL FELHASZNÁLÓBARÁT SAJÁTOSÁGAI
- EGYRE TÖBB INGYENESEN ELÉRHETŐ ONLINE KURZUS, OKTATÁSI SEGÉDESZKÖZT, VIDEÓT TALÁLHATUNK

háttérinformációt, gyakorlati javaslatokat találunk a projektekhez kapcsolódó témákban, így felkészültebben utazhatunk szakmai látogatásra, továbbképzésre, projekttalálkozóra. Célszerű megismerni a projekttémához kapcsolódóan már bevált gyakorlatokat is, ezekből is szép számmal találunk az oldalon. És ahogyan a fejlesztők ígérik, ez még csak a kezdet, 2017-ben is nagyon sok újdonságra számíthatunk. Folyamatosan fejlesztik az oldal felhasználóbarát sajátosságait, és egyre több ingyenesen elérhető, online kurzust, oktatási segédeszközt, videót találhatunk a School Education Gateway platformon. •

JENEI JÁNOS
Tempus Közalapítvány, Erasmus+ mobilitási csoport

Az eTwinning projektmegvalósítást támogató felülete

A már több mint 10 éve működő eTwinning Európa különböző országaiban található köznevelési intézmények kapcsolatfelvételét, közös projektek indítását, együttműködését támogatja. Az Erasmus+ program részét képező eTwinning célja,

hogy a részt vevő országok köznevelési intézményei nemzetközi, interkulturális környezetben, IKT-eszközök segítségével, közösen dolgozzanak ki projekteket szabadon választott témakörökben.

Európa-szerte több mint 460 ezer pedagógus és mintegy 177 ezer intézmény regisztrált már az eTwinningbe, közülük Magyarországról 1700 intézmény és kb. 3700 pedagógus.

Az eTwinning központi portálja (www.etwinning.net) az Erasmus+ projektek résztvevői számára is rendelkezésre áll.

Hogyan történik a projektek indítása?

Első lépésként regisztrálni kell az eTwinning magyar nyelven is elérhető felületén. Itt a tagok – az egyedülálló partnerkereső felületet használva – kommunikálhatnak egymással, elkezdhetnek közös projekteket tervezni, majd el is indíthatják azokat.

Az eTwinning Live felület *Projektek oldalán* tekintheti át a projekteivel kapcsolatos teendőit, a kereső segítségével pedig ihletet meríthet mások projektjeiből, különböző kritériumok vagy témák megadásával.

Milyen munkafelületek használhatók a nemzetközi együttműködésekben?

A **TestvérTér** jelentős mértékben serkenti és megkönnyíti az együttműködést, a kommunikációt, a megosztást és a diákok közötti interakciót. A projektpartnerek zártkörű klubjaként működő felületre másokat is meg lehet hívni pl. látogató jogosultsággal a szülőket, más tanárokat, vagy az intézményvezetőt, de akár mindenki számára is nyilvánossá tehető a felület.

Itt mindenki létrehozhatja a saját profilját, hogy a pedagógusok és a diákok jobban megismerjék egymást.

A *TestvérTér* kezdőlapján, az *Oldalak* alatt történik a projektmunka, itt lehet dokumentálni a munkafolyamatokat. A projekthez kapcsolódó tevékenységek szerkezetét a partnersztályok tanárai és tanulói közösen alakítják ki. Emellett elkülönített helyeket szenteltek a dokumentum-, kép- és videófeltöltésnek, a mappába rendezés lehetőségével.

A *Projektnapló* menüpontban létre lehet hozni blogot vagy naplót. Ezek a bejegyzések minden projekttag számára láthatóak, szemben a *Tanári faliújsággal*, amit csak a pedagógus tagok tekinthetnek meg. Itt tarthatnak megbeszéléseket a projekt tervezésével kapcsolatban, és ér-

tekezhetnek pedagógiai kérdésekben is. Egy-egy megvitatandó témához a *Fórumok*, a gyors üzenetváltáshoz pedig a *Chat-szoba* biztosít teret, de

valós idejű audio- vagy videokonferencia is lebonyolítható a beépített eszközök segítségével.

Hogyan tovább?

A **TestvérTér** felületén publikált anyagok nagyon fontos szerepet játszanak a Minősített eTwinning Projekt címet elnyeréséért beküldött pályázatok, illetve az évente megrendezett Európai eTwinning Díjakért folyó versenyre benevezett projektek elbírálásában. A minősítések elnyerése további lehetőségeket, programokat, díjazásokat jelenthet.

Az Erasmus program elindításának 30. évfordulója alkalmából létrehozott **Move2Learn, Learn2Move** kezdeményezés keretében az európai eTwinning projektek résztvevői benevezhetnek projektjükkel egy versenyre, amelyen utazási utalványokat nyerhetnek. A 2017-es év oktatási tevékenységei a befogadás témája köré szerveződnek.

Részletek: <http://bit.ly/2o90Az5>

LEKK MÓNIKA és TAMÁS KRISZTINA
Oktatási Hivatal

Virtuális tér a felnőttkori tanulásért

EPALE

ec.europa.eu/epale

Az Európai elektronikus platform a felnőttkori tanulásért (EPALE) az Európai Bizottság kezdeményezésére létrejött többnyelvű, nyitott szakmai közösségi tér. A platform működésének célja a felnőttképzési és felnőttoktatási szektor fejlesztése, a felnőttkori tanulásához kapcsolódó szolgáltatások minőségének javítása, a szakmai szereplők közösséggé formálása, a felnőttképzést és -oktatást nyújtó intézmények és dolgozók munkájának támogatása, illetve a felnőttkori tanulók számának növeléséhez való hozzájárulás. A felületet többek között tanárok, oktatók, kutatók, tudományos területeken dolgozó szakemberek és politikai döntéshozók használhatják szerte Európában.

A regisztrált felhasználók ötleteket meríthetnek a megosztott jó gyakorlatokból, és érdeklődési körüknek megfelelő eseményeket kereshetnek a platformon, továbbá megismerhetik az aktuális témák szakértőinek és más felhasználóknak a véleményét a felnőttkori tanulást érintő kérdésekről.

Egy egyszerű regisztrációt követően a platform minden funkcióját kihasználhatják:

- Személyes profilt hozhatnak létre, ami alapján könnyebben kapcsolatot teremthetnek a szakterületükön dolgozókkal.
- Híreket, publikációkat, szakmai összefoglalókat és véleményeket adhatnak közre, hogy mások is megismerjék a szakmai tevékenységeiket és eredményeiket. A platform lehetőséget ad különböző kérdések megvitatására is.
- Megoszthatják gondolataikat a közösség tagjaival blogbejegyzés formájában.
- Megoszthatják tapasztalataikat és jó gyakorlatukat, hogy példaként szolgálhassanak másoknak.
- Közzétehetik saját szervezésű vagy az általuk szakmailag érdemesnek tartott konferenciákat, szemináriumokat és szakmai eseményeket.
- Partnereket kereshetnek, illetve partnerséget kezdeményezhetnek olyan szervezetekkel és magánszemélyekkel, akik szeretnének ötleteik megvalósításához további szereplőket találni.

- Aktívan részt vehetnek a tematikus napok és hetek keretein belül szervezett online megbeszélésekben.
- Hozzájárulhatnak a mások által feltöltött tartalmakhoz, kifejthetik véleményüket egy-egy specifikus témát illetően.

A platform működése a felnőttkori tanulás európai szinten kiemelt témái köré összpontosul, és lehetőséget nyújt a témával kapcsolatos vélemények megismerésére, valamint a kapcsolódó szakmai dokumentumok, linkek megosztására. Az online megbeszélések alatt a téma szakértőivel folytatott diskurzus jó alkalmat teremt a szakmai tapasztalatcserére. A felhasználók az alábbi témákban olvashatnak híreket és blogbejegyzéseket, illetve kereshetnek szakmai rendezvényeket és tartalmakat.

Dátum	Téma
2017. február	A felnőttkori tanulás haszna
2017. március	Digitális tanulás és e-learning
2017. április	Validáció
2017. május	Aktív állampolgárság
2017. június	Fogyatékkal élők
2017. július	Korai iskolaelhagyók
2017. augusztus	Munkahelyi tanulás
2017. szeptember	Alapkészségek
2017. október	Generációk közötti tanulás
2017. november	Egészségismeret
2017. december	Szakképzés

Bízunk abban, hogy a megosztott projekteredményekkel, témákkal lehetővé válik a hazai és külföldi fejlesztések terjesztése, a szinergiák erősítése, közös együttműködések kialakítása.

Regisztráljon és legyen Ön is része Európa legnagyobb, felnőtt tanulásban érdekelt közösségének!

KARVÁZY ESZTER
osztályvezető, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

A magyar nyelvű oldalt a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatalban működő EPALÉ Nemzeti Támogató Szolgálat fejlesztette folyamatosan:

<https://ec.europa.eu/epale/hu/home-page>
epalemagyarorszag

ERASMUS+ az óvodákban

Egyre több óvoda vesz részt az Erasmus+ programban, így számtalan élménnyel gazdagíthatják a gyerekeket, az óvodapedagógusok számára pedig szakmai fejlődési lehetőséget is biztosíthatnak.

Az óvónők, intézményvezetők és munkatársak új pedagógiai módszereket és megoldásokat, más munkaszervezési folyamatokat ismerhetnek meg, és a nyelvtudás tekintetében is magabiztosabbá válhatnak. Ugyanakkor fontos megemlíteni a személyiségfejlődés lehetőségét is, hiszen más kultúrák megismerése és a közösen szervezett munka által számos olyan készségük is fejlődik a résztvevőknek, amelyeknek a mindennapi életben is hasznát veszik. Elég, ha a toleranciára, az együttműködési és kommunikációs készségekre, a kreativitásra vagy a hatékony problémamegoldásra gondolunk.

A köznevelés területén például a korai iskolaelhagyók számának csökkentése, az alapkészségek fejlesztése, a kisgyermekkorú nevelés minőségének emelése, illetve a pedagógusok szakmai fejlődésének elősegítése céljából lehet pályázni.

Az óvodák stratégiai partnerségekben és mobilitási projektekben vehetnek részt az Erasmus+ programban.

Az Erasmus+ projekteknel nagyon fontos, hogy a saját intézményi igényeinkből induljunk ki, tehát olyan területeken és témákban keressük a nemzetközi együttműködés lehetőségét, amelyek terén fejlődésre, fejlesztésre van szükség helyben, a saját óvodánkban. Ez lehet zenei készségfejlesztés, környezettudatosság, IKT-eszközök használata, korai fejlesztés, egészségtudatosság, tehetséggondozás, vagy akár hagyományörzés – hogy csak néhány példát említsünk.

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK

Az ilyen típusú projektekben az oktatási program színesítése és erősítése a cél. Az 1-3 éves együttműködések során a gyerekek a projekthez kapcsolódó izgalmas feladatokban, érdekes programokon vehetnek részt, a pedagógusok pedig eközben szakmai tapasztalatokat szerezhetnek és információt cserélhetnek külföldi kollégáikkal. Ezekben a projektekben is jelen van a mobilitás, vagyis a külföldi utazás lehetősége a pedagógusok számára, hiszen nemzetközi találkozókra utazhatnak a partnereikhez, hogy a feladatokkal és az eredményekkel kapcsolatban egyeztessenek, és előkészítsék a további tennivalókat. Ezek az együttműködések a nemzetközi tapasztalatcsere és a külföldi módszerek megismerése által **jelentősen hozzájárulnak az intézmények, valamint a pedagógusok és a gyerekek fejlesztéséhez, fejlődéséhez egyaránt.**

A témákat illetően több olyan projekt indult el az elmúlt években, amelyekben az óvoda és az iskola közötti átmenet gördülékenyebbé tétele volt a cél, hogy ezzel is segítsék a gyerekek könnyebb beilleszkedését és boldogulását. De sokan pályáztak kulturális témájú partnerségi együttműködések megvalósítására is, ahol a különböző óvodai rendszereket hasonlítják össze, számtalan tevékenység és óvodások részvételével zajló program segítségével.

Több uniós támogatású nemzetközi együttműködést valósított már meg a **pécsi Kertvárosi Óvoda Siklósi Úti Tagóvodája**. A projektek koordinátora, Schmidt Éva elmondta, hogy az elnyert pályázatoknak köszönhetően olyan

sokféle és változatos programot tudtak megvalósítani az elmúlt években az óvodában, amire saját forrásaikból nem lett volna lehetőségük. Az óvodai foglalkozások sokkal színesebbek lettek, emellett számos kiránduláson és előadáson szerezhettek élményeket és ismereteket a gyerekek. Ez a pezsgő óvodai élet az intézmény jó hírnevéhez is hozzájárult, ahogyan az is, hogy a jó gyakorlatok cseréjének és a nemzetközi tapasztalatoknak köszönhetően, jól képzett és felkészült óvodapedagógusok vannak, akik tudatosan használják ki a nemzetközi programokban rejlő lehetőségeket.

Mit mondanak azok az óvodapedagógusok, akik már részt vettek nemzetközi együttműködésben?

„A még egészen kisgyermekkorban beivódó európai minták, illetve Európa nyelvi-kulturális sokszínűségének ilyen korai megismerése felbecsülhetetlen érték az Európai Unió jövője szempontjából.”

Kalocsai Krisztina, Szeged

„Az a szemléletmód, a változtatásra és újra való nyitottság, melyet a nemzetközi környezetben megtapasztalhatunk, iránymutatásul szolgálhat a problémák kreatív megoldásához.”

Farkasné Dunai Andrea, Berhida

„Nagyon jó érzés volt látni, hogy mi is tudtunk újat mutatni más európai országoknak. Tapasztaltuk, hogy nagy az érdeklődés a magyar óvodák iránt, és büszkék lehettünk a gyermekközpontú, fejlett óvodapedagógiánkra.”

Monostori Ágnes, Debrecen

Forrás: Apróságok nagy kalandjai – Óvodák a Comenius programban. Tempus Közalapítvány, 2010.

MOBILITÁSOK

Az Erasmus+ program mobilitási pályázat típusában a pedagógusok szakmai fejlődésének elősegítésére van mód. Óvodapedagógusok többek között módszertani továbbképzésen, szakmai látogatáson, hospitáláson vagy külföldi nyelvtanfolyamon, vehetnek részt a program támogatásával. A tapasztalatok szerint ezekről a külföldi utakról a résztvevők élményekkel gazdagodva, feltöltődve, új ismeretek birtokában térnek haza. Másfajta oktatási-képzési megközelítéseket, módszereket, technikákat ismerhetnek meg külföldön, ezeket beépíthetik az intézményi gyakorlatukba, ugyanakkor megerősítést is nyerhetnek arról, hogy az általuk használt gyakorlatok jók és működőképesek lehetnek más országokban is. Fontos tudni, hogy az intézményvezetők és óvodapedagógusok nemcsak saját személyes készségeiket fejleszthetik egy-egy ilyen tanulmányút során, hanem a megszerzett tudást és tapasztalatot hazahozva, a megismert módszereket itthon is alkalmazva, az óvoda mindennapjaiba is változást hozhatnak, és az intézményük jó hírnevét is öregbíthetik.

A **perkátai Szivárvány Óvoda** pedagógusai már megtapasztalhatták, hogy mennyi mindent lehet tanulni, és mennyi élményt lehet szerezni egy-egy külföldi szakmai út során. Több kollégájuk is részt vett külföldi nyelvtanfolyamon, ennek köszönhetően, a mobilitási projektek hozadékaként, a közeljövőben lehetőségük lesz az óvodás gyerekek angoltanítására is. A résztvevők számára

a szakmai látogatások és továbbképzések egyúttal lehetőséget adtak a közösségépítésre, a feltöltődésre és a szakmai-baráti kapcsolatok elmélyítésére is. Kovács Tiborné óvodavezető szerint, ma már elengedhetetlen, hogy egy óvoda nyisson a világ felé, és hogy a 21. század kihívásaihoz az óvodák is alkalmazkodjanak. Ez újfajta tanulási-tanítási gyakorlatot, módszertani megújulást követel meg, ebben segítenek nekik a nemzetközi együttműködési programok. •

GYÖRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs
egység

További jó példák találhatóak honlapunkon:
www.tka.hu » Tudástár

Részletes pályázati feltételek:
www.erasmusplusz.hu

Az a lényeg, hogy mit tud – tanulási eredmények a szakképzésben

A fokozódó munkaerőhiány miatt mindinkább felértékelődnek Magyarországon is az iskolaidő alatt szervezett gyakorlati képzések. Egyelőre nehéz azonban a cégek, az oktatási intézmények, valamint a tanulók igényeit és érdekeit összhangba hozni. Ráadásul a külföldi pozitív tapasztalatok is csak lassan szivárognak át a hazai oktatási rendszerbe.

Egyre több középiskola veszi kézbe a szakmai gyakorlatok szervezését. „Sokáig az volt az általános, hogy a szakképzésben részt vevő fiatal vitt egy igazolást a szomszéd vállalkozástól, hogy eltöltött nála néhány hetet. Mi tavaly komoly munkával elkezdtünk céges partnereket felkutatni, s ma már velük közösen kidolgozott kritériumok alapján folyik a gyakorlati képzés” – mondja Rozmán Éva, az egrri Andrassy György Katolikus Közgazdasági Szakgimnázium és Gimnázium igazgatója, aki az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer (ECVET) magyarországi szakértői hálózatának tagja. A logisztikai ügyintéző tanulók például egy autókalktrész-gyártó kft-nél ismerkednek a munkával: idén nyáron már 16 diák dolgozott a cégnél néhány hétig különféle üzemegységekben. „Nagyon konkrétan meghatároztuk a kimeneti elvárásokat, **a gyakorlati hellyel közösen előre rögzítettük, mik azok a tanulási eredmények, amelyeket a diákoknak el kell sajátítaniuk a képzés során**” – mondja Rozmán Éva. Így például leírták, hogy a gyakorlati idő végére a tanuló tudjon leltárvet készíteni, tudjon alkatrészeket vételezni a raktárból, a munkakezdésre képes legyen odakészíteni a szalaghoz a szükséges anyagokat és ismerje a gyártósoron készülő termékekhez szükséges alkatrészeket.

A későbbi munkaadónak talán az effajta tudásnál is fontosabb, hogy a szakképzés során a tanulók az úgynevezett *soft skill*eket is elsajátítsák – vélik a szakértők. Alapvető elvárás szinte mindenfajta munkahelyen a pontosság, a precizitás, a kreativitás, a rugalmasság, illetve a jó kommunikációs készségek megléte. Csakhogy a porosz típusú oktatási rendszerben – amilyen a magyar is – inkább a ténytudás átadása van a középpontban. **„Szorosabb kapcsolatra volna szükség az iskola és a gyakorlati képzőhelyek között, hogy a diákokkal szembeni elvárásokat minél pontosabban meg lehessen határozni”** – mutat rá Rozmán Éva.

Egyetért ezzel dr. Farkas Éva andragógus is, aki szintén tagja az ECVET nemzeti szakértői hálózatnak. Szerinte a gazdálkodó szervezetek örülnek, ha a szakképző iskola gyakorlati oktatásvezetője vagy szaktanára felkeresi őket és részletesen átbeszéli a gyakorlati képzéssel kapcsolatos követelményeket, sőt kifejezetten igényük is lenne erre.

A tanulási eredmények a definíció szerint arra vonatkozó állítások, hogy egy tanuló a tanulási folyamat végén mit tud, milyen kognitív ismeretekkel rendelkezik, s ezek birtokában milyen tevékenységeket, munkafolyamatokat tud végrehajtani, milyen önállósági és felelősségi szinten. A tanulási szakasz lehet a teljes szakképesítés, de lehet mindössze annak egy modulja, vagy a gyakorlati képzés része, illetve egy konkrét tantárgy is.

Az Európai Unió több tagországában, illetve a nemzetközi mobilitási programokban egy ideje használják már az úgynevezett tanulási eredmény alapú programkövetelményeket, amelyek konkrétan meghatározzák, hogy a gyakorlati képzésben milyen kritériumok alapján kell értékelni a tanulókat. Hazánkban azonban a szakképzésben használatos szakmai és vizsgakövetelmények egyelőre még nem tanulási eredmény alapúak. „Hasznos lenne, ha Magyarországon is rögzítenék a jogszabályok az effajta kritériumokat. Így például **a szakképző intézmények könnyebben be tudnák számítani a képzési folyamatba a külföldi szakmai gyakorlati részvételt is**” – mondja Farkas Éva.

A Tempus Közalapítvány közelmúltban végzett kutatása (A munkaerőpiac igényeinek és a képzési kínálatnak a közelítése a hazai szakmai gyakorlatok szervezése során) arra mutat rá: egyelőre egyáltalán nem egységesek a gyakorlati képzések követelményei. Több megkérdezett felvetette azt a problémát, hogy a duális képzésben a tanulók legtöbbször termelő tevékenységekben vesznek részt a vállaltoknál, csak hogy ez nem mindig hozható teljesen szinkronba a kerettantervben leírt feladatokkal. Sokszor nem tudnak minden előírt tevékenységet megtanítani a gyakorlókknak, mert nincs megfelelő felszereltségük hozzá. Eltér a gyakorlati képzőhelyek minősége is, nem tudnak egyforma tárgyi feltételeket garantálni, ezért **törvényszerű, hogy egyes tanulók eltérő szintű gyakorlati képzést kapnak.**

Örömmel fogadták az iskolák azt a változtatást, hogy a 2016–2017-es tanévtől a kerettanterv lehetővé teszi, hogy az utolsó szakképzési évfolyamon a gyakorlati képzés 5 százaléka iskolai tanműhelyben történjen – éppen az egyes gyakorlati helyeken szerzett tapasztalatok színvonalát kiegyenlítő.

Az iskolák szerint azonban ezt azért nehéz kivitelezni, mert a jogszabály alapján csak a második félévben, azaz a nagyjából februártól ápriliséig tartó szorgalmi időszakban lehet összefüggő, háromhetes gyakorlatot tartani a tanműhelyekben, ennyi idő alatt pedig nehéz minden érintettnek megszervezni a munkát. „Úgy lett volna optimális, ha a II. félévben minden második (gyakorlati) héten egy napot nálunk, az iskolai tanműhelyben van a tanuló, így szintre lehetne hozni a tanulókat és célirányosan lehetne őket felkészíteni a komplex szakmai vizsgára” – mutatott rá a felmérésben egy gyakorlati oktatásvezető.

A kutatás szerint **a tanulási eredmény kifejezés még mindig új terminológia, nem használják széles körben.** A szakmai gyakorlatot pedig majdnem mindenhol érdemjeggyel értékelik, ritka, ha rövidebb vagy hosszabb szöveges értékelést használnak. A tanulási eredmény kifejezés jelentésével az iskolákban főleg az Erasmus+ programok koordinátorai vannak tisztában, illetve rajtuk kívül azok a szaktanárok, akik részt vesznek külföldi mobilitási programokban. A gyakorlati képzőhelyek szinte egyáltalán nem ismerik, pontosabban azt hiszik, hogy nem ismerik, holott ők **valójában szinte kizárólag tanulási eredményekben kommunikálnak:** éppen arra kíváncsiak, hogy a kihelyezett tanuló mit tud, milyen készségek birtokában van, mit lehet rábízni, és főleg, hogy a képességek milyen mélységű elsajátíttatását várja el a képző intézmény a gyakorlati munkahelytől. •

A szakképzés rugalmasabbá és átjárhatóbbá tételét igyekszik értelmezni és támogatni – mind hazai, mind nemzetközi kontextusban – a Tempus Közalapítvány. Az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer szakértői hálózatának működtetése mellett rendezvények szervezésével és tájékoztató kiadványok széleskörű terjesztésével segítjük az információátadást és a tanulási eredmény alapú megközelítés népszerűsítését. A fenti cikk a 2016. november 22-én megrendezett szakértői fórum alapján készült, teljes terjedelmében elérhető a honlapon.

További információ: www.tka.hu > Nemzetköziesítés > ECVET

TÓTH ILDIKÓ újságíró

Módszertani útmutató szakképző intézmények számára

Intézményvezetők, gyakorlati oktatásvezetők, pedagógusok és szakoktatók számára állítottuk össze azt a kiadványt, amely az iskolarendszerű szakképzés keretében folyó gyakorlati képzés tanulási eredmény alapú megszervezéséhez nyújt segítséget.

Az útmutató lépésről lépésre haladva mutatja be, hogy az érintett szereplők (iskolák, gazdasági társaságok, kamarák, illetve maguk a tanulók) milyen módon segíthetik egymást a minőségi gyakorlati képzések szervezésében és lebonyolításában.

A kiadvány elkészítését egy kutatás előzte meg. Olyan intézmények körében végeztünk felmérést, amelyek az elmúlt években eredményes Erasmus+ külföldi tanulói mobilitási programokat valósítottak meg, és mobilitási gyakorlatuk során alkalmazták a tanulási eredmény alapú megközelítést. A kutatás azt vizsgálta, hogy azok a szakképző intézmények, amelyek mobilitási gyakorlatukban már eredményesen alkalmazzák a tanulási eredmény alapú gondolkodást, átültetik-e ezt a szemléletet, gyakorlatot a hazai szakmai gyakorlat szervezésébe és megvalósításába.

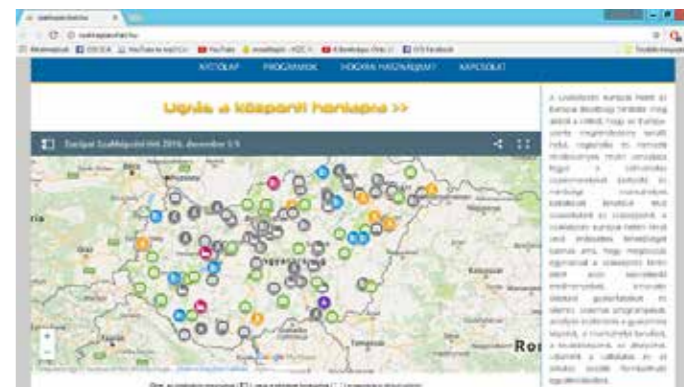
A módszertani útmutató a gyakorlati képzések szervezésének és lebonyolításának lépéseit tartalmazza, függetlenül attól, hogy **tanulószerződéses vagy együttműködési megállapodás keretében szervezik a szakmai gyakorlatot,** tehát bármely szakképzésért felelős iskolatípus haszonnal forgathatja. •

A kiadvány itt érhető el:
www.tka.hu > Nemzetköziesítés > ECVET > Szakértőknek

Európai Szakképzés Hete 2017. november 20–24.

Idén is megrendezik az Európai szakképzés hete rendezvénysorozatát november 20–24. között. A program célja a szakképzés megbecsülésének növelése és a különböző szakmák megismertetése a fiatalokkal. A 2016-ban kísérleti jelleggel megrendezett programsorozat rendkívül sikeres volt: Európában 1000 eseménnyel közel 800.000 fiatalért érkeztek el, és hazánkban is számos szakmai eseményen, például üzemlátogatásokon, nyílt napokon, kerekasztal-beszélgetéseken, karrier napokon, pályaválasztási tanácsadásokon vehettek részt az érdeklődők. Az Európai Bizottság idei rendezvénysorozatára szintén lehet majd regisztrálni a szakmai programokat – beiskolázási napokat, kiállításokat, szakmai találkozókat és egyéb programokat. •

TANULÁSI EREDMÉNY

A közös nyelv az oktatás és a munka világa között

A tanulási eredmény alapú szemléletmód európai térnyeréséről közölt átfogó nemzetközi összehasonlító kutatást az Európai Szakképzés-fejlesztési Központ (Cedefop). A dokumentumelemzés mellett esettanulmányokra és szakértői interjúkra is építő felmérés 33 ország bevonásával készült, a tíz részletesen vizsgált, gyakorlati példákon keresztül is bemutatott állam egyike pedig Magyarország volt. A tanulmány arra a két kérdésre kereste a választ, hogy (1) milyen mértékben és milyen módon határozza meg a nemzeti oktatási és szakképzési szakpolitikákat a tanulási eredmény alapú szemléletmód, és (2) milyen mértékben és milyen módon biztosít a szakpolitika kiemelt lehetőséget arra, hogy az intézmények, az oktatásban és képzésben dolgozók szemléletmódját minél inkább áthassa a tanulási eredmény alapú gondolkodásmód.

A valamennyi oktatási szektorra kiterjedő elemzés legfontosabb megállapítása, hogy a korábbi, 2009-es hasonló felmérés óta eltelt időszakban egész Európában jelentős hatást gyakorol az oktatáspolitikai alakítására a tanulási eredmény alapú szemléletmód. Ez az állítás még akkor is igaz, ha az egyes országok szakpolitikai hagyományai és terminológiahasználata jelentős eltérést mutat, nem könnyítve meg az eligazodást a kompetencia alapú megközelítés és a tanulási eredmény alapú szemléletmód fogalomkörében.

A tanulási eredmény alapú szemléletmód meghonosításában a szakképzés járt élen, ahol az egységes képesítési keretrendszer bevezetésére tett összeurópai erőfeszítések is támogatták a folyamatot. Mára már elmondható, hogy a felsőoktatásban is egyre inkább teret kap a tanulási eredmény szempontú megközelítésmód, elősegítve a különféle felsőoktatási képzések, diplomák tartalmának, munkaerő-piaci értékének megállapítását. A közoktatást általánosságban kevésbé érintette meg az új szemléletmód, a felnőttoktatásban azonban szintén jelentős, sok országban a szabályozórendszerben is előírt követelményként jelenik meg a kurzusok elvégzésével várható eredményeket szem előtt tartó képzésfejlesztés.

A magyarországi gyakorlatot vizsgálva a kutatók megállapítják, hogy hazánkban a kompetencia alapú megközelítésmód elterjedése, amit kifejezetten ezzel a céllal fejlesztett tananyagcsomagokkal is támogatott a szakpolitika, jó alapot teremtett a tanulási eredmény alapú szemléletmód integrálására. Ezt a folyamatot támogatja a kutatók szerint az a tény is, hogy időközben a bemeneti és folyamatszabályozáshoz visszatért nemzeti alaptanterv kötelező előírásaival párhuzamosan megmaradtak a korábban bevezetett rendszeres kompetenciamérések és PISA-mérések is. Mivel az intézmények számára visszacsatolást nyújtó központi

mérések nem a tananyag pusztá memorizálását, hanem a tanulók mindennapi élethelyzetekben való alkalmazásának képességét mérik, hozzájárulnak az intézmények és a pedagógusok tanulási eredmény alapú megközelítésmódjának alakításához.

A kutatás rávilágít, hogy az Európai Unió strukturális alapjaiból finanszírozott, illetve az egységes európai felsőoktatási térség kialakítását szolgáló projektjei kimutathatóan elősegítették a tanulási eredmény alapú szemléletmód meghonosodását az oktatási rendszerekben, ezzel elősegítve az oktatás és a munka világa közötti párbeszéd élénkülését. A gyakorlatba való átültetésben pedig a pilot programok, a sikeres kísérleti projektek eredményeinek megosztása, az egymástól tanulás mutatkozott a legeredményesebbnek. Az új pedagógiai ismeretek átadása, az új szemléletmód széles körű meghonosítása pedig elképzelhetetlen a pedagógusképzés és -továbbképzés intézményrendszerének bevonása nélkül. A kutatók számos ponton hangsúlyozzák az iskolai gyakorlat, a pedagógiai praxis jelentőségét az elmélet gyakorlatra váltása terén. Vagyis ideálisan a korszerű szakpolitikai irányelvek megjelenése mellett a tantervi szabályozást, a mérési-visszajelzési rendszereket és a napi pedagógiai gyakorlatot is a tanulási eredmény alapú szemléletmódnak kell áthatnia ahhoz, hogy képesek legyünk csökkenteni a szakadékokat az oktatási rendszer céljai, eredményei és a munkaerőpiac elvárásai között. •

A tanulmány eredeti címe:
Application of learning outcomes approaches across Europe. A comparative study, Cedefop reference series; No 105 (Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2016.)

SZÓLJ BELE!

EGY NAPRA A FIATALOKÉ VOLT AZ ORSZÁGHÁZ

A VAN BELESZÓLÁSOD! PARLAMENTI IFJÚSÁGI NAPON RÉSZT VEVŐ 260 DIÁK HAZAI ÉS EURÓPAI PARLAMENTI KÉPVISELŐKSEL BESZÉLGETHETETT, INTERAKTÍV VITAJÁTÉKBAN MODELLEZHETTE A DÖNTÉSHOZATALI FOLYAMATOKAT ÉS BEJÁRHATTA AZ ORSZÁGHÁZAT.

#ezekamaifiatalok

Sok fiatal érzi úgy, nincs hatása arra, hogyan alakul a jövője. Nem hallgatják meg a javaslatokat, nem számít a véleményük, a fejük felett hozzák meg a döntéseket. A legfrissebb ifjúságkutatás (Magyar Ifjúság Kutatás 2016) szerint rendkívül alacsony a fiatalok politikai érdeklődése: 44%-ukat egyáltalán nem, 20%-ukat pedig alig érdekli a politika; többségük bizalmatlan a politikuskokkal szemben, és a fiatalok többsége aggódik a jövőjéért (69,5%).

#structureddialogue

Az Európai Unió kezdeményezésére ma minden fiatal beleszólhat abba, hogyan alakul a közös jövőnk: elmondhatja véleményét, javaslatokat tehet. Ez a strukturált párbeszéd. A kezdeményezés célja, hogy elősegítse a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszédet, hogy a róluk szóló döntések tükrözzék a fiatalok szempontjait. A konzultáció nemcsak európai, hanem hazai szinten is zajlik, koordinálja a Nemzeti Ifjúsági Tanács.

#vanbeszólásod

A Parlamenti Ifjúsági Napot 2017. március 31-én rendezte meg a Tempus Közalapítvány, az Országgyűlés Hivatala Közgyűteményi és Közművelődési Igazgatósága és az Európai Parlament Tájékoztatási Irodája. 51 iskola jelentkezett az ország minden részéből, közülük 10 csoport vehetett részt a programokon. A nap célja az volt, hogy a fiatalok megismerhessék a demokrácia alapintézményét és a törvényhozás helyszínét, az Országházat, a jövőben pedig aktívan részt vegyenek az őket érintő közösségi ügyek megoldásában.

A képviselői vita a fiatalok saját, előre átgondolt kérdéseire, a vitajáték pedig az őket érintő témákra épült. A képviselői párbeszédben Bencsik János és Farkas Gergely országgyűlési, valamint Schöpflin György európai parlamenti képviselő vett részt, a konzultációt a fiatalok országos érdekképviseleti szervezete, a Nemzeti Ifjúsági Tanács elnöke, Kaszás András moderálta.

#euroscola

A nap programját egy verseny egészíti ki: a szakmai zsűri által legjobbnak talált osztály fődíja egy Euroscola-programon való részvétel Strasbourgon, az Európai Parlament Magyarországi Tájékoztatási Irodája felajánlásával. A legjobb, legkreatívabb beszámoló anyagot készítő nyertes osztály így őszszel élőben is bepillantást nyerhet az európai törvényhozási folyamatokba.

TOP3 TÉMA, AMI A FIATALOKAT LEGINKÁBB FOGLALKOZTATTA:

1. továbbtanulás, oktatási reform
2. menjek/maradjak (elvándorlás)
3. az EU jövője

TARJÁN ENIKŐ
 Tempus Közalapítvány
 Kommunikációs egység

Linkek, források: eplusifjusag.hu - szoljbele.hu - ifjusagitanacs.hu

NO HATE SPEECH MOZGALOM -

FIATALOK AZ ONLINE GYŰLÖLETBESZÉD ELLEN

AZ INTERNETEN MEGJELENŐ GYŰLÖLETBESZÉD VISSZASZORÍTÁSÁT, A FIATALOK EMBERI JOGOKKAL KAPCSOLATOS ÉRZÉKENYÍTÉSÉT ÉS AKTÍV ÁLLAMPOLGÁRI RÉSZVÉTELÜK ÖSZTÖNZÉSÉT TŰZTE KI CÉLUL AZ EURÓPA TANÁCS KEZDEMÉNYEZÉSÉVEL MEGVALÓSULÓ NEMZETKÖZI IFJÚSÁGI KAMPÁNY.

Az internet – elsősorban a közösségi média révén – mára mindannyiunk számára lehetővé teszi, hogy médiatartalmakat hozzunk létre, publikáljunk, osszunk meg és fogyasszunk. Ez nagyban hozzájárul a szabad véleménynyilvánításhoz, az önkifejezéshez és a minket körülvevő virtuális és valós közösség életében való részvételhez. Az online térben felléphetünk azokban a kérdésekben, amelyek érintenek, érdekelnek bennünket, és összefoghatunk másokkal olyan ügyekért, amelyeket a szívünkön viselünk. De ugyanúgy áldozattá, visszaélés és jogsértés tárgyává is válhatunk, többek között a gyűlöletbeszéd és az internetes zaklatás különböző formái miatt. A gyűlöletbeszéd nem új jelenség, az emberi jogok az online térben is érvényesek, és az interneten zajló emberi interakciók révén ugyanúgy sérülhetnek, mint a való világban. Az ifjúsági korosztály körében elterjedt online gyűlöletbeszéd és annak a demokratikus együttélést érintő destruktív hatása nyomós okot ad a cselekvésre.

DE MIT JELENT A GYŰLÖLETBESZÉD KIFEJEZÉS?

A gyűlöletbeszéd, az Európai Tanács definíciója szerint, magába foglal minden olyan megnyilvánulást, amely etnikai alapú gyűlöletet, idegengyűlöletet, antiszemitizmust vagy a gyűlölet más, intolerancián alapuló formáját terjeszti, ösztönzi, népszerűsíti vagy igazolja; beleértve az agresszív nacionalizmus és etnocentrizmus, a kisebbségek, a bevándorlók és a bevándorló származású személyek elleni diszkrimináció és ellenségesség által kifejezett intoleranciát.

Az ifjúsági kampány a *Fiatalok az online gyűlöletbeszéd ellen* című projekt részeként 2013–2018. között valósul meg, és az egyenlőség, a méltóság, az emberi jogok és a sokszínűség mellett foglal állást, valamint az online formában előforduló diszkrimináció, rasszizmus és gyűlöletbeszéd ellen lép fel. A projekt a fiatalok bevonására és aktív részvételére épül, eszközei pedig a figyelemfelkeltés, az érdekérvényesítés és a különféle kreatív megoldások. A kampány mára már európai szintű, sőt Európa határain is túlnyúló mozgalmá vált, amely hazai és nemzetközi folyamatai, programjai és akciói révén bevonja és felkészíti a fiatalokat és az őket összefogó szervezeteket arra, hogy felismerjék az eseteket, és cselekedjenek az ilyen típusú emberijog-sértések ellen.

A kampány hazai megvalósítására 2013 márciusában az Emberi Erőforrások Minisztériuma ifjúsági ügyekért felelős államtitkárságának támogatásával kampánybizottság jött létre, melynek tagjai ifjúsági és emberi jogi területeken aktív civil szervezetek képviselői. A kampánybizottság munkájában a Tempus Közalapítvány is közreműködik. Az utóbbi évek során egyre több magyarországi ifjúsági szervezet kapcsolódott be a mozgalom tevékenységeibe, és az Erasmus+ program támogatásával itthon és Európa-szerte számos nemzetközi ifjúsági együttműködés valósult meg a témában, és járult hozzá közvetlenül is a No Hate Speech kampányhoz.

EMBERI JOGI NEVELÉS

A mozgalom egyik kiemelt célja a fiatalokkal foglalkozó szakemberek, pedagógusok, ifjúsági vezetők kompetenciafejlesztése, felkészítése az emberi jogok témakörében megvalósuló érzékenyítő foglalkozások, képzések, projektek megvalósítására, amelyekkel multiplikáló hatást érhetnek el. A projektek végső kimeneteként a fiatalok önmoderációja, önálló kezdeményezésű szerepvállalása is elindulhat az emberi jogok védelmében és a gyűlöletbeszéd tartalmak korlátozása terén. Ehhez a feladathoz konkrét eszközöket, szakmai módszertani anyagokat biztosítanak és képzési programokat valósítanak meg mind a magyarországi kampányban aktív szervezetek, mind az Európa Tanács Ifjúsági Igazgatósága.

A Reményt a Gyermekeknek Közhasznú Egyesület kiadásában jelent meg magyar nyelven 2015-ben, majd átdolgozott formában 2016-ban az Európa Tanács *Böngésző* című módszertani kézikönyve az emberi jogi nevelésről és az online gyűlöletbeszéd elleni fellépésről. (Eredeti cím: Bookmarks.) A kiadvány 25 interaktív/kooperatív, a nemformális nevelés módszertanára épülő gyakorlatot, foglalkozástervet tartalmaz a 13–30 éves ifjúsági korosztály számára, amelyek számos különböző nézőpontból és nagyon sokszínű módszertani megközelítést alkalmazva járják körül a témát. A kézikönyv a gyakorlatokban érintett témakörökhöz kapcsolódóan részletes háttéranyagokat is tartalmaz, ezzel is támogatva a foglalkozásvezetők, csoportsegítők munkáját a felkészülésben és a téma feldolgozásában, valamint segítséget nyújt különböző akciók és programok tervezéséhez és megvalósításához.

A No Hate Speech kampányban érintett témák:

- a véleménynyilvánítás szabadsága
- emberi jogok
- rasszizmus és diszkrimináció
- digitális műveltség
- internetes zaklatás
- demokrácia és részvétel
- kampánystratégiák
- magánélet és biztonság
- az online gyűlöletbeszéd kérdése

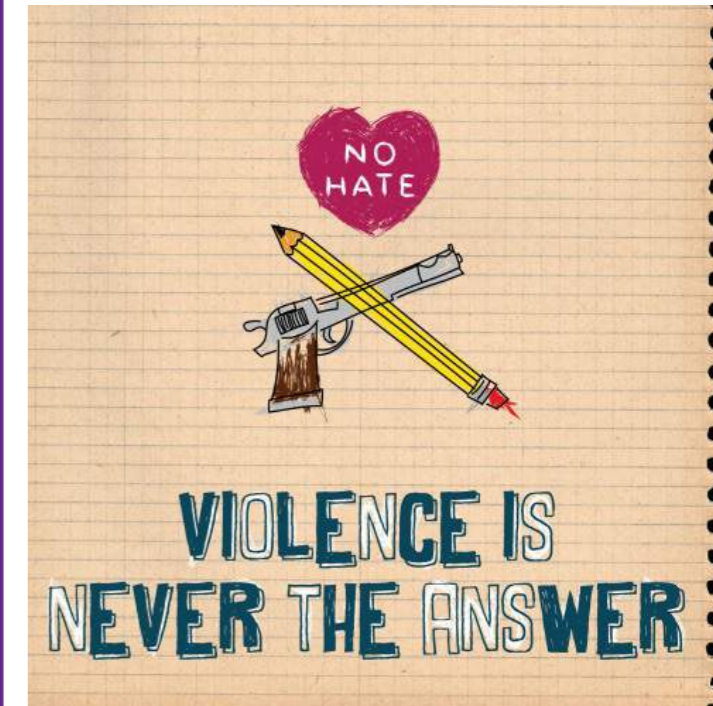

A kiadvány elérhető a www.nohatespeechmovement.org/public/download/Bookmarks_HU.pdf oldalon.

A Reményt a Gyermekeknek Egyesület és a Szubjektív Értékek Alapítvány folyamatosan szervez képzéseket és oktatói műhelyeket a Böngésző módszertanának elsajátítására trénereknek, ifjúságsegítőknél és pedagógusoknak. Ezekről az eseményekről és a kampány aktuális akcióiról a mozgalom Facebook oldalán lehet tájékozódni:

www.facebook.com/NoHateSpeechMozgalom

NO HATE NINJA - EGY EVS PROJEKT

Drienyovszki Eszter 2014-ben az Európai Önkéntes Szolgálat keretében töltött el egy évet a portugáliai Plataforma Portuguesa para os Direitos das Mulheres egyesületnél. Magyarországi küldő szervezete az Artemisszió Alapítvány volt. A No Hate Ninja elnevezésű projekt, amelyben részt vett, közvetlenül kapcsolódott a No Hate Speech mozgalom portugáliai tevékenységéhez. A projekt keretében Eszter grafikusai tehetségét, képességeit kamatoztatva posztereket, animációkat, illusztrációkat készített a kampányüzeneteihez, akciókhoz kapcsolódóan. Munkáival Európa-szerte találkozhatnak, akik követik a mozgalom különböző platformjait. A szervezet által megvalósított online és offline kampány ragyogó példája annak, hogyan lehet a fiatalok által kedvelt, internet adta eszközökkel – blogposztok, youtube videók, erős vizuális mémek – kreatívan és nagy elérést generálva a béke és az elfogadás üzenetét közvetíteni az interneten terjedő gyűlöletkeltő tartalmakkal szemben. A projekt keretében készült munkákat itt lehet megtekinteni:

www.nohateninja.tumblr.com/

KARVALITS IVETT
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Illusztrációk: No Hate Ninjas

Szolidaritás az Európai Unióban

A szolidaritás olyan, embereket vagy közösségeket összekötő kapocs, amely alapulhat közös érdekeken, értékeken, célokon vagy akár kölcsönös szimpátián. A szolidaritás az Európai Unió egyik legfontosabb értéke. Robert Schuman francia külügyminiszter 1950. május 9-én elmondott beszédében, mellyel útjára indította az európai projektet, a következőket mondta: „Európát nem lehet egy csapásra felépíteni, sem pusztán valamely közös szerkezet kialakításával integrálni. Konkrét megvalósításokra, de mindenekelőtt a tényleges szolidaritás megteremtésére van szükség.” A javaslat konkrét célja az európai integráció első lépésének megtétele, a nehézipari együttműködés egy különleges formájának megteremtése volt. A beszéd világossá tette azt is – 5 évvel a második világháború után –, hogy a kezdeményezés alapvető törekvése a béke megteremtése az európai kontinensen. „Az ily módon a termelésben kialakuló szolidaritás világossá teszi, hogy ettől kezdve bármiféle háború Franciaország és Németország között nemcsak elképzelhetetlen, hanem gyakorlatilag is kivitelezhetetlen lenne.”

Az elmúlt több mint hatvan esztendőben az Európai Unió a szerződésben rögzített alapelveken túl egyes szakpolitikáival is jelentős mértékben hozzájárult a térségek és az egyének közötti szolidaritás megerősítéséhez. A térségek közötti szolidaritás a jól ismert kohéziós politikán keresztül valósul meg: a közös költségvetésből az Európai Unió jelentős összegeket fordít az elmaradott régiók és tagállamok felzárkóztatására, a fejlettségbeli különbségek mérséklésére. Utak, vasúti pályák, városi közlekedési infrastruktúra, iskolák, óvodák és főterek épülnek ezekből az alapokból, de humánerőforrás-fejlesztésre, a foglalkoztatási, szakképzési rendszer fejlesztésére is nagy összegeket fordítanak. A források elosztása az Európai Bizottság és az érintett tagállam közötti megállapodás alapján a tagállam végzi: minden országnak saját felelőssége, hogy sikerül-e kihasználnia a közösségi szolidaritás ezen legfeljebb és legtöbb közösségi forrást felemészítő eszközét.

Az egyének közötti szolidaritás alapja az Európai Unió szociális joga – ennek alapja, hogy az Európai Unió ne csak a kohéziós politika által fejlesztett gazdasági, hanem a szociális kohézió térségévé is váljon.

Ezt szolgálja a közösségi jog szociális és munkavállalói jogokat érintő szabályozása, mely magában foglalja a megfelelő munkafeltételek biztosítását, a szabálytalan elbocsátástól való védelmet és egyéb közös szociális minimumszabályokat. Ezek célja, hogy az egyre egységesebb piacon a szabad verseny körülményei között az államok ne azzal próbáljanak versenyelőnyhöz jutni, hogy a szociális szolgáltatások lerontásába (*race to the bottom*) kezdenek.

A társadalmi kohézió, a tagországokon belüli és az országok közötti szolidaritás további záloga a civil társadalom. A civil aktivitás, az önkéntesség, a közösségi finanszírozás, az adományozás, a szociális vállalkozások változó mértékben, de jelen vannak az Európai Unió tagállamaiban és az intézményrendszer programjaiban is.

A szolidaritás elvének érvényesülése azonban az Európai Unió többszörös válságának idején új értelmezést igényel, s számos kérdést felvet. A sok-sok válságterület közül érdemes legalább hármat – a pénzügyi-gazdasági válságot, a migrációs és menekültválságot, valamint az intézményi-politikai válságot áttekinteni.

A pénzügyi-gazdasági válság kezelése az államok, a piaci szereplők (elsősorban a bankok) és az európai intézményrendszer közötti szoros együttműködést igényelte. A válság azonban, bár egyre kevesebbet hallunk róla, mégsem oldódott meg: az euró-zóna szerkezeti problémái, a tagországok közötti reál-gazdasági különbségek fennmaradtak, s a válságkezelés egyes eszközei több vitát váltottak ki, mint amennyire megoldást nyújtottak: elégedetlenséget hagytak maguk után mind a támogatásokat nyújtó, mind pedig az azokat fogadó tagállamokban. A szolidaritás vonatkozásában számos nyitott kérdés maradt: Hol vannak a gazdasági válságkezelés határai? Mekkora áldozatot vállaljon az intézményrendszer, s cserébe mekkora befolyást engedjen a bajban lévő tagállam?

A 2015-ben kezdődött migrációs vagy menekültválság vonatkozásában a szolidaritás több rétegével kapcsolatban keressük a választ. Az első és talán legfontosabb kérdés, hogy az Európai Unióba érkező emberek vonatkozásában hol vannak a szolidaritás határai? Kiken kell segítenünk a meglévő nemzetközi menekültügyi egyezmények alapján? Hogyan alkalmazzuk a korábban sokkal kisebb beáramló menedékkérelmek esetére kialakított közös menekültügyi rendszert? A második tisztázatlan kérdés, hogy a közösségi és a tagállami szint között hogyan oszthatóak meg a válságkezeléssel kapcsolatos feladatok.

A harmadik, a válság kezdete óta megoldatlan kérdés, hogy mivel a válság nem egyformán érinti a tagállamokat, hogyan segíthetnek, illetve akarják-e segíteni egymást a terhek megosztásában? Az elfogadott áttelepítési rendszert az országok egy része vitatja, más része pedig nem tartja be. Hogyan értelmezhető az alapítás óta jelen lévő szolidaritás elve, amikor sem az együttműködő szereplők feladatai, sem pedig együttműködési hajlandóságuk mértéke nem világos?

A szolidaritás kérdése az Európa a polgárokért programban is megjelent. 2016 óta a program egyik kiemelt prioritása a **szolidaritás válság idején**, amelyre a testvérvárosi találkozók, valamint a városok hálózatai és civil társadalmi projektek során érdemes reflektálni. A projektek például a következő kérdésekre kereshetik a választ: Mit jelent a szolidaritás az Európai Unióhoz hasonló, nemzetállamokból álló politikai entitás számára, különösen válság idején? Melyek az európai szolidaritás jogi, politikai, gazdasági, sőt etikai határai?

További információk a program kiemelt prioritásairól:
www.europaapolgarokert.hu

Az Európai Unió intézményi és politikai válsága szintén szembevetődött. A szolidaritás megropppanása az Egyesült Királyság esetében végzetes következménnyel járt – a brit választópolgárok többsége 2016 júniusában az Európai Unió elhagyása, a Brexit mellett döntött. A kontinentális tagállamokban megerősödtek a populista politikai erők, melyek retorikájában az EU-ellenesség központi szerepet játszik. A 27-ek számára tovább nem halogatható kérdésként vetődik fel, hogy itt az idő eldönteni: a szolidaritás mely szintjén képzelik el az együttműködést. Elegendő lenne az egységes piacra, vagyis az alapvetően gazdasági-kereskedelmi kapcsolatokra koncentrálni és az ezeken túllépő szakpolitikai területeket vissza kellene bontani? Vagy éppenséggel több szolidaritásra, több közös politikára, politikai unióra lenne szükség? Vagy maradjon minden a régióban?

Bár az Európai Unió főszereplői a tagállamok és a közös intézményrendszer, s úgy tűnhet, hogy a választópolgárok lehetőségei korlátozottak, nem szabad elfelejtenünk, hogy az Európa-projekt mindannyiunké. A válság idején meggyengült, s gyakran meg is kérdőjelezett szolidaritás megerősítéséért mindannyian tehetünk. •

DR. ARATÓ KRISZTINA
politológus, ELTE ÁJK

A KORAI ISKOLAEELHAGYÁS MEGELŐZÉSE

Eredmények a Előzzük meg a lemorzsolódást! című projektben

Olvasóink három éven át nyomon követhették a Tempus Közalapítvány által koordinált nemzetközi pedagógiai kísérletet, melyben 5 magyar szakképző iskola mellett további 5-5 szlovén és szerb szakképző intézmény vett részt. A projektben azt vizsgáltuk, hogy milyen eszközök segíthetik leginkább a 9. évfolyamos diákok közti nagyarányú lemorzsolódás csökkentését, és hogyan támogatható ezen eszközök beépítése az iskola mindennapjaiba. A kísérletek eredményeiből mutatunk be néhányat.

A CroCooS partnerség egy intézményi korai jelzőrendszer kiépítésére vállalkozott a jelentkező 15 szakképző intézményben. A másfél éves terepi munkát egyéves szakmai előkészítés előzte meg, melynek során sokrétű kihívással nézett szembe a projektcsapat. A nemzetközi szakirodalom alapján azonosítottuk azokat az európai országokat, ahol működik ilyenfajta jelzőrendszer, és azt állapítottuk meg, hogy ezekben jellemző a kollaboratív tanári kultúra, a rendszerszerű szektorközi együttműködés és általában befogadó, nyitott az oktatási rendszer. A három kísérleti ország egyikéről sem mondható el azonban, hogy e három kritériumnak maradéktalanul eleget tesznek, ami többféle implementációs nehézséget okozott a fejlesztési folyamat során. A bevont iskolai csapattól és a tanároktól szemléletváltást, újfajta megközelítést igényelt a jelzőrendszer kiépítése, melynek értelmezését és követését az iskolába havonta kijáró mentor támogatta. Ugyanakkor a projektcsapat számára is komoly kihívást jelentett olyan fejlesztési program kidolgozása, mely jól tud követni egy előzetesen meghatározott módszertant, ugyanakkor kellően rugalmas is tud lenni az iskolák helyi sajátosságainak és igényeinek figyelembevételével. Ilyen módon a mentorok felkészültsége kulcsfontosságú tényezőt jelentett a kísérlet során.

A CROCOOS PROJEKT SORÁN ALKALMAZOTT ÚTMUTATÓ ÉS ESZKÖZTÁR ELÉRHETŐ A PROJEKT HONLAPJÁN: A CROCOOS ESZKÖZTÁR A LEMORZSOLÓDÁS MEGELŐZÉSÉT CÉLZÓ GYAKORLATI MEGOLDÁSOK FOLYAMATOSAN BŐVÜLŐ GYŰJTEMÉNYE. A JELENLEG ELÉRHETŐ ESZKÖZÖKET A KÍSÉRLET SORÁN TESZTELTÜK, INTÉZMÉNYI HASZNÁLATUKAT A RÉSZLETES ÚTMUTATÓ ÁTTANULMÁNYOZÁSA UTÁN JAVASOLJUK. A SZÖVEG ALATTI CÍMKÉK SEGÍTIK A TÁJÉKOZÓDÁST, RÁKATTINTVA LESZŰRHETŐ AZ ADOTT TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ ÖSSZES ESZKÖZ, TOVÁBBÁ AZ ELEMEK RENDEZHETŐK CÍM ÉS A FELTÖLTÉS DÁTUMA SZERINT IS.

A projekt megvalósítása nagy változatosságot mutatott az országok és az egyes intézmények közti különbségek mentén, de néhány elem – bizonyára nem függetlenül a beszámolóktól – jellemzően visszaköszön a beszámolókból. Ezeket mutatja be részletesen esettanulmányok, történetek és tanulságok formájában is a több nyelven elkészült zárókötet. Élménybeszámolókból a tanárok kiemelik, hogy mennyivel nagyobb odafigyelést, bizalomépítést, felelősségvállalást igényelt tőlük a diákokhoz való intenzív odafordulás. Beszámolnak arról is, hogy új és hasznos munkaformát jelentett számukra a közös problémára fókuszáló EWS-teamben való együttműködés (a tanárok kisebb közössége, akik aktív szerepet vállaltak a jelzőrendszer kiépítésében). Kiderül a kötetből, hogy mely eszközöket tartották a leghasznosabbnak, és milyen módszereket dolgoztak ki saját ötleteikre támaszkodva. A lemorzsolódásban veszélyeztetett diákokkal végzett munka során megtapasztalt kihívások jól érzékelhetők a kötet személyes beszámolóiból.

„ÚJFAJTA” MEGKÖZELÍTÉSI MÓDOK ÉS KIDOLGOZOTT MÓDSZEREK A LEMORZSOLÓDÁS CSÖKKENTÉSÉBEN:

- Úgy tekinteni a diákra, mint az információ legfőbb forrására (segítő beszélgetés, komplex megismerési módszerek, odafigyelés és odafordulás, bizalomépítés)
- Személyes fejlődési terv készítése (a probléma közös feltárása az érintett diák bevonásával, közös vállalások, „szerződés”, a folyamat követése és értékelése)
- Személyes terek, barátságos helyiségek megteremtése az iskolaépületben (mentorszoba, csoporszoba, diákok pihenője, könyvtár, informatika szoba)
- Külső partnerek bevonása az iskola életébe (szülők, segítő szakemberek)
- A diákok iskola iránti elkötelezettségének növelése tanórán kívüli tevékenységek által (már a tanév megkezdése előtt: „nulladik nap”; tanítási időben közös tevékenységgel: pl. kertépítés vagy más projektmunka)
- Diákok számára mentorrendszer kiépítése

A kísérlet mélyebb elemzését és a szakmai háttéranyagokat a projekt négy nyelvű honlapján ismerhetik meg az érdeklődők, akik pedig elsősorban az iskolai történetekre kíváncsiak, a projekt eredményeit bemutató kiadványban találnak további részleteket.
www.crocoos.tka.hu

A CROCOOS – MINDEN DIÁK SZÁMÍTI! CÍMŰ KÖTET AJÁNLÓJA RÖVIDEN ÖSSZEZI, HOGY A KORAI ISKOLAEELHAGYÁS MILYEN TÁRSADALMI ÉS OKTATÁSI KIHÍVÁST JELENT SZÁMUNKRA:

„A korai iskolaelhagyás aránya (...) csak egyike a társadalmi indikátoroknak. Mögötte gyakran szívszorító, az élet által írt történetek állnak olyan emberekről, akiknek az iskolából való lemorzsolódás jelentette a kisiklott életút egyik első lépcsőjét. Természetesen vannak sikertörténetek is. Olyan fiatalokról, akik újra „pályára álltak”, és akiknek a történeteiből mindannyian tanulhatunk mi, akik valamilyen módon felelősek vagyunk az oktatási rendszer fejlesztéséért (döntéshozóként, iskolavezetőként, oktatási szakemberként, tanárként, valamely társszakma képviselőjeként vagy akár szülőként, diákként).

Vitathatatlan tény, hogy az iskolai klíma és a tanár-diák kapcsolat minősége meghatározó szerepet játszik a korai iskolaelhagyás jelenségében, ugyanakkor azt is szem előtt kell tartanunk, hogy az oktatási rendszer egy szélesebb társadalmi-politikai kontextusba van ágyazódva. Alapvető fontosságú, hogy minőségi változást érjünk el az iskolák működésében, valamint hogy növekedjen a tanárok problémaérzékenysége, de legalább ilyen hangsúlyos tényező a társadalmi szolidaritás mértéke és a politikai elkötelezettség is. A társadalmi igazságosságra való törekvés meghatározó szerepet játszik a korai iskolaelhagyás elleni küzdelemben.”

SZEGEDI ESZTER
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

Felhívás jó gyakorlatok megosztására a korai iskolaelhagyás témában

OSSZA MEG TUDÁSÁT!
HASZNÁLJA AZ ONLINE ESZKÖZTÁRAT!
BÖNGÉSSZEN MÁSOK JÓ GYAKORLATAIBAN!
VÁLJON EGY EURÓPAI TANULÓKÖZÖSSÉG RÉSZÉVÉ!

A korai iskolaelhagyás Európa szinte minden országát érintő probléma, hol súlyosabb, hol kevésbé súlyos méreteket ölt, csökkentésére európai szintű elvárások és javaslatok mentén és saját tapasztalatok alapján a legtöbb ország tesz valamilyen kísérletet. Az országos szintű beavatkozások mellett a legtöbbet a veszélyeztetett diákokkal kapcsolatban álló segítők tehetik és teszik is, akik együttműködéssel, személyes segítségnyújtással tudják elérni, hogy ezek a tanulók is elvégezzék a középiskolát. Ezeket a segítőt kereszük, hogy megosszák bevált gyakorlataikat, jó példáikat annak érdekében, hogy ebből mások is tanulhassanak.

A korai iskolaelhagyás olyan komplex probléma, amely bár az iskolában jelentkezik, a mögöttes okok számtalan tényezőre vezethetők vissza: családi problémák, a diák tanulási nehézségei, nem megfelelő iskolai környezet, nem támogató vezetői modell, vagy a diák és tanárai közötti bizalmi viszony hiánya. Annak, ha egy diák nem szerez középfokú végzettséget, hosszú távú negatív következményei vannak nemcsak az ő személyes életében, de társadalmi-gazdasági szinten is. Ahhoz, hogy a problémát kezelni lehessen, azaz csökkenjen azok száma, akik végzettség nélkül hagyják el a középiskolát, az érintettek (törvényalkotók, oktatási szakemberek, iskolavezetők, tanárok és a gyerekeket közvetlenül segítő más szakemberek, úgymint pszichológusok, családsegítők, gyámügyesek stb.) folyamatosan megoldásokat keresnek, dolgoznak ki, alkalmaznak. Ez azt jelenti, hogy számos jó gyakorlat alakult már ki és működik többek között az iskolákban, ugyanakkor ezek jó része más érintettek számára általában ismeretlen marad.

A Tempus Közalapítvány által vezetett ESLplus (European ESL-Platform and Support Services; ESL – early school leaving) projektben egy nemzetközi jó gyakorlat gyűjteményt fejlesztettünk, amelyben megoszthatók a másokat inspiráló példák, és bárki kereshet is a feltöltött gyakorlatok között.

KITŐL VÁRUNK JÓ PÉLDÁKAT?

Mivel a problémával először tanárok, iskolavezetők szembesülnek így az ő tapasztalatuk, gyakorlatuk, módszerük feltétlenül inspiráló lehet európai kollégáik számára.

Amennyiben van olyan iskolai vagy osztálytermi gyakorlata, módszertana, technikája vagy együttműködése, ami segíthet az iskolában tartani vagy oda visszavezetni a diákokat, kérjük, hogy töltsön fel a jó gyakorlat példatárba, hogy mások is megismerhessék.

Bár elsődlegesen tanárok, iskolavezetők jó gyakorlatait várjuk, mellettük fontosnak tartjuk, hogy megjelenjenek gyermekvédelmi szervezetek, pedagógiai szolgáltatók és más oktatásfejlesztők, a témában érintett szakemberek kipróbált gyakorlatai is.

MI A JÓ PÉLDA?

Bármilyen, az oktatásban vagy azon kívül alkalmazott tevékenység, ami hozzájárul ahhoz, hogy a veszélyeztetett diák az iskolában maradjon és befejezze tanulmányait. Egy ilyen jó példa egyaránt lehet oktatási, tanulási technika a tanár-diák viszonyában, de lehet iskolai menedzsment szintű vagy akár egyéni tanulási utat támogató gyakorlat is. Lehet esettanulmány szövegesen bemutatva, de videó, kép- és hanganyag, prezentáció vagy akár tréning program.

MILYEN TÉMÁBAN VÁRUNK JÓ PÉLDÁKAT?

Bármilyen témában, ami hozzájárul ahhoz, hogy a diák ne hagyja abba a tanulmányait, vagy ha ez már megtörtént, akkor segíti a hatékony beavatkozást. Együttműködésre épülő, a szereplőket több (iskolai) szintről bevonó, a teljes iskolát érintő, társszektorok (családsegítők, gyámügy, ifjúságügy stb.) jó gyakorlatait bemutató, kipróbált és bevált, gyakorlati szemmel bemutatott jó példákat várunk magyar és/vagy angol nyelven.

MIELT HASZNOS ÖNÖKNEK, HA MEGOSZTJÁK JÓ GYAKORLATUKAT?

- A megosztók szakértői visszajelzést kapnak, mely rámutat az esetlegesen fejlesztendő pontokra.
- A megosztás egyben egy európai szintű disszemináció is.
- Része lesz az ESL Portálnak, ami egy folyamatosan fejlődő és bővülő oldal a korai iskolaelhagyás megelőzéséért.
- Amennyiben a megosztott jó gyakorlat a felhasználók által kiemelt minősítést kap, megosztója is aktív szerepet tud játszani a portálon kiépülő szakmai együttműködésekben a korai iskolaelhagyás témájában.

A jó gyakorlatok feltöltését az alábbi oldalon várjuk:
www.oktataskepzes.tka.hu/en/good-practices

Kérdése esetén keresse Szabó Csilla (csilla.szabo@tpf.hu) projektmenedzsert vagy Jakab Erika (erika.jakab@tpf.hu) projektasszisztenst.

Új OECD-kiadvány a pedagógiai tudásról és a tanári hivatásról

Sonia Guerriero (ed.) (2017) *Pedagogical Knowledge and the Changing Nature of the Teaching Profession*, OECD Publishing, Paris

A tanároktól ma mindenki azt várja, hogy folyamatosan frissítsék szakmai tudásukat, és bírálják felül szakmai gyakorlatukat az újonnan felmerülő jelenségek és társadalmi, munkaerő-piaci igények tükrében. Tegyük ezt egy olyan gyorsan változó oktatási környezetben, amelynek feladata, hogy 21. századi képességekkel ruházza fel a diákokat egy rendkívül diverz osztályteremben. A tanári hivatás professzionalizálásának kulcsa ezért talán éppen ez: a tanárok pedagógiai tudásának folyamatos megújulása.

Az OECD országok, de gyakorlatilag a világ minden országa számára központi kérdés, hogy hogyan fejleszthetők a tanárok, milyen szakpolitikai és gyakorlati változtatásokra van szükség a korszerű tanárképzés és a folyamatos szakmai fejlődés hatékony megvalósulása érdekében.

Mit értünk pedagógiai tudáson? A tanítás és a tanulás ismeretét – olyan speciális tanári tudáshalmazt, amely során a diákok szempontjából hatékony tanítási és tanulási környezet jön létre. Világos, hogy a kompetens tanításnak előfeltétele a magas szintű pedagógiai tudás, ugyanakkor még mindig várat magára annak felmérése, hogy a pedagógiai tudás milyen mértékben határozza meg a hatékony tanítást és a tanulók előmenetelét.

A kötet egy két részből álló sorozat első része – az ITEL (Innovative Teaching and Learning) projekt terméke, melynek célja, hogy elméleti keretet biztosítson a tanárok pedagógiai tudását mérő rendszer kialakításához.

A kiadvány első része áttekintést kíván nyújtani a tanári tudásról úgy, hogy megvizsgálja, az egyes alapidokumentumok hogyan határozzák meg a fogalmat, továbbá felvázolja egy strukturális, funkcionális és társadalmi dimenziókból álló értelmezés lehetséges keretrendszerét.

A második rész azt a kérdést járja körül, hogy mennyiben indikátora a tanári minőségnek a pedagógiai tudás. A szerzők áttekintik a tanítási és tanulási folyamatot, a tanári tudás és a tanulói előmenetel összefüggéseit, megvizsgálják, a tanárok hogyan alkalmazzák ezt a tudást döntéshelyzetekben, továbbá azt, hogy hogyan tanítható és fejleszthető a tanári tudás. Megállapítják, hogy az általános pedagógiai tudás rendkívüli fontossággal bír a magas színvonalú tanítás szempontjából, de ugyanilyen hangsúlyos a tanári motiváció és érzékenység is. Azt is igyekeznek feltárni, hogy miben látják a tanárok szakmai felelősségüket. Úgy gondolják, hogy a tudás és a képességek megléte mellett alapvetően meghatározó az eredmény szempontjából, hogy a tanároknak mi a motivációjuk a tanításra; vagyis szakmaiságukat meghatározza a hitük arra vonatkozóan, hogy milyen tanítási képességekkel, elvárásokkal, értékekkel és felelősséggel rendelkeznek.

A kiadvány harmadik része a 21. századi elvárásokkal foglalkozik: milyen hatással van a kor a tanári hivatásra, milyen új elvárásokat támaszt a pedagógusok felé. Foglalkozik a *deeper learning* és a *tudástranszfer* fogalmaival, és három alapvető fontosságú kompetenciaterületet határoz meg: kognitív, intraperszonális és interperszonális. Végül a szerzők javasolják – a kiadványban bemutatott kihívások alapján – további tények feltárását, így lehetséges professzionális megoldási stratégiák kidolgozását is.

Educational Research and Innovation
Pedagogical Knowledge and the Changing Nature of the Teaching Profession
Edited by Sonia Guerriero

Centre for Educational Research and Innovation

Aki többet szeretne tudni saját pedagógiai tudása gyakorlati szintű átgondolásának lehetőségeiről, keresse A **21. század angolnyelv-tanára** című pedagógus-továbbképzésünket, melynek résztvevői megismerik a *21st Century Learning Design* című kutatás eredményeit, és képet kapnak azok lehetséges tantermi hasznosításáról, alkalmazásáról oktatónktól, Prievara Tibortól, A 21. századi tanár című könyv szerzőjétől.

A képzésről részletesebben a *Képzési ajánlóban*, a x. oldalon vagy honlapunkon olvashat: www.tka.hu/kepzesek/5295/a-21-szazad-angolnyelv-tanara!

Az összefoglalót a kiadvány alapján készítette:
SZÚCS MARIANNA
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

Élmény, ötlet, tanulás – Alma a fán – Digitális pedagógus

IKT eszközök kreatív felhasználása az oktatásban

2017 tavaszán valósítottuk meg a Tempus Közalapítvány EFFECT nemzetközi projektje keretében az *Alma a fán – Digitális Pedagógus – IKT-eszközök kreatív felhasználása az oktatásban* című pilot képzést, amely azt vizsgálta, hogy az IKT-eszközök tanórai használata hogyan támogatja a kollaboratív tanulást, illetve hogy a részt vevő tanárok mennyire tudják az együttműködésen alapuló képzést saját egyéni fejlődésük szolgálatába állítani.

HÁROM RÉSZTVEVŐT KÉRDEZTÜNK A KÉPZÉSEN SZERZETT TAPASZTALATAIRÓL.

DEREKASNÉ OROSZ ANDREA (B1)
Bükkábrányi Arany János Általános Iskola,
Bükkábrány
intézményvezető, magyar szakos tanár,
könyvtáros tanár, közoktatási szakértő

BIRÓNÉ SZABÓ BRIGITTA (B4)
Erőss Lajos Református Általános Iskola,
Püspökladány
magyar–történelem szakos tanár

EICHARDT JÁNOS (B1)
Hamvas Béla Gimnázium,
Oroszlány
biológia–rajz szakos tanár

MILYEN 21. SZÁZADI KIHÍVÁSOKKAL SZEMBESÜLNEK A TANÁROK SZERINTED?

- **Biróné Szabó Brigitta:** A digitális nemzedékek közötti szakadék mélyülésével arra kell törekednünk, hogy diákjainkkal megtaláljuk a közös hangot. Sokszor halljuk és tapasztaljuk, hogy a digitális kultúra hatása az oktatás és a tanulás világára alapvető fontosságú. A tanítási folyamatokhoz kapcsolódó kompetenciaelvárások között is szerepel az IKT integrálása különböző tanulási helyzetekbe.
- A diákjaink bárhol, bármikor, bármilyen információhoz hozzájuthatnak, ezért arra kell őket tanítani, hogyan használják, ellenőrzik ezeket.
- Ehhez nekünk, tanároknak is fejlesztenünk kell módszertanunkat, illetve hatékony tanulási környezetet kell biztosítani a diákok számára. Nem eszközhasználatot kell tanítani - hiszen ahhoz nagyon jól értenek -, hanem azt, hogyan használják ezeket eredményesen a tanulási folyamatban.
- 21. századi elvárás az is, hogy együttműködésre, problémamegoldásra tanítsuk, neveljük diákjainkat.

MI A TAPASZTALATOD A TECHNOLÓGIAI ESZKÖZÖK TANÓRAI ALKALMAZÁSÁRÓL?

- **Derekasné Orosz Andrea:** Általános iskola felső tagozatán a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításában 4. éve használom az informatikai eszközöket. Ahogy bővül az iskola IKT eszközkészlete, valamint a saját ismeretköröm a digitális pedagógiai módszerekről, úgy alakul át a tanítási gyakorlatom. A gyerekek lelkesedése, tanórai munkája folyamatosan megerősít a módszertani váltás fontosságában. Bár a tanórákra való felkészülés sokkal több időt, és folyamatos önképzést igényel, az alkotó munka légköre, valamint az érezhető, sokoldalú fejlesztő hatás motiválja az ilyen óraszervezést.
- A tanárnak digitális kalauzként meg kell találnia a pedagógiailag hasznos lehetőségeket, amelyet kínál a minden tanuló zsebében, saját szobájában elérhető eszköz. A tanulási nehézséggel küzdő tanulók esetében kiemelten tapasztalom a digitális eszközök motiváló hatását az órán, sikerélményt nyújt számukra az aktív eszközhasználatra épülő páros és csoportos munkaforma.
- **Eichardt János:** A gimnáziumi diákok információéhségük csillapítására a hagyományos könyvek helyett a netes felületeket használják. Számukra egy-egy adat megszerzésének az útja izgalmasabb, mint maga az információ ténye. Jobban megfogja őket az út során szerzett ismeret, mint ha csak egyszerűen megtanulják a könyvből, valamint egy élményszerű tanulóval az egyes információkat nem csak megtanulja, hanem össze is kapcsolja más ismeretekkel.

MIBEN KÍNÁL EGYEDI TARTALMAT AZ ALMA A FÁN-DIGITÁLIS PEDAGÓGUS- IKT ESZKÖZÖK KREATÍV FELHASZNÁLÁSA AZ OKTATÁSBAN CÍMŰ KÉPZÉS A VÉLEMÉNYED SZERINT?

- **Eichardt János:** Ez egy komplex képzés, mely az IKT-eszközöket csak alapnak tekinti, nem annak használatára tanítja meg a résztvevőt. A kollaboratív tanulás módszereként használja az IKT-eszközök nyújtotta lehetőségeket.
- **Derekasné Orosz Andrea:** A képzés egyedisége szerintem a hálózatépítés. A közel 20 évnyi pedagógiai munkám megmutatta számomra, hogy a pedagógus önfejlődésének legfőbb záloga a szakmai kapcsolatrendszere, az abban rejlő kapcsolati tőke a modern technológia kínálta lehetőségekkel a legkisebb településen is lehetővé teszi a szakmai megújulást. A képzésen 29 kollégával együttműködve megtapasztalhattam, hogy a tevékenységbe ágyazott csoportos tudásmegosztásra épülő tréningek ugródeszkaként segítettek a saját elkötelezettségemet a digitális pedagógiai módszertan további megismerésében és alkalmazásában.
- **Biróné Szabó Brigitta:** Az offline képzés és az online támogatás együttes jelenléte, a tutorálás újdonság volt számomra. Az együttműködést ilyen módon középpontba állító képzésről még nem hallottam. Közös feladataink megoldásánál nem okozott gondot az, hogy az ország különböző pontjain élünk. Ha akarunk, együtt tudunk lenni az online térben, és közösen alkotunk. Az első ilyen felejthetetlen élményt ebben a közösségben, ezen a képzésen kaptam.

HOGYAN TUDOD A KÉPZÉSEN MEGSZERZETT TUDÁST KAMATOZTATNI A MINDENNAPI TANÍTÁSI GYAKORLATODBAN?

- **Eichardt János:** Fontos a helyes egyensúly megteremtése. Vannak olyan órák, ahol könnyedén alkalmazhatóak web 2.0-s alkalmazások, ám az órák egy részénél inkább a hagyományos módszertan célravezetőbb. A legsikeresebb a QR-kódos gyakorlat tanórai átültetése volt, melyet magam is kipróbáltam a gyakorlatban. Az okostelefon szinte mindegyik diák zsebében ott lapul, ennek segítségével kikódolható rejtett információkat adtam meg a csoporttagoknak, hogy játékos formában jussanak el a megoldásig. A diák önálló döntést hoz egy csapat tagjaként. Egyszerre élvezi, és könnyen megjegyzi a tananyagot.
- **Biróné Szabó Brigitta:** A képzésen ismerkedtem meg a Padlet nevű virtuális falijútsággal, azóta viszont már több Padletem van. Az első képzési, tanulási naplóként működik, sok újdonság került már rá, minden képzési nap után tovább bővül. A tanítványaimnak több oldalt is létrehoztam, feladatmegoldásokat, ötleteket, véleményeket gyűjtünk. A kollégáimat is megismerttettem egy nevelőtestületi értekezlet alkalmával a Padlettel. Digitális ötlettárként használjuk a Digitális Témahéthez.

MIT GONDOLSZ, MIÉRT VÁLT KÜLÖNÖSEN FONTOSSÁ A TANÁRI KÖZÖSSÉGEK KIALAKULÁSA ÉS KÖZÖS SZAKMAI FEJLŐDÉSE?

- **Derekasné Orosz Andrea:** Szűkebb környezetemben, az észak-magyarországi régióban különösen igaz az a megállapítás, hogy az innovatív pedagógiai szemlélet inkább „magányos hősökre”, egy-két kitartóan próbálkozó pedagógusra jellemző. Fontos, hogy ezek a kollégák ne szigetelődjenek el, találjanak motiváló szakmai kapcsolatokat, váljanak aktív tagjává olyan tanulóközösségeknek, ahol kibontakozhatnak.

MIT TARTASZ A KÉPZÉS LEGFŐBB ERŐSSÉGÉNEK?

- **Biróné Szabó Brigitta:** A képzési napok nagyon inspiráló és kellemes közegben telnek, a köztes időben is sok segítséget kapunk a feladatmegoldásokhoz, folyamatos online támogatást élvezünk. A beadott munkákat mindig szövegesen értékelik, a visszajelzések megerősítenek, bátorítanak, soha nem elmarasztalóak. Sokat tanulunk tőlük és egymástól!
- **Eichardt János:** Nagyon jónak tartom, hogy játékokon keresztül, gyakorlatban mutatnak meg egy-egy alkalmazásbeli lehetőséget, melyet ki is próbálhatunk a folytatást, a tudásunk elmélyítését ránk bizzák. A csoport együttműködését is erősítik, hiszen vannak közöttünk olyanok, akik már évek óta használják digitális eszközöket a tanításuk során, de vannak kevésbé rutinosak is. Fontos része a képzésnek, hogy egymástól is tanuljunk. Több olyan feladat is volt, mely elősegítette, hogy a résztvevők jobban megismerjék egymást, ezáltal pedig fejlődünk mi magunk, és fejleszthetjük a diákjainkat is.

A program sikerét tapasztalva úgy gondoljuk, hogy szeretnénk többek számára biztosítani a lehetőséget a képzésen való részvételre. Ezért a képzést a jövőben akkreditáltatni kívánjuk, melyre szeretettel várunk minden érdeklődőt. (kepzes@tpf.hu)

További tanórai alkalmazható hasznos digitális módszertani ötletekért kérjük, látogasson el honlapunkra, www.digitalismodszerter.tka.hu

GARAI KATALIN
Tempus Közalapítvány
Tudásmenedzsment csoport

Kétkultúrájú iskolából interkulturális közösség

INTÉZMÉNY:
BUDAPESTI NEMZETKÖZI ISKOLA ÉS
MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ
ÁLTALÁNOS ISKOLA

PROJEKT CÍME:
HÍD A KULTÚRÁK KÖZÖTT

KOORDINÁTOR:
VÁLYI ÉVA

HONLAP:
WWW.BRIDGINGTHEGAPISB.WEBLY.COM

A Budapesti Nemzetközi Iskolában végzett munka túlmutat egy **Erasmus+ mobilitási projekt** határain. Nemcsak a munkatársak nyelvi és módszertani fejlesztése volt a cél, hanem az is, hogy a brit és a magyar alaptantervet jobban összehangolva új tanmeneteket alakítsanak ki. Az iskola első Erasmus+ projektjének köszönhetően átalakították a pedagógiai programjukat, és most már új, kétnyelvű bizonyítványt is kapnak a tanulók. Hogy eközben hogyan kerültek egymáshoz közelebb az amerikai, indiai, ír és magyar kollégák, arról Vályi Éva koordinátor mesélt.

Kérem, segítsen megérteni a problémát, amelyből a projektjük kiindult: a hétköznapi napokban milyen nehézségeket jelent az iskolájukban, hogy kétféle tananyagot kell összehangolniuk?

Nemzetközi és kéttannyelvű osztályainkba sokféle gyerek jár, van, aki egyáltalán nem beszél magyarul, de hosszú évek óta itt él; van, aki csak rövid ideig tartózkodik hazánkban; és vannak olyan magyar gyerekek, akik mind a két nyelvet, kultúrát és tananyagot szeretnék elsajátítani. A diákjaink egyszerre teljesítik a magyar és az angolszász követelményeket, ami a gyerekek szempontjából túlterheltséget jelent, a tanárok szempontjából pedig szükségessé teszi a kétféle alaptanterv közelítését és az értékelések sztenderdizálását. Emellett nálunk különböző nemzetiségű és nyelvű pedagógusok dolgoznak együtt, ezért fontos, hogy minél jobban megértsék egymást mind a nyelv, mind a kultúra, mind pedig az alkalmazott tanítási módszerek tekintetében, hiszen nap mint nap együtt dolgoznak az osztályokban.

Miért épp az Erasmus+ programot hívták segítségül?

Az Erasmus+ program olyan szakmai építkezési lehetőséget kínál, ami életre szóló élmény is egyben. Volt egy személyes élményem korábban, amikor egyéni pályázóként mehettem ki egy angliai egyetemre két hétre. Ez máig az egyik legmeghatározóbb emberi és szakmai tapasztalat számomra, hiszen mindig szerettem volna ott egyetemista lenni, és ezzel egy fiatalkori álmom vált valóra. Ezt szerettem volna továbbadni a kollégáimnak is, mert tanárként én is tapasztalom, hogy milyen szellemi, érzelmi, idegi fáradtság tud úrrá lenni rajtunk, és ebben mennyire sokat segíthet egy ilyen típusú felgyűlés.

"...tanárként én is tapasztalom, hogy milyen szellemi, érzelmi, idegi fáradtság tud úrrá lenni rajtunk, és ebben mennyire sokat segíthet egy ilyen típusú felgyűlés."

"A közös munka közben jobban összekovácsolódtunk, mint évek alatt a tanárban."

Kinek az ötlete volt a projekt kidolgozása és hogy zajlott ez a gyakorlatban?

Az ötlet Kass Eszter művésztanárnöknek köszönhető, aki évtizedes odaadó tanító és alkotó munkája után újfajta inspirációt keresett. Ő hívta össze a munkatársakat, hogy találjunk ki valami új dolgot közösen. Tízen összegyűltünk, és egy igazi, innovatív megbeszélésen vettünk részt. A közös munka közben jobban összekovácsolódtunk, mint évek alatt a tanárban. Valódi csapatmunka volt, ami nekünk, magyaroknak talán nehezebb műfaj, hiszen nem ebben nőttünk fel, de az amerikai kollégák lubickoltak ezekben a helyzetekben. Hamar összeállt, hogy kinek, milyen belső motivációból fakadó szakmai jövőképe van, és mindenki kiválasztotta a számára legideálisabb továbbképző kurzust. Ezután minden héten találkoztunk és kidolgoztunk egy-egy témát, így állt össze végül a pályázati anyag.

Milyen külföldi kurzusokon vettek részt az iskola tanárai?

Hét kollégánk utazhatott ki az Egyesült Királyságba és Írországba nyelvi és módszertani továbbképzésekre. Többek között kreatív nyelvtanítási ötletekkel ismerkedtek meg, foglalkoztak a motivációval mint a sikeres tanítás kulcsával, valamint azzal, hogy a művészetet hogyan lehet beépíteni a különböző tanórákba. Hazatérve mindannyian megosztották a tapasztalataikat, így hallhattunk előadást arról, hogy az idegen országba kerülés milyen pszichológiai változásokat okozhat, részletes betekintést nyertünk a brit oktatási rendszerbe, és megismerhettük az eTwinning programot is.

Ön szerint mi a legnagyobb eredmény, amit elérték?

Nagy változást hozott a projekt az iskola életébe, ugyanis Tim Graf kollégánk az értékelés és a minőségfejlesztés témájával foglalkozott, és készített egy kérdőívet, amelyből kiderült, hogy a diákok szeretnék a természettudományos tantárgyakat is idegen nyelven tanulni. Reagálva erre az igényre, bevezetjük ezt az újítást az iskolában. Ismerve az angolszász tananyagokat és tanítási módszereket, ez valóban nagyon előnyös lesz a diákoknak.

Emellett az is fontos, hogy mi pedagógusok megtanultunk tenni magunkért. Szakmailag és emberileg, kalandvágyból vagy tanulás céljából... A felkészülés során megtapasztaltuk a közös célért folytatott együtt gondolkodás és projektmunka szépségét és örömet, és ezt azóta mindenki a maga szintjén, területén próbálja kamatoztatni. A pedagógusok kitágult perspektívával érkeztek haza a kurzusokról, és ezt mindannyian közvetítették is a tantestület felé.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

Az intézményben látványosan jól szervezett team működött a projekt megvalósítása során. A koordinátor folyamatos nyomon követéssel biztosította a magas színvonalú, minőségi projektmenedzsmentet. Példaértékű, hogy a résztvevők a projekt előtt, alatt és után egy olyan önértékelési kérdőívet használtak, melynek tartalma önértékelő és minőségbiztosítási célokat is szolgált.

"...a fiatal, világot látott tanárok éppúgy tanulhatnak az idősebb kollégáiktól, mint fordítva."

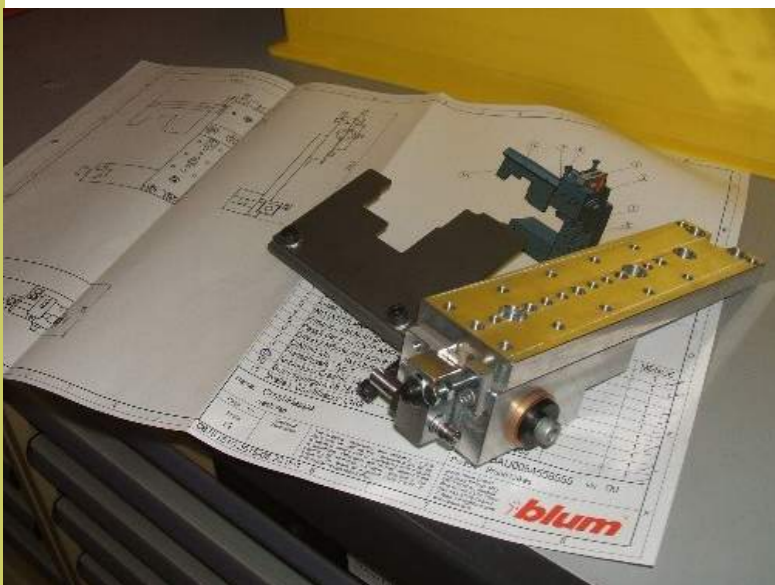
Hogyan osztották meg a tapasztalataikat a munkatársaikkal?

Érdemes szem előtt tartani, hogy a fiatal, világot látott tanárok éppúgy tanulhatnak az idősebb kollégáiktól, mint fordítva. Ezért amellett, hogy a projektben résztvevők mindannyian tartottak előadásokat és workshopokat a külföldi tapasztalataikról, arra is teret biztosított a vezetőség, hogy a tantestület minden egyes tagja bemutathasson egy-egy játékot vagy módszert, amit az óráin alkalmaz. Így közös üggyé vált az a szemlélet, hogy érdemes megújulni és egymástól tanulni. A kollégák a megismert módszertani ötletekből ihletet meríthettek, és a workshopok egyes részleteit is többen továbbvitték: van, aki az angolszász oktatásban természetes, játékos kommunikációs feladatokkal (pl. jigsaw, mingling) mozgatja meg azóta a gyerekeket az órákon; van, aki elkezdte használni a Prezit; mások az élménypedagógia és a hangulatteremtés fontosságát ismerték fel. Emellett a tartalom alapú nyelvtanítás (CLIL) is egyre több tanórán jelent meg a projektnek köszönhetően.

Sokféle célt valósítottak meg egy nagyon komplex projektben. Mi kellett ahhoz, hogy ez sikerüljön?

Hozzá vagyunk szokva, hogy nálunk dinamikusak a hétköznapiak. A projekttel csak munkaidőn túl tudtunk foglalkozni, de lelkiismeretességgel és csapatmunkával végig tudtuk vinni. Koordinátorként nem voltam egyedül a sok adminisztrációval, a kollégáimra mindig számíthattam, ezért így utólag egyszerűnek tűnik az egész. Nagyon jó érzés, hogy kétkultúrájú iskolából valódi interkulturális közösséggé váltunk, és egészen biztos, hogy a projektnek még lesz folytatása.

GYŐRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

Iskola – az életre készít fel?

INTÉZMÉNY:
PÉCSI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
ZIPERNOWSKY KÁROLY MŰSZAKI
SZAKGIMNÁZIUMA

PROJEKT CÍME:
SZAKMAI GYAKORLAT TELJESÍTÉSE A
HÖHERE TECHNISCHE BUNDES
LEHR- UND VERSUCHSANSTALT
BREGENZ ISKOLÁBAN

KOORDINÁTOR:
Naszári László

HONLAP:
WWW.ZIPERNOWSKY.HU/~NASZLACI/
ERASMUS+/INDEX.HTML

*"Ez olyan magas fokú precizitást,
felelősségtudatot ültetett el
tanulóinkban, ami a jelenlegi
magyar szakközépiskolai oktatási
rendszerben csak különleges
esetekben valósulna meg."*

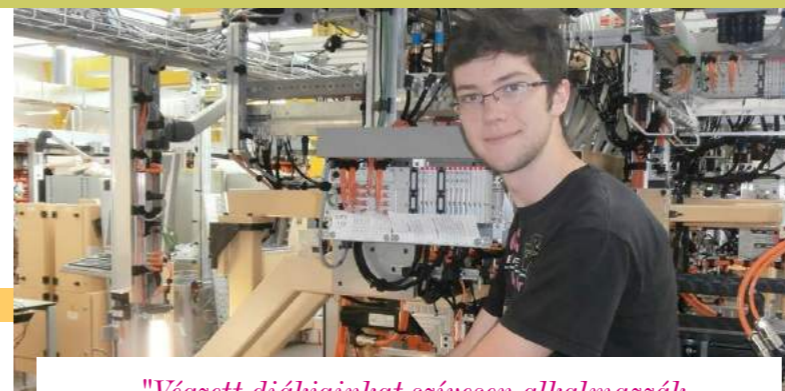
22 évre visszatekintő múltja van a pécsi Zipernowsky Károly Műszaki Szakgimnázium és osztrák partnere kapcsolatának. Mindkét iskolában gépész és elektronikai tárgyakat oktatnak. Naszári László, az iskola szakmai igazgatóhelyettese és a projekt koordinátora szerint azért nyerhettek nívódíjat, mert nem az Erasmus+ program célkitűzéseit próbálták adaptálni valamilyen ötletre, hanem az iskola céljai találkoztak az Erasmus+ program elveivel.

Hat gépészet, illetve elektronika-elektrotechnika szakmát tanuló diákjuk vett részt szakmai gyakorlaton Ausztriában. A projektben a diákok önállóságra nevelése hangsúlyos helyen szerepelt. Miért érezték ennek szükségét?

Az önállóság, a felelősségtudat kialakulásához vezető úton minden lehetséges módon támogatjuk a diákjainkat, mert úgy gondoljuk, ennek az iskolai élet után is nagy hasznát veszik majd: önállóan keresnek munkát, és a munkahelyükön bizonyos folyamatokat önállóan szerveznek és valósítanak meg. Erre a projektben is odafigyeltünk, fontos volt számunkra, hogy tudjanak vonatjegyet venni, menetrendet értelmezni, megismerjék az utasbiztosítások fajtáit, és kössenek biztosítást. Természetesen ehhez minden segítséget megadtunk, de a kivitelezést ezek alapján saját maguknak kellett megvalósítaniuk, mert jobban fognak boldogulni az életben is, ha önállóan intézkednek saját ügyeik érdekében.

Hogyan tudták kivitelezni, hogy a diákok tanműhelyben és üzemi körülmények között is gyakorolhassák a szakma fogásait?

Számunkra fontos az iskola és az üzemek összhangjának a kialakítása. Úgy véljük, hogy a tanulók gyakorlati tapasztalatot igazán csak üzemi körülmények között szerezhetnek, így válhatnak a hozzánk kerülő diákokból valóban jó szakemberek. A bregenzi iskola rendkívül szoros kapcsolatban áll a környező üzemekkel. Tőlük kapják a műhelyükben lévő berendezések, gépek túlnyomórésztét is. Ennek köszönhető, hogy a diákok nemcsak az iskolai tanműhelyben végeztek gyakorlatot, hanem a cégek valódi ipari termelőüzemeiben is. Ez olyan magas fokú precizitást, felelősségtudatot ültetett el tanulóinkban, ami a jelenlegi magyar szakközépiskolai oktatási rendszerben csak különleges esetekben valósulna meg.

*"Végzett diákjainkat szívesen alkalmazzák
a magyarországi KKV szektorban..."*

A diákok már a mobilitásuk alatt is valamilyen terméken dolgoztak. Mi volt ezzel a céljuk? Milyen területeken tudták hatékonyan felhasználni a tárgyukat?

A szakmai gyakorlat programját úgy alakítottuk ki, hogy egyrészt gyakorlati ismeretekhez jussanak a diákjaink, másrészt munkájuk eredményeképpen az oktatásban is használható termék készüljön el. Nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy ezek hasznos, működőképes tárgyak legyenek, mert ezeknek a látványossága és egyszerűsége a tananyagot közelebb hozza a diákokhoz. Egy-egy rövid, fontos témát dolgoztak fel, és azt emelték ki belőle, azt látták el illusztrációval, modellel, metszettel, amit nehezebb volt megtanulniuk. Ezért mi tanárok is megtudhatjuk, mire kell nagyobb hangsúlyt fektetni, milyen módon lehet a diákok számára érthetőbben magyarázni ezeket a témákat.

A termékeket kiállítottuk a folyosón, ahol minden nap láthatják a diákok. Egyfajta reklámok ezek, ha nem is koncentrálnak rájuk, a tudatalattinkba beég. Ezt a tanítványaimmal a kismegszakítót bemutató vitrin esetében ki is próbáltam, több részletre emlékeztek a kiállított tárgyaknak köszönhetően.

Az ötlet egyébként már nagyon régi, a vitrinekben lévő eszközök az iskolában tanított tárgyakhoz kötődnek. A tartalmuk időnként elavul, ezért felújítjuk őket, az időszzerű tananyaghoz igazítjuk. De a kiállítást a diákok hozták létre, saját kezük munkáját állítjuk ki, ezért megbecsülik, vigyáznak rá, és az érettségi találkozók alkalmával is megnézik őket. Büszkéik rá, hogy az iskola értékeit ők is gyarapították.

Hogyan tudnak elhelyezkedni a végzett diákok?

Végzett diákjainkat szívesen alkalmazzák a magyarországi KKV szektorban, mert ezek a cégek általában nem ugyanolyan termék nagy sorozatú gyártásával foglalkoznak, hanem a cég profiljába vágó egyedi megrendelések vannak. Ezek elkészítéséhez megfelelő elméleti háttérrel rendelkező gyakorlati szakemberekre van szükség. Egyik résztvevőnk jelenleg egy olyan cégnél dolgozik műszerészként, ahol saját fejlesztésekkel világszínvonalú termékeket állítanak elő. A projektben részt vevő többi tanulóknak pedig egyetemi tanulmányait végzik éppen.

Mennyire tartják fontosnak a helyi kamarával és a régió vállalkozásaival való kapcsolattartást?

Iskolánk, és elődjeinek 105 éves fennállása óta elképzelhetetlen, hogy ne tartsuk fenn velük a kapcsolatot. A helyi kamara pályaválasztási fórumain – ahol leendő diákok és szülők is részt vesznek – rendszeresen bemutatjuk az iskolánkat és az elért sikereinket. Emellett folyamatos visszajelzéseket kapunk az ipar és a kamara felől, a felmerült képzési, pályaaorientációs igényekről, a cégek pedig gyakran keresnek meg szakember-utánpótlással kapcsolatban. A felmerült igények kielégítését vagy saját erőből, vagy pályázati keretből tudjuk megvalósítani. E ponton tudnak találkozni a támogatást nyújtó szervezetek, a pályázati lehetőségek és a felmerült igények.

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A partnerrel együtt kidolgozott változatos szakmai program komoly feladatok elé állította a résztvevőket. Fontos kiemelni, hogy több területen is önállóságot biztosítottak a diákoknak. A szakmai gyakorlat során ez volt a legfontosabb értékmérő. Az önálló tevékenységekhez pedagógiaiailag jól megválasztott motiváló és ellenőrző eszközöket használtak. Szintén jó gyakorlat és újíto hatású módszer a szakmai gyakorlat során olyan demonstrációs eszköz készítése, melyet a küldő intézmény a későbbiek során is használni tud az iskolai oktatásban.

Kiemelésre méltó, hogy kamarai szervezésben fontosnak tartja az intézmény a projekt eredmények bemutatását a régió vállalkozásai számára is.

*"Egy-egy ilyen munka során kénytelen szintézist
teremtteni a diák a különféle órákon tanult
tananyagok között."*

A projekt hatással lehet-e valamely aktuális társadalmi, oktatási vagy szakmai problémára?

A jelenlegi és a régi oktatási rendszereknek is hátránya a tantárgy alapú oktatás. A diákok nem mindig tudják például a fizika órán tanultakat összekapcsolni a szakmai órákkal. Ennek kiküszöbölésére próbáljuk a projektben is leírt termékek elkészítését szorgalmazni. Egy-egy ilyen munka során kénytelen szintézist teremteni a diák a különféle órákon tanult tananyagok között. Iskolánk elsősorban szakmai ismereteket, annak megszerzésének módját, alkalmazását tanítja. Azt az utat próbáljuk megtalálni, hogy miként lehet egy adott gazdasági, társadalmi környezetben a munkaerőpiacon érvényesülni. Bízunk benne, hogy kellő ismerettel látjuk el diákjainkat és így nagyobb esélyük lesz arra, hogy életútjuk során helyesen dönthessenek, ne csupán sodródjanak az árral.

BERKES BLANKA
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ mobilitási csoport

Játszva tanulni és játékosan tanítani

Fejleszd a vállalkozásod és a készségeid!

INTÉZMÉNY:
TREBAG SZELLEMI TULAJDON- ÉS
PROJEKTMENEDZSER KFT.

PROJEKT CÍME:
PLAY & LEARN –
VÁLLALKOZÓI KÉSZSÉGEK AZ
AGRÁRSZEKTORBAN (PLENTIS)

KOORDINÁTOR:
KÖVESD ANDREA

HONLAP:
WWW.GAME.PLENTIS.EU

*"Az Agropoly-t elsősorban
oktatójátékként kell kezelni,
de az is fontos volt számunkra,
hogy élvezetes legyen a
gyerekek számára."*

Egy játék, amelyet nem csak, hogy nem tilos az órán játszani, hanem egyenesen ajánlott, és még a Tajvani Egyetem is szeretné kipróbálni? Ismerkedjen meg az Agropoly-val, amely az agrárszakképzésben tanuló fiatalok vállalkozói készségeinek fejlesztésére jött létre. Az **Erasmus+ program** támogatásával megvalósult projektről a TREBAG Szellemi tulajdon- és Projektmenedzser Kft. képviselőjében Kövesd Andrea koordinátorral és Lengyel Adrienn projektmenedzserrel beszélgettünk.

Hogyan jellemeznék az Agropoly-t valakinek, aki még sosem hallott róla?

Ez egy Monopoly típusú oktatójáték, amely a gamifikáció módszerével segíti a 10-12. osztályos, agráriparban tanuló fiatalokat a mezőgazdasági ismereteik elmélyítésében és a vállalkozói készségeik fejlesztésében. A diákok hatékonyan tanulhatnak, szórakoztató feladatokon és játékokon keresztül motiváljuk őket, hogy szinte észrevétlenül sajátíthassák el a leendő szakmájukhoz és a vállalkozói pályához szükséges ismereteket.

Honnan származik az ötlet, hogy egy ilyen oktatójátékra szükség lenne?

Az ötlet a Trebagnál fogalmazódott meg, mivel az elmúlt években több ilyen kezdeményezésben voltunk érintettek. A játékosításhoz, a játékkal való oktatáshoz egy TÁMOP projekten keresztül kerültünk közel, illetve bekapcsolódtunk egy, a vállalkozói készségek fejlesztését célzó kezdeményezésbe, és ezeket a tapasztalatokat kapcsoltuk össze egy olyan felület létrehozásában, amelyről úgy gondoltuk, a gyerekek érdeklődésére számot tarthat, két év alatt kivitelezhető, később pedig továbbfejleszhető, bővíthető.

Vannak konkrét terveik a továbbfejlesztésre?

Igen, folyamatosan keressük a lehetőségeket és a forrásokat, hogy tovább bővíthessen, más területekre is adaptálható legyen az Agropoly, illetve a koncepció. Érkeznek megkeresések is hozzánk, legutóbb a Tajvani Egyetemtől, amely szeretné beépíteni a játékot a helyi oktatásba.

"Többen jelezték a tanárok közül is, hogy ha kész az anyag, küldjük el nekik, hogy ebből is meríthessenek a szaknyelvi oktatáshoz."

Milyenek voltak a gyerekek visszajelzései? Változtattak volna valamit, és ha igen, volt erre lehetőség?

Az Agropoly-t elsősorban oktatójátékként kell kezelni, de az is fontos volt számunkra, hogy élvezetes legyen a gyerekek számára. Éppen ezért, a projekt első négy hónapjában igényfelmérést végeztünk, amelyben 300 magyar, cseh, spanyol és román diákot kérdeztünk meg arról, hogy milyen módszerekkel tanulnának szívesen, azután pedig teszteltük is a létrejött játékot. Azt nagyon szerették, hogy nincs időkorlát, addig lehet gondolkodni, amíg jólesik, a játék kiírja, hogy hány százalékot ért el, és ők döntenek el, hogy újra próbálkoznak, még gondolkoznak rajta, vagy megelégszenek az elért eredményükkel. Több mint ötszázan játszották végig a játékot, a jelentős részük nagyon pozitívan nyilatkozott róla, az ötleteiket, az általuk jelzett hibákat pedig beemeltük a fejlesztési folyamatba. Ennek eredménye, hogy például a játékot átalakítottuk, picit hasonlatosabbá tettük egy klasszikus asztali társasjátékhoz, így nagyobb élményt jelent, tovább tart. Egy másik kérésnek a teljesítésén jelenleg is dolgozunk: a gyerekek nagyon örülnének, ha a pontjaikért épületeket tudnának vásárolni, ami egyfajta bónusz lehet a játékban.

Mennyire találják nehéznek a gyerekek a játékot?

A játékot a 17-18 éves korosztály számára terveztük, a szakközépiskolák anyagát tartalmazza. Leteszteltük tanárokkal is, valamint a Közép-magyarországi Agrár Szakképző Központnak (KASZK) és más iskolák tanárainak is megmutattuk, hogy ne maradjon benne olyan, ami nem hangzik el az órákon. Biztos, hogy mezőgazdasági háttér és ismeretek nélkül ezek a feladatok nagyon nehéznek tűnhetnek, de a gyerekek ezt tanulják. A fordításoknál merült fel, hogy csak szakfordítóval érdemes dolgoznunk, mert az agrár szaknyelv tanításához is jelentős segítséget adhatunk, nem csak itthon, hanem a többi országban is. Többen jelezték a tanárok közül is, hogy ha kész az anyag, küldjük el nekik, hogy ebből is meríthessenek a szaknyelvi oktatáshoz.

Hogyan tud jól működni az Agropoly, ha számba vesszük, hogy más-más országokban a szakmai ismeretanyagra vonatkozó elvárások is különbözők lehetnek?

A projekt első fázisában erre vonatkozóan is készítettünk felmérést, amelynek eredményeként a vállalkozási ismeretek oktatása nagyon nagy szórást mutatott. Ennek megfelelően a játékot úgy alakítottuk ki, hogy nem egyetlen egységes tantervet tükröz. Lehetséges csak egyes egységeit felhasználni, vagy csak egy-egy részét beépíteni a tanórába, nem kell az egészet végigjátszani. Kihívást jelentett úgy alakítani a részleteket, hogy egyrészt a vállalkozási készségek fejlesztését segítse a játék, másrészt pedig megmaradjon a rugalmasság, ami lehetővé teszi, hogy több partnerországban is tudják használni. A játék szerkesztőfelületén minden partnernek volt lehetősége, hogy a kérdéseket végignézzék, és ha náluk nem tanítják, vagy nem úgy tanítják, vagy

A PROJEKT ÉRTÉKEI:

A platform a vállalkozási készségek tanításának három alapvető módszerét tömöríti magába, egyrészt elméleti tudást nyújt, másrészt gyakorlati esettanulmányokat és szimulációkat mutat be, harmadrészt egy működő vállalkozás mindennapi szituációit tapasztalhatják meg a diákok játékos módszerekkel. A módszerek együttes alkalmazása egy diákokkal együttműködő és projekt alapú oktatást tesz lehetővé, amely segít felkelteni és fenntartani a diákok érdeklődését, motivációját, és amely növeli a diákok vállalkozásfejlesztéshez kapcsolódó kompetenciáit.

"A tanároknak nyitottnak kell lenniük, miközben úgy érezhetik, ez plusz teher. Kimondottan ebben segít az elkészült tanári kézikönyvünk..."

egy másik verzió jobb lenne, akkor kicserélhetnék. A partnerek tehát szabad kezet kaptak, hogy az adott országhoz leginkább megfelelő feladatot építsék be.

Mit tanácsolnának azoknak a tanároknak, akik kevésbé mozognak otthonosan az online világban, merjenek-e próbálkozni az Agropoly-val?

Nagyon fontos, hogy a tanárok tudják használni a felületet, hiszen nekik kell továbbadni ezeket az ismereteket a gyerekeknek. A KASZK-ban sokat beszélgettünk arról, hogy milyen nehéz, hogy sokan még mindig kizárólag tudást akarnak átadni, és nem kompetenciákat fejleszteni. Természetesen vannak, akik könnyebben, szívesebben dolgoznak új módszerekkel, próbálnak ki új dolgokat, és szerencsére sokan használnak ma már játékos módszereket is, hiszen ezt sokszor szívesebben veszik a gyerekek. A tanároknak nyitottnak kell lenniük, miközben úgy érezhetik, ez plusz teher. Kimondottan ebben segít az elkészült tanári kézikönyvünk, amelyet kinyomtatva el is küldtünk az agráriskoláknak, illetve online is elérhető, tele magyarázatokkal, mankókkal a tanárok számára. Ennek használata hozzájárulhat, hogy pedagógiai szempontból minél jobban be tudják illeszteni a játékot a tanórai keretek közé. Összességében azt látjuk, hogy a tanárok munkáját könnyíti meg az Agropoly: ha egy kevés plusz energiát befektetnek, a diákok sokkal egyszerűbben tanulják meg a szükséges ismereteket a játék segítségével.

ARANY ANETT
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs Egység

PÁLYÁZATI TIPPEK

HOGYAN OLVASSUK AZ ERASMUS+ PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓT?

Gyakorlati tanácsok az Erasmus+ Programme Guide olvasásához

SZERETNE PÁLYÁZNI AZ ERASMUS+ PROGRAMBAN? NEM TUDJA, HOGY MELYIK ERASMUS+ PÁLYÁZATTÍPUSBAN ÉRDEMES PÁLYÁZNI? VAN MÁR NYERTES ERASMUS+ PÁLYÁZATA, DE MÁS PÁLYÁZATTÍPUS IS ÉRDEKLI? AZ ERASMUS+ PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ MINDEN KÉRDÉSÉRE VÁLASZT AD – HA TUDJA, HOGYAN ÉRDEMES OLVASNI A LEGGYAKRABBAN HIVATKOZOTT ÚTMUTATÓT. CIKKÜNK EBBEN IGYEKSZIK GYORS SEGÍTSÉGET NYÚJTANI.

KIKNEK SZÓL AZ ÚTMUTATÓ?

Az Erasmus+ pályázati útmutató mindazoknak szól, akik alapos ismereteket szeretnének szerezni az Erasmus+ programról, legyen szó akár részt vevő intézményekről, akár egyéni résztvevőkről.

HOGYAN KEZDJÜNK NEKI AZ OLVASÁSNAK?

Az Európai Bizottság is szükségesnek érezte, hogy a fenti kérdéssel foglalkozzon, mivel egy egész weboldalt szentelt a „How to read the Programme Guide” kérdésnek saját felületein, ugyanis az Erasmus+ programban való pályázáshoz az útmutató ismerete elengedhetetlen, akár szakképzési, felnőtt tanulási, köznevelési, felsőoktatási vagy ifjúsági szektorban szeretne pályázni.

HOGYAN ÉPÜL FEL?

Az Erasmus+ általános célkitűzéseit, alapelveit nem érdemes átugrani az útmutatóban. Amennyiben nemzetközi együttműködés keretében szeretne projektet indítani, olvasson tovább!
Az Erasmus+ pályázati – hétköznapi nevén csak „a Guide”-nak nevezett – útmutató alapvetően három nagy részből áll. Az **A. rész** a program általános áttekintését tartalmazza. Tájékoztatót nyújt a program célkitűzéseiről, prioritásairól és fő sajátosságairól, valamint arról, hogy mely országok vehetnek részt a programban, illetve a program megvalósítási struktúráiról és a rendelkezésre álló teljes költségvetéséről. Ez a rész azoknak szól, akik általános áttekintést kívánnak kapni a program hatóköréről és felépítéséről. Az **B. rész** a pályázati útmutatóban érintett, a program keretében támogatható tevékenységeket ismerteti. Ezt a részt főként azoknak kell aprólékosan átolvasniuk, akik részletesebben szeretnének tájékozódni arról, hogy milyen típusú projektek kapnak támogatást a programban. Az **B. részben** ismertett információkkal kapcsolatban az útmutató I. mellékletében találhatók további részletek. Az **C. rész** részletes információkat tartalmaz a pályázati folyamattal és a projektek kiválasztásával kapcsolatos eljárásokról, valamint az Erasmus+ támogatás odaítélésével kapcsolatos adminisztratív és pénzügyi rendelkezésekről. Ez a rész azoknak szól, akik pályázatot kívánnak benyújtani az Erasmus+ programhoz kapcsolódóan. Az Erasmus+ program általános elveiben, célkitűzéseiben sok pályázati program esetében hasonló. Amikor nem különbözteti

meg az útmutató, hogy melyik pályázattípusra vonatkozóan tartalmaz leírást, akkor az valamennyire nézve igaz. Ha kiemelten egy-egy pályázattípusról ír, akkor azokat külön fejezetekben részletezi.

MILYEN NYELVEN ÉRHTŐ EL?

A program alapidokumentuma angol nyelven született. Minden programország nyelvére lefordították, köztük magyarra is, azonban a hivatkozási alapot és a pontos információkat mindig az angol nyelvű dokumentum tartalmazza. Az angol és a magyar nyelvű útmutató szerkezete egységes (a magyar az angol megfelelője): az Erasmus+ programra vonatkozik.

MELY OKTATÁSI TERÜLETEKEN HASZNÁLHATÓ?

A pályázattípusok esetében az útmutatóban foglalt leírás alapvetően mindegyik szektort érinti. Az egy-egy szektorra vonatkozó legfontosabb jellemzőket (kivételek hangsúlyozása, szektorspecifikus eltérések stb.) külön kiemeli az útmutató, mivel bizonyos esetekben eltérések lehetnek a pályázati feltételekben, ha köznevelési, szakképzési, felnőtt tanulási vagy felsőoktatási projektről van szó. Sok esetben csak akkor tér ki az oktatási területre vonatkozóan az útmutató, amikor a különbségeket emeli ki. Minden más esetben a szabályok az összes szektorra vonatkoznak.

MIT TARTALMAZNAK A MELLÉKLETEK?

A kiemelt részek mellett a mellékletek további hasznos információkat tartalmaznak. Az I. melléklet a kiegészítő szabályokról szól a pályázati útmutató által érintett tevékenységekre vonatkozóan. Az II. melléklet a megvalósítási időszakokra vonatkozóan tartalmazza a *terjesztési iránymutatásokat* a kedvezményezettek számára, a III. mellékletben pedig a pályázati útmutatóban használt kulcsfogalmak jegyzékét és meghatározását tekinthetik át a pályázók, ami nélkülözhetetlen, jó kiindulópont a projektek tervezéséhez és megvalósításához. Végül a IV. melléklet a hasznos referenciákat és elérhetőségeket tartalmazza.

TIPPEK

- Az elektronikus formátumú Erasmus+ pályázati útmutatóban megkönnyítheti a tájékozódást, ha kereső funkcióval böngészünk a szövegben (kulcsszó, téma vagy pályázattípus alapján).
- A fejléc mindig mutatja, hogy melyik fejezél tart az olvasó, illetve milyen szektorra vagy programtípusra vonatkozik az adott oldal.
- Akik először találkoznak az útmutatóval, azoknak érdemes átfutniuk a tartalomjegyzéket.
- Bár a pályázati útmutató hosszú, egy-egy pályázattípus áttekintése maximum harminc oldalnyi szöveget jelent.
- Amennyiben úgy dönt, hogy Erasmus+ pályázatot nyújt be, érdemes nagyon alaposan, aprólékosan tanulmányozni a vonatkozó részt.
- Érdemes átnézni az útmutató elején található rövidítéseket is.

Az Erasmus+ pályázati útmutatón túl van további néhány fontos dokumentum, melyeket érdemes pályázat írásakor tanulmányozni. Ilyen például a Bírálati kézikönyv, mely hasznos szempontokat tartalmazhat a pályázati tervezéshez, egészen más aspektusból. Ezen kívül a Tempus Közalapítvány honlapján minden szektor esetében számos segédanyag található a Pályázati dokumentumok menüpont alatt.

www.erasmusplusz.hu

SZÉLL ADRIENN
Tempus Közalapítvány
Felsőoktatási egység

KÉPZÉSEK

Képzési ajánló

Képzési naptár – 2017. őszi félév

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY KÉPZŐKÖZPONT (KEPZES@TPF.HU) FOLYAMATOSAN ZAJLÓ CSOPORTOS KÉPZÉSEI MELLETT A KÖVETKEZŐ, EGYÉNEK SZÁMÁRA ELÉRHETŐ KÉPZÉSEKRE VÁRJA A JELENTKEZÉSEKET!

Nyílt képzések 2017 második felében:

- *A 21. század angolnyelv-tanára*: 2017. október-november
- *Kisgyermekkori angolnyelv-oktatás*: 2017. október-november

Pedagógus-továbbképzéseink résztvevői – a Libra Books Kft. és az Oxford University Press jóvoltából – tankönyveket kapnak ajándékba.

Csoportos jelentkezési lehetőségek intézmények számára:

- *Intézmények számára ajánlott képzéseink csoportos megrendelés esetén érhető el. Testre szabott ajánlatainkért, kérjük, forduljon képzési koordinátorainkhoz, Horváth Emőkéhez (emoke.horvath@tpf.hu) vagy Szűcs Mariannához (marianna.szucs@tpf.hu)*
- *EU English – európai uniós ismeretek angol nyelven (kiegészítő képzés pedagógusok számára: Angolul az EU-ban)*
- *Lépéselőnyben az EU-ban – állampolgári és közigazgatási ismeretek az Európai Unió működéséről*
- *Hatékony kommunikáció és prezentáció (tréning)*

A részletekről tájékozódhat honlapunkról: www.tka.hu/kepzesek

További elérhető tartalmak és szakmai szolgáltatások:

Szívesen mélyítené tudását más módokon is? Szakmai, módszertani továbbképzéseinken kívül egyéb lehetőségek is érdeklők? Ebben az esetben Önnek szólnak **ingyenes online cikksorozataink, e-tananyagaink, kiadványaink, műhelymunkáink, digitális módszertárunk, módszertani ötletgyűjteményünk**, illetve egyedi intézményi felkérésre kidolgozott **képzési csomagjaink!**

Látogasson el a www.tka.hu/kepzesek, a www.tka.hu/celcsoportok/16/tanároknak és a www.tka.hu/tudastar honlapra, és válogasson kedvére az elérhető anyagok közül, illetve vegye fel a kapcsolatot a Tempus Közalapítvány munkatársaival, és kérjen személyes segítséget az Önnek megfelelő szakmai anyagok kiválasztásában!

KÉPZÉSEK

A 21. század angolnyelv-tanára

A 21. század angolnyelv-tanára című akkreditált pedagógus-továbbképzésünk elméleti háttérrel azok a kutatási eredmények képezik, melyek szerint napjainkban a tanulás és tanítás hat kiemelt területén van szükségük a tanulóknak határozott előrelépésre. Ezek a következők: *kollaboráció, tudásépítés, önszabályozás, valós probléma megoldása és innováció, IKT eszközök használata és hatékony kommunikáció.*

Ezekről a képességekről, a tantermi oktatás kereteinek lehetséges kitágításáról, a formatív értékelés újszerű lehetőségeiről, ezek hazai oktatási közegre való alkalmazhatóságáról, és sok minden másról kaphatnak további információt és kézzel fogható segítséget azok, akik jelentkeznek képzésünkre.

A résztvevők a kontaktórás alkalmak előtt és között a képzéshez kapcsolódó *webináriumokon* vesznek részt, és a tükrözött *osztályterem* elvei alapján épülő online anyagokkal ismerkednek meg! Házi feladat nincs, önálló, online és offline feladatok viszont vannak, minden a képzés anyagának támogatása, hatékony alkalmazhatósága érdekében (a képzés során a *Microsoft Classroom* használatát is elsajátítják a résztvevők). A képzés utolsó két napja pedig egy *mikrotanítás*, amely során valós szituációba helyeződik mindaz, amit a képzés során a résztvevők elsajátítottak, és megvalósul a csoport saját 21. századi projektje!

Amennyiben többet szeretne tudni a képzés elméleti háttéréről, olvassa el *Híd a szakadék fölé* c. írásunkat Pályázati Pávilon 2016. őszi számában a 17-18. oldalon.

Olvasásra ajánljuk továbbá a képzés oktatójának, Prievara Tibornak A 21. századi tanár c. könyvét!

A képzéshez nélkülözhetetlen, hogy minden résztvevőnek rendelkezésére álljon egy laptop internetkapcsolattal (a tanteremben lesz WIFI) és 2013-asnál nem régebbi Office, BYOD alapon. Azoknak a résztvevőknek, akik nem tudnak magukkal laptopot hozni, természetesen biztosítunk egyet, de a hatékonyság érdekében célszerű saját géppel érkezni!

Ha érdeklék a részletek és a következő képzés pontos időpontja, tájékozódjon honlapunkról:

www.tka.hu/kepzesek/5295/a-21-szazad-angolnyelv-tanara

Kisgyermekkorai angolnyelv-oktatás

A gyerekek egy tudatalatti folyamat során *sajátítják* el az anyanyelvüket. Nincsenek tisztában a nyelvtani szabályokkal, egyszerűen ráéreznek arra, hogy mi helyes és mi nem az. Ez a folyamat idegen nyelvre vonatkoztatva éppúgy megvalósulhat, ha természetes (anya)nyelvi közegbe, természetes kommunikációs szituációkba helyezzük a tanulókat.

A *nyelvtanulás* – a *nyelvelsajátítással* szemben – nem természetes kommunikációs folyamat, hanem direkt instrukciók megvalósítása a célnyelven. Ha tankönyvekből biflázzunk be egy nyelvet, később a tanult nyelvi szabályokat igyekszünk adott élethelyzetben alkalmazni.

A 3-10 éves korosztály szinte elérhetetlen az utóbbi módszerrel, sőt, ez a szemlélet a 10 évnél idősebbek esetében is idejétmúlt. Kisgyermekkor nyelvi neveléséért felelős pedagógusként arra kell törekednünk, hogy megpróbáljuk előhívni a gyerekeknek azt a képességét, amelyet az anyanyelv elsajátításakor természetes módon birtokolnak.

Akkreditált, moduláris rendszerű pedagógus-továbbképzésünk ebben a szemléletváltásban kíván a résztvevők segítségére lenni. A kurzus specialitása, hogy nem módszert, hanem szemléletet tanít a résztvevőknek, és segíti őket abban, hogy a létező módszerek, technikák, tananyagok áttekintése után könnyedén tudjanak a korcsoport speciális igényeire szabott egyéni óraterveket, tanmeneteket megtervezni, megvalósítani.

A képzés oktatói: **Osváth Erika** és **Horváth Hajnalka**

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁY KÉPZŐKÖZPONT
kepzes@tpf.hu
+36-1/237-1300
1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
www.tka.hu/kepzesek

The logo for TKA.HU is located at the top of a white horizontal bar. It consists of the text 'TKA.HU' in a bold, black, sans-serif font. To the left of the text is a small, solid blue triangle pointing to the right. The white bar is set against a background of a blue-to-orange gradient that forms a shape resembling a house or a stylized arrow pointing upwards.

TKA.HU

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY évtizedes szakmai múlttal rendelkező, dinamikus és munkavégzésében igényes, kiemelten közhasznú szervezet, amelynek célja az európai értékek és célok képviselete és közvetítése az oktatás és képzés területén, valamint a magyar oktatási és képzési rendszer megismertetése és érdekeinek képviselete nemzetközi környezetben.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a magyar oktatási és képzési szektort és az emberi erőforrásokat hozzásegítsük az európai integráció által kínált lehetőségek hatékony és eredményes kiaknázásához, hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással. Kiemelt célunk a helyzetünkben adódó speciális tudás és szemléletmód széles körű és egyben strukturált terjesztése. Közalapítványunk elkötelezett mindazon hazai és külföldi szervezetekkel, szakértőkkel való együttműködés iránt, akik a céljaink megvalósításában partnereink lehetnek.

Munkatársaink szakmai felkészültsége, nemzetközi tapasztalatai biztosítják feladataink magas színvonalú ellátását. Partnereink igényeit szem előtt tartva törekszünk az általunk végzett feladatok koherenciájának és szinergiájának megteremtésére.

Szervezeti kultúránk alapértékei a megbízhatóság, objektivitás, átláthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosítása.